

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Zdravotně sociální fakulta

**Určení jednotek požární ochrany obcí na území Jihočeského kraje
k plnění úkolů na úseku ochrany obyvatelstva.**

Diplomová práce

Vedoucí práce: Ing. Martin Sviták

Autor: Jiří Řimnáč

V Českých Budějovicích 23. května 2011

Abstract

In order to preserve its existence since its origination, mankind has had to deal with a variety of adverse effects which have been largely influencing human conduct and behaviour. We become witnesses to events that are identified as exceptional, because they often occur unexpectedly and endanger the lives and health of people. These events cause great damage to property and the environment. They may arise from harmful reactions of forces and phenomena resulting from human activities, from natural forces or from a combination of both. Such events may be floodings, storms, technological accidents with the release of hazardous substances, major road accidents, extensive fires, acts of terrorism. The management of such incidents and emergencies requires the intervention of the Integrated Rescue System. The joint intervention of the components abides by legal standards and internal guidelines. During the intervention of the Integrated Rescue System, a crucial part of the activities is carried out by the Fire and Rescue Units.

The diploma thesis deals with the legislation in the field of civil protection and population protection. Information on the history of civil protection and population protection tasks is provided. The administrative territory of the South Bohemian region is characterized. The issue of the Integrated Rescue System and its structure is dealt with. The Fire and Rescue Units are proposed as appropriate to protect the population.

Prohlášení:

Prohlašuji, že svoji diplomovou jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 23.5.2011

.....

Bc. Jiří Římnáč

Poděkování

Děkuji panu plk. Ing. Martinovi Svitákovi za poskytnutí cenných rad, materiálů, odborných poznatků z praxe a za čas věnovaný ke konzultacím při vypracování mé diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 SOUČASNÝ STAV.....	8
1.1 Vymezení základních pojmů.....	8
1.2 Popis legislativy v oblasti ochrany obyvatelstva	10
1.3 Ochrana obyvatelstva	12
1.3.1 <i>Historie ochrany obyvatelstva v České republice</i>	14
1.3.1.1 <i>Záchranné prapory Armády České republiky</i>	18
1.3.2 <i>Ochrana obyvatelstva v Evropské unii</i>	21
1.3.3 <i>Koncepce ochrany obyvatelstva</i>	24
1.3.4 <i>Koncepce ochrany obyvatelstva Jihočeského kraje</i>	26
1.4 Integrovaný záchranný systém	29
1.4.1 <i>Složky IZS</i>	30
1.4.2 <i>Koordinace složek IZS</i>	31
1.4.3 <i>Charakteristika vybraných složek IZS na území Jihočeského kraje</i>	32
1.4.3.1 <i>Hasičský záchranný sbor České republiky</i>	32
1.4.3.2 <i>Policie České republiky</i>	33
1.4.3.3 <i>Zdravotnická záchranná služba</i>	34
1.5 Jednotky požární ochrany.....	34
1.5.1 <i>Druhy jednotek požární ochrany</i>	36
1.5.2 <i>Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce</i>	37
1.5.4 <i>Občanská sdružení na úseku požární ochrany</i>	41
1.5.5 <i>Kategorie jednotek požární ochrany</i>	42
1.5.3 <i>Operační hodnota jednotek požární ochrany</i>	43
1.6 Plošné pokrytí území jednotkami PO	44
1.6.1 <i>Organizace systému jednotek PO</i>	46
1.7 Zařízení civilní ochrany.....	49
1.7.1 <i>Postup při zřizování zařízení civilní ochrany</i>	50
1.7.2 <i>Personální složení a věcné prostředky zařízení civilní ochrany</i>	51
CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY	54
3 METODIKA	55

4 VÝSLEDKY	56
4.1 Charakteristika Jihočeského kraje	56
4.1.1 <i>Poloha</i>	56
4.1.2. <i>Geografické podmínky</i>	56
4.1.3 <i>Administrativní členění</i>	57
4.1.4 <i>Obyvatelstvo</i>	58
4.1.5 <i>Podnebí</i>	59
4.1.6 <i>Vodstvo Jihočeského kraje</i>	60
4.2 Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí na území Jihočeského kraje	62
4.3 Vybrané zásahy jednotek PO.....	66
4.3.1 <i>Povodeň 2002</i>	66
4.3.2 <i>Povodeň 2006</i>	78
4.3.3 <i>Orkán Kyrill</i>	83
4.3.4 <i>Blesková povodeň 2009</i>	86
4.4 Shrnutí	89
4.5 Využití jednotek SDH obcí.....	90
4.5.1 <i>Obsah činností a znalostí jednotek SDH obcí při ochraně obyvatel</i>	93
4.6. Návrh určení jednotek SDH obcí k plnění úkolů v ochraně obyvatelstva.....	97
5 DISKUZE	101
6 ZÁVĚR	102
7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	103
8 KLÍČOVÁ SLOVA.....	105
9 PŘÍLOHOVÁ ČÁST.....	106

ÚVOD

Obyvatelstvo je v současné době vystaveno celé řadě nebezpečí. Přibývá živelních katastrof, průmyslových havárií, sociálních, náboženských a etnických konfliktů často spojených s válkami. Stupňuje se nebezpečí hranice neznajícího terorismu. Nelze opomenout i další možné druhy ohrožení, které vyplývá především z používání moderních technologií a z nich plynoucích negativních důsledků. Postupující globalizace obecně ohrožení společnosti zvyšuje. Lidstvo se od svého vzniku muselo v zájmu zachování svého bytí vypořádat s nejrůznějšími nepříznivými vlivy, které ovlivňovaly a nadále ve velké míře ovlivňují jednání a konání člověka. Zdroje, které ohrožují lidské životy, hmotné a kulturní statky a životní prostředí jsou vlivy narušující společenské, technologické a přírodní systémy. Působení negativních vlivů na uvedené systémy má za následek živelní pohromy, průmyslové havárie a vznik dalších mimořádných událostí. Snaha člověka podřídit si přírodu i za cenu obcházení a porušování přírodních zákonů při tvorbě prostředí podle vlastních představ, kdy jsou prosazovány především hospodářské zájmy bez ohledu na ostatní složky živé a neživé přírody. Vlivem neomezených potřeb a požadavků na přírodní prostředí a nevhodných zásahů do přírodní rovnováhy dochází k nadměrnému zatížení ekosystému a ke vzniku živelných pohrom¹. Živelné pohromy jsou nečekané mimořádné události. Nečekané mimořádné události (např. záplavy, zvláštní povodně, požáry, vichřice, sesuvy půdy, sněhové laviny, zemětřesení nebo havárie v chemických provozech a skladech s únikem nebezpečných látek do životního prostředí atd.) vznikají na celém světě. K odvrácení nebo omezení působení rizik mimořádné události a odstranění následků způsobených mimořádnou událostí se provádějí záchranné a likvidační práce. Rozhodující podíl na těchto pracích mají jednotky požární ochrany.

¹ MARTÍNEK, B, et al. *Ochrana člověka za mimořádných událostí...* 2003. s. 8

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Vymezení základních pojmů

Při plnění humanitárních úkolů, jejichž cílem je chránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím, pomoci mu odstranit bezprostřední účinky nepřátelských akcí nebo pohrom a vytvoření nezbytných podmínek pro přežití se můžeme setkat s řadou odborných pojmů.

Ochranou obyvatelstva se rozumí plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku. Ochrana obyvatelstva zahrnuje soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších subjektů i jednotlivých občanů, směřující k minimalizaci dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetku a životního prostředí.

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Mimořádná událost (dále jen „MU“) je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činnostmi člověka, přírodními vlivy a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadující provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které vedou k přerušení příčin.

Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.²

Zařízení civilní ochrany bez právní subjektivity (dále jen „zařízení CO“) je součástí právnické osoby nebo obce určené k ochraně obyvatelstva. Tvoří je zaměstnanci nebo jiné osoby na základě dohody a věcné prostředky.

² Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

Věcná pomoc je poskytnutí věcných prostředků při provádění záchranných a likvidačních prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce. Věcnou pomocí je i pomoc dobrovolně poskytnutá bez výzvy se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu nebo starosty obce.

Osobní pomoc je činnost nebo služba při provádění záchranných prací a při cvičení na výzvu velitele zásahu, hejtmána kraje nebo starosty obce. Osobní pomoc je i dobrovolně poskytnutá bez výzvy se souhlasem nebo s vědomím velitele zásahu, starosty obce nebo hejtmána kraje.

Ostatní pomoc je využití hospodářských opatření, vojenských útvarů a vojenských zařízení ozbrojených sil ČR pro potřebu složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací.³

Jednotka požární ochrany (dále jen „jednotka PO“) je organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.)⁴.

Jednotku sboru dobrovolných hasičů obce (dále jen „JSDH obce“), zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci⁵.

Plošné pokrytí území jednotkami PO je organizační opatření, jehož cílem je vytvořit podmínky pro účinnou ochranu života a zdraví občanů a majetku před požáry a pro poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech zásahem jednotek PO.⁶

³ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

⁴ Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků

⁵ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁶ Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek PO

1.2 Popis legislativy v oblasti ochrany obyvatelstva

Problematiku ochrany obyvatelstva řeší *Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů*, ve znění *Zákona č.320/2002 Sb.* který v §2 definuje ochranu obyvatelstva jako plnění úkolů civilní ochrany – zejména varování, evakuaci, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva – s odkazem na článek 61 *Dodatkového Protokolu I k Ženevským úmluvám z 12. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů*. Zákon o integrovaném záchranném systému vstoupil v platnost 1. ledna 2001. Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu⁷.

Dále o problematice ochrany obyvatelstva pojednává *vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění vyhlášky č. 429/2003 Sb. a vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva*, která upřesňuje postup při zřizování zařízení civilní ochrany, způsob informování právnických a fyzických osob, způsob provádění evakuace a ukrytí, požadavky na územní plán a stavební dokumentaci u staveb.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů ve znění Zákona č. 430/2010(krizový zákon). Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením. Vymezuje stav nebezpečí, orgány krizového řízení a jejich činnost.⁸

⁷ Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému...

⁸ Zákon č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů

Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a změně některých zákonů charakterizuje Hasičský záchranný sbor ČR z hlediska jeho organizace, úkolů a postupů řízení. Jsou zde také uvedena práva a povinnosti všech příslušníků HZS ČR.⁹

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně stanovuje základní povinnosti státních orgánů, právnických i fyzických osob vztahující se k prevenci, ohlašování i likvidaci požáru či jiného požárního nebezpečí. Dále vymezuje status, povinnosti a postupy všech jednotek požární ochrany na území ČR. Zákon o požární ochraně také udává podmínky a výše sankcí při jeho porušení.¹⁰

Vyhláška MV č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. V první části vyhlášky jsou specifikovány okruhy týkající se jednotek požární ochrany, např. plošné pokrytí území, vnitřní organizace jednotek, vybavení jednotek a používání požární techniky, vyhlášení poplachu, zásady velení a střídání hasičů při zásahu. Druhá část se zabývá odbornou způsobilostí a přípravou hasičů a poslední třetí část pak způsobem prokazování oprávnění hasičů, způsoby udělování medailí a náležitostmi stejnokrojů.

Řád výkonu služby v jednotkách požární ochrany se vztahuje na jednotky hasičských záchranných sborů podniků, jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, jednotky SDH podniků a požární hlídky, pokud jsou zřízeny místo jednotek. Výkonem služby zaměstnanců a členů zařazených v jednotkách se rozumí veškerá činnost směřující k předcházení požárům a jejich zdolávání, snižování následků živelních pohrom a jiných mimořádných událostí včetně zvyšování akceschopnosti jednotky.

Tato legislativa obsahuje nezbytné právní normy, které stanoví ministerstvům a ostatním ústředním správním úřadům, orgánům krajů, obcím a vybraným právnickým a fyzickým osobám konkrétní úkoly v oblasti ochrany obyvatelstva, zřizování a organizaci jednotek požární ochrany.

⁹ Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky

¹⁰ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

1.3 Ochrana obyvatelstva

Pojem ochrana obyvatelstva se používá pro označení určitého sdruženého systému vztahů, vazeb a konkrétních opatření k ochraně obyvatelstva a jeho majetku v nejrůznějších situacích, kdy může dojít k jejich ohrožení, počínaje „každodenními“ negativními událostmi, přes nejrůznější katastrofy a nouzové situace až po ozbrojený konflikt.¹¹

Mezi základní úkoly ochrany obyvatelstva patří:

Varování a vyrozumění

Za základní způsob varování obyvatelstva je považováno vyhlášení varovných signálů a za základní prostředek poplachové rotační (motorové) sirény, elektronické sirény či mobilní sirény a dalších zařízení s vlastnostmi elektronických sirén (např. obecní rozhlas). Obecně tyto prvky nazýváme jako koncové prvky varování. Včasné a správné provedení varování a prvotního tísňového informování je jednou ze základních podmínek úspěšné realizace opatření na ochranu obyvatelstva a zahájení komunikace orgánů krizového řízení s obyvatelstvem v ohrožení. Pro zabezpečení tohoto úkolu je na území ČR budován a provozován Jednotný systém varování a vyrozumění. Po provedení varovného signálu je neprodleně realizováno verbální tísňové informování obyvatelstva prostřednictvím rozhlasu, televize, místních rozhlasů a mobilními prostředky. Hlavním účelem vyrozumění je co v nekratším čase zaktivovat osoby určené pro řízení a provádění preventivních opatření nebo opatření k odstraňování následků mimořádné události a řešení krizových stavů.¹²

Evakuace

Evakuace je jedním z neúčinnějších a nejrozšířenějších opatření, která se používají při ochraně obyvatelstva před případnými následky hrozících nebo vzniklých mimořádných událostí. Je souhrnem opatření zabezpečujících přemístění osob, hospodářského zvířectva

¹¹ NAVRÁTIL, L. *Ochrana obyvatelstva...* 2006.s.7.

¹² Hasičský záchranný sbor České republiky. Varování obyvatelstva. (online) <http://www.hzscr.cz/soubor/9-informacni-letaky-varovani-pdf.aspx>, 14. leden 2011

a věcných prostředků z ohroženého prostoru na jiné území. Provádí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování.¹³

Individuální ochrana

Během činnosti v prostředí s výskytem nebezpečných látek dochází ke kontaminaci osob a řady zájmových ploch cizorodou látkou s negativními dopady na člověka nebo okolní prostředí. Pro ochranu osob se používají různé způsoby ochrany. Prostředky individuální ochrany jsou technické prostředky zabezpečující spolehlivou ochranu před zasažením kontaminantem.

Nouzové přežití

Je součástí hlavních opatření ochrany obyvatelstva při mimořádných událostí a krizových stavech. Je zaměřené především na nouzové ubytování obyvatel, jeho zásobování potravinami, pitnou vodou, hygienickými potřebami, na poskytování nouzových základních služeb, na zabezpečení nouzových dodávek energií a na organizování humanitární pomoci.

Zjišťování a označování nebezpečných oblastí

Zjišťování a označování nebezpečných oblastí se provádí prostřednictvím průzkumu a laboratorní kontroly, jejichž cílem je včasné zjištění situace, která vznikne na daném území. Význam této činnosti spočívá v tom, že na základě jejich výsledků se odvíjejí všechny další činnosti zaměřené na minimalizaci následků působení nebezpečných látek.

Opatření ochrany obyvatelstva jsou uskutečňována složkami integrovaného záchranného systému, zejména Hasičským záchranným sborem České republiky. Integrovaný záchranný systém tvoří základní pilíř při koordinování činností a postupů jeho jednotlivých složek při přípravě na mimořádné události, při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu

¹³ KRATOCHVÍLOVÁ, D. *Ochrana obyvatelstva...* 2005.s.28.

nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu. Základním předpokladem pro efektivní realizaci opatření ochrany je jejich zpracování v havarijních a krizových plánech a plánech obrany.¹⁴

1.3.1 Historie ochrany obyvatelstva v České republice

Ustavení organizace civilní protiletectké ochrany - CPO se datuje přijetím Zákona č. 82 ze dne 11. dubna 1935 o ochraně a obraně proti leteckým útokům. Ústředním řízením civilní protiletectké ochrany bylo pověřeno ministerstvo vnitra. K provádění zákona byly zřízeny v jednotlivých městech podle nařízení a směrnic ministerstva vnitra poradní výbory civilní protiletectké ochrany. Tím skončily svoji činnost dobrovolné instituce - Ústředí obrany obyvatelstva a místní výbory obrany obyvatelstva¹⁵. Ministerstvo vnitra ve spolupráci s ministerstvem národní obrany a ostatními zainteresovanými rezorty roztřídilo obce podle pravděpodobnosti předpokládaného leteckého napadení do jednotlivých kategorií a stanovilo, která opatření k ochraně před těmito útoky a kdy nabývají pro jednotlivé kategorie platnost. Potencionální nebezpečí se týkalo především velkých měst s průmyslovými podniky a jinými zařízeními důležitými pro obranu státu. K hlavním úkolům nově vzniklé organizace patřilo zabezpečení obyvatelstva plynovými maskami a dostatečným počtem veřejných úkrytů. Civilní protiletectká ochrana většího města byla řízena zpravidla statutárním zástupcem samosprávy a dělila se na několik odborů, z nichž nejdůležitější byly: organizačně-propagační, záchranný, technický, evakuační, výcvikový a svépomocný. Území daného města se v závislosti na jeho rozloze dělilo na okrsky. Úroveň připravenosti jednotlivých složek CPO a stav plnění úkolů zejména v ochraně obyvatelstva byly přímo odvislé od přidělovaných finančních prostředků a nezávisle i od politicko-mocenského boje jednotlivých politických stran. K výše uvedenému zákonu

¹⁴ KRATOCHVÍLOVÁ, D. *Ochrana obyvatelstva*. 2005.s.3.

¹⁵ ŠILHÁNEK, B., DVOŘÁK, J. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách...2003*. s. 10.

byla vydána celá řada vládních nařízení, týkajících se především výroby, oprava prodeje plynových masek a otázek, spojených s budováním úkrytů. Zákon č. 75 ze dne 8. dubna 1938, jímž se doplňují některá ustanovení Zákona č. 82 z 11. dubna 1935, reaguje již na možné ohrožení republiky Německem. Platnost obou výše uvedených zákonů skončila de facto 15. března 1939, de iure přijetím Zákona č. 40/1961 Sb., o obraně ČSSR.

Na území protektorátu přešlo v roce 1940 postupně veškeré řízení CPO na protektorátní policii, která také zabezpečovala součinnost ostatních zainteresovaných složek, především Červeného kříže a požárních jednotek. Od července 1941 byly všechny složky protektorátní CPO podřízeny říšským složkám a začleněny do Luftschutzu. Tímto opatřením byla současně zrušena všechna nařízení a směrnice CPO a vstoupila v platnost říšská nařízení Luftschutzu. Tato situace setrvala v podstatě až do osvobození Československa¹⁶.

V souvislosti s ukončením II. světové války a s určitou eufórií obyvatelstva došlo po roce 1945 k minimalizaci opatření k ochraně obyvatelstva před vzdušným napadením. Ve smyslu usnesení vlády ze dne 27. listopadu 1947 a ve smyslu směrnic, které z tohoto usnesení vycházely pro likvidaci zařízení a materiálu protiletectvé ochrany, vydaných ministerstvem vnitra, probíhala od roku 1946 organizovaná likvidace protiletectvé ochrany. Tato likvidace spočívala především v odstraňování ochranných staveb, zařízení, zbytků původní organizační struktury a dalších opatření a byla charakteristickým rysem od osvobození do března 1948. Za tuto likvidaci odpovídalo ministerstvo vnitra a značné prostředky, nutné pro tuto likvidaci, byly tomuto rezortu rozpočtovány. Pouze v ojedinělých případech nedošlo k likvidaci, ale k zakonzervování nebo dokončení ochranných staveb. Faktem zůstává, že československá protiletectvá ochrana v roce 1947 neposkytovala ani minimální zabezpečení obyvatelstva před následky nepřátelského vzdušného napadení¹⁷.

Poúnorový vývoj v roce 1948 zásadně ovlivnil novou formulaci obsahu civilní ochrany, jejího materiálně-technického a personálního zabezpečení a zejména principů její výstavby. Nové úvahy předpokládaly budování civilní ochrany jednak na bázi

¹⁶ KRATOCHVÍLOVÁ, D. *Ochrana obyvatelstva...* 2005.s.5.

¹⁷ LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti...* 2005. s.4.

národních výborů (státní správy), jednak na bázi tehdejšího národního hospodářství (výrobní sféry) a v úzké součinnosti se společenskými organizacemi. Tyto teze byly realizovány přijetím Vládního usnesení o civilní obraně ze dne 13. července 1951, jehož přílohou bylo Nařízení o základních úkolech a povinnostech v civilní obraně na území republiky Československé a tím byly na dlouhá léta vymezeny základní prvky organizace civilní obrany, neboť pojem "obrana" měl zdůrazňovat širší a aktivnější činnost na tomto úseku. Nově vzniklá civilní obrana spadala do působnosti ministerstva vnitra a její pevná organizační struktura byla tvořena především vojenskou částí - územní štáby CO do stupně okres, vojenské útvary CO a zařízení CO. Nevojenskou část tvořily služby CO, organizované podle jednotlivých zainteresovaných rezortů, organizace a jednotky CO ve výrobně-hospodářské sféře.¹⁸ Přejít na obranná opatření proti zbraním hromadného ničení v průběhu padesátých let vnesl do civilní obrany takové kvalitativní změny, že výše uvedené nařízení z roku 1951 nemohlo nadále plnit funkci právní normy (byť omezené) a proto bylo dne 15. ledna 1958 přijato Usnesení vlády Republiky československé č. 49 o civilní obraně Republiky československé s přílohou Směrnice o civilní obraně Republiky československé, které nahradilo vládní usnesení z roku 1951 a jeho přílohu.

Na začátku šedesátých let byl mimo jiné i v souvislosti se změnou územně-administrativního uspořádání republiky a se změnou názvu státu přijat Zákon č. 40 ze dne 18. dubna 1961 o obraně Československé socialistické republiky, který obsahuje příslušná ustanovení, týkající se civilní obrany. Tento zákon, kterým byly zrušeny mimo jiné i zákon č. 82 z roku 1935 a zákon č. 75 z roku 1938 a výše uvedené usnesení vlády. Padesátá a šedesátá léta jsou charakterizována především výstavbou úkrytu pro obyvatelstvo v kategorizovaných prostorech a snahou o plošné zabezpečení ochrany obyvatelstva prostředky individuální protichemické ochrany (IPCHO). Dnem 1. ledna 1976 byla civilní obrana vyjmuta z působnosti ministerstva vnitra a převedena do působnosti ministerstva obrany. Tím byly vytvořeny podmínky pro plné zabezpečení úkolu v období branné pohotovosti státu. Zhruba od poloviny osmdesátých

¹⁸ LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti...* 2005. s.4.

let se začalo uvažovat také o úloze civilní obrany v době míru při prevenci a likvidaci přírodních a antropogenních katastrof.

V roce 1990 byla zahájena transformace civilní obrany s cílem vytvořit nový moderní systém ochrany obyvatelstva, odpovídající příslušným systémům ve vyspělých zemích. K tomu vláda České republiky dne 17. března 1993 přijala Usnesení Č. 126, jehož obsahem jsou Opatření civilní ochrany České republiky. V opatřeních je mimo jiné deklarováno, že do doby přijetí právní úpravy civilní ochrany je nutno zachovat funkčnost systému civilní ochrany v souladu s čl. 61 Dodatkového protokolu I k Ženevským úmluvám z 29. srpna 1949 o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů, a to realizací vybraných opatření civilní obrany. Tato opatření jsou adekvátní původní činnosti civilní obrany. Pojem civilní ochrana byl zaveden v souvislosti s vyhlášením Zákona České národní rady č. 21 ze dne 21. prosince 1992 a odpovídá užšímu výkladu civilní obrany ve smyslu mezinárodního humanitárního práva (opatření k ochraně životů a k omezení materiálních škod). Do 31. prosince 1992 byla opatření civilní ochrany řízena usneseními Rady obrany státu. Po jejím zrušení nemají tato usnesení právní opodstatnění. Usnesením vlády České republiky ze dne 24. listopadu 1993 Č. 660 byly ke dni 31. prosince 1993 zrušeny štáby civilní ochrany okresů a statutárních měst. Úkoly civilní ochrany převzaly dnem 1. ledna 1994 nově vytvořená oddělení ochrany, která byla organizačně začleněna do referátu (odboru) obrany a ochrany okresních úřadu (magistrátů měst)¹⁹.

Dne 12. listopadu 1997 bylo přijato Usnesení vlády České republiky č. 710 ke koncepci zabezpečení úkolu civilní ochrany definovaných Dodatkovým protokolem I k Ženevským úmluvám o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů z 12. srpna 1949. Toto usnesení předjímá kontinuitu odpovědnosti za plnění úkolů civilní ochrany na republikové úrovni Ministerstvem vnitra.

Přijetím zejména zákona č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky, zákona č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a zákona č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení (krizový zákon) bylo naplněno výše zmíněné vládní

¹⁹ LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti...* 2005. s.5.

usnesení č. 710 a do našeho právního řádu byl nově zaveden pojem *ochrana obyvatelstva*.

Vstoupením výše uvedených zákonů v platnost a převodem civilní ochrany z působnosti Ministerstva obrany do působnosti Ministerstva vnitra dnem 1. ledna 2001 se Ministerstvo vnitra stalo garantem „civilní“ ochrany obyvatelstva a hlavním koordinátorem opatření ostatních zainteresovaných rezortů, které se týkají zábrany škod, přírodních a antropogenních havárií a krizových situací a opatření v období války tak, jak je obvyklé ve většině vyspělých evropských států.

1.3.1.1 Záchranné prapory Armády České republiky

Záchranné prapory (dále jen „ZP“) byly reorganizované a transformované záchranné a výcvikové základny civilní ochrany, předurčené k ochraně obyvatelstva a provádění likvidačních prací při mírových negativních událostech. Pro svoji činnost byly materiálně vybavené, pravidelně připravované a teritoriálně předurčené. Jejich nasazení se provádělo v prostorách přírodních pohrom, rozsáhlých požárů, hromadných neštěstí, průmyslových nebo ekologických havárií, k poskytování pomoci obyvatelstvu a k provádění neodkladných prací nebo k zamezení druhotných účinků pohrom.

Záchranné prapory měly tyto hlavní úkoly:

- provádění permanentní přípravy osob a techniky k nasazení,
- poskytování záchranné výpomoci, provádění záchranných a likvidačních prací,
- vytvoření materiální základny pro humanitární pomoc postiženému obyvatelstvu v kapacitě 300 osob.

Na území České republiky bylo celkem šest ZP, dislokovaných v Kutné Hoře, Jindřichově Hradci, Rakovníku, Bučovicích, Olomouci a Hlučíně. Nosnou strukturu každého z nich tvořili ženíjní, požární zdravotnické jednotky. Technické vybavení pro zásah tvořilo tyto základní druhy techniky a materiálu:

- ženíjní technika,

- těžká vyprošťovací technika,
- malá ženíjná a vyprošťovací technika,
- speciální technika a materiál,
- chemická technika a materiál,
- požární technika a materiál,
- logistická technika a materiál,
- technika pro zásobování vodou,
- technika pro přepravu pohonných hmot
- speciální technika.

Teritoriální předurčení jednotlivých ZP vycházelo z příslušných aktů řízení a součinnostních dohod mezi ZP a představiteli samospráv. V tabulce 1 je znázorněna územní působnost jednotlivých ZP. Poskytnutí pomoci za strany ZP bylo realizováno na základě žádosti příslušného představitele samosprávy (hejtmana kraje) podle stanoveného procedurálního postupu. Činnost jednotek ZP byla prováděna na základě zpracovaných a procvičených plánů s respektováním nejrůznějších taktických variant. Jednotky byly vybaveny účinnými prostředky k likvidaci požárů, poskytování pomoci při záplavách, zabezpečování náhradních dodávek elektrické energie a pitné vody. Byly schopny provádět specializovanou činnost jako je například likvidace závalů, polomů, potápěčské práce, trhací práce, záchyt a likvidace ropných látek.

V případě rozsáhlých přírodních katastrof, zejména záplav byly jednotky ZP využívány také k poskytování živé síly, například při plnění pytlů pískem a jejich umístění do hrází, odstraňování nánosů nebo při pracech, kde nelze účinně využít techniku. K datu 30. září 2008 byly zrušeny záchranné prapory 15. ženíjná záchranná brigáda. Záchranný prapor Kutná Hora byl zrušen bez náhrady. V Rakovníku a Olomouci jsou dislokovány ženíjná prapory se samostatnou záchrannou rotou. Záchranné prapory Jindřichův Hradec a Bučovice byly transformovány na lehké motorizované prapory, které se staly součástí 7. mechanizované brigády. Pouze záchranný prapor v Hlučíně se stal organizační složkou HZS ČR.²⁰

²⁰ LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti...* 2005. s.51.

Tabulka 1: Územní působnost záchranných praporů

ZP	region	okres
Kutná Hora	hlavní město Praha,	
	Středočeský kraj	Kutná Hora, Mladá Boleslav, Mělník, Kolín, Benešov, Nymburk, Praha-východ
	Liberecký kraj	Česká Lípa, Liberec, Jablonec nad Nisou, Semily
	Královéhradecký kraj	Hradec Králové, Jičín, Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou
Bučovice	Jihomoravský kraj	Vyškov, Břeclav, Znojmo, Brno-venkov, Brno-město, Blansko, Hodonín
	Zlínský kraj	Zlín, Prostějov, Kroměříž, Uherské Hradiště, Vsetín
Rakovník	Středočeský kraj	Kladno, Beroun, Praha-západ, Příbram, Rakovník
	Ústecký kraj	Děčín, Ústí nad Labem, Litoměřice, Teplice, Most, Chomutov, Louny
	Plzeňský kraj	Tachov, Plzeň-sever, Rokycany, Plzeň-město, Plzeň-jih, Domažlice, Klatovy
	Karlovarský kraj	Sokolov, Cheb, Karlovy Vary
Jindřichův Hradec	Jihočeský kraj	Jindřichův Hradec, České Budějovice, Tábor, Písek, Strakonice, Prachovice, Český Krumlov
	kraj Vysočina	Pelhřimov, Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou, Havlíčkův Brod
Olomouc	Pardubický kraj	Ústí nad Orlicí, Svitavy, Pardubice, Chrudim,
	Olomoucký kraj	Olomouc, Šumperk, Jeseník, Přerov
Hlučín	Moravskoslezský kraj	město Ostrava, Karviná, Frýdek-Místek, Bruntál, Opava, Nový Jičín

zdroj: LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti...* 2005. s.52.

1.3.2 Ochrana obyvatelstva v Evropské unii

Počátky budování ochrany obyvatelstva, především před následky leteckých útoků v Evropě spadají, obdobně jako v našich zemích, do druhé poloviny dvacátých a první poloviny třicátých let minulého století. V tomto období vznikaly v řadě států organizace ochrany obyvatelstva a byly přijímány zásadní zákony vymezující jejich činnost, která spočívala především v prevenci před účinky vojenského napadení civilního obyvatelstva. Obecně se hovoří o civilní protiletecké ochraně nebo obraně. Po dočasném útlumu těchto aktivit v této oblasti bezprostředně po skončení druhé světové války došlo v souvislosti se vznikem třídně rozděleného světa v řadě států opět k budování organizované ochrany obyvatelstva a jejího legislativního vymezení. Veškerá opatření směřovala k ochraně obyvatelstva výhradně pro případ války, do poloviny padesátých let vedené konvenčními prostředky, v dalším období pak zaměřená na ochranu před zbraněmi hromadného ničení. V tomto období se v řadě států masivně buduje ochranná infrastruktura jako rozhodující způsob ochrany obyvatelstva před napadením. Po uvolnění mezinárodního napětí se v sedmdesátých letech začínají prosazovat tendence, aby organizovaná ochrana obyvatelstva mohla být využívána v míru při likvidaci následků přírodních nebo antropogenních katastrof. Tomuto účelu byly přizpůsobovány i základní legislativní dokumenty. Tyto snahy dostaly konkrétní podoby zejména po *ministerské schůzce Evropské unie v roce 1986*, kde byly položeny základy pro společnou politiku Evropské unie v oblasti civilní ochrany a po přijetí tzv. Římské smlouvy státy NATO v roce 1991, kdy došlo ke změně priorit s odsunutím vojenského řešení za politické. Důsledkem toho bylo, že řada států zrušila drahé pevné organizační a institucionální struktury, určené především k ochraně obyvatelstva v období války (organizace civilní ochrany) a začala s výstavbou nových bezpečnostních systémů s novými názvy, určených především k ochraně obyvatelstva

v období míru před přírodními a technogenními negativními vlivy a využitelných i v průběhu ozbrojeného konfliktu.²¹

V některých zemích byl již dříve do právního systému zaveden pojem ochrana obyvatelstva jako určité zastřešující pojmenování sdruženého (integrovaného) systému. V tabulce 2 je obecně znázorněna současná struktura ochrany obyvatelstva v zemích EU.

Tabulka 2: Struktura ochrany obyvatelstva v EU

druh události	každodenní situace	katastrofy a nouzové situace	ozbrojený konflikt
oblasti činnosti	zábrana škod	ochrana proti katastrofám (přírodní katastrofy, průmyslové havárie)	civilní ochrana (ochrana obyvatelstva v případě války)
kompetence	samospráva, nižší úroveň státní správy		stát
záchranné subjekty	hasiči, zdravotnické záchranářství, policie, pomocné služby-----		
	celostátní síly, armáda -----		

Zdroj: LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti*

Systémy ochrany obyvatelstva zahrnují v různých zemích podle vlastní koncepce rozdílné komponenty. Zejména dochází k vymezení úkolů ke zvládnutí každodenních událostí, katastrof a nouzových situací a plánování pro případ války v každé zemi jinak. Rozdílné určení systémů, které se nazývají ochrana obyvatelstva, civilní ochrana, civilní obrana nebo civilní bezpečnost, neznamená, že se jedná o systémy zásadně rozdílné. Všechny země se dnes zaměřují v oblasti ochrany obyvatelstva na prevenci a zvládnutí přírodních katastrof a nouzových situací. Je tendence, aby *tytéž* zejména *pevné* řídicí, organizační i výkonné struktury

²¹ LINHART, P., ŠILHÁNEK, B. *Ochrana obyvatelstva ve vybraných evropských zemích...* 2009.s.67.

zabezpečovaly úkoly jak při každodenních událostech, tak po náležitém *posílení* při katastrofách a nouzových situacích.

Prvoplánovými prostředky k ochraně obyvatelstva jsou zejména hasiči, zdravotnické záchranářství a pomocné služby. Hasiči jsou určeni především k boji s požáry, zábraně škod, záchraně osob a technické pomoci. V některých zemích se hasiči podílejí na rychlé zdravotnické pomoci a na transportu pacientů (Francie, některé spolkové země v Německu). Ve skandinávských zemích jsou hasiči součástí záchranné služby. Zdravotnické záchranářství má kompetence především k záchraně osob, rychlé zdravotnické pomoci, k transportu pacientů a má přímou návaznost na akutní lůžkový fond ve zdravotnických zařízeních. V německy mluvících zemích (Německo, Rakousko) hrají významnou úlohu i v rámci prvoplánových jednotek tzv. pomocné služby, mezi které patří především Červený kříž, Maltéžská záchranná služba. Rakouský červený kříž je dokonce rozhodující prvoplánovou zdravotnickou záchrannou organizací s dostatečným počtem profesionálů, materiálním vybavením a dopravními prostředky. K těmto nejdůležitějším, jejichž činnost v rámci ochrany obyvatelstva je například v Německu vymezena zákonem, přistupuje řada dalších, profesně zaměřených organizací, jako jsou horské služby, speleologická záchrana, záchranářská kynologie a nejrůznější charitativní a církevní organizace.²²

V některých zemích působí jako *druhoplánové* síly a prostředky pro nasazení při katastrofách a nouzových situacích zvláštní, pro tyto situace *předurčené* jednotky. V Německu se jedná o tzv. Technickou pomocnou službu (dále jen „THW“), která je samostatný spolkový institut v rámci Spolkového ministerstva vnitra²³, s pobočkami ve většině spolkových zemí a více než 600 základnami. Úkolem jejich jednotek různého zaměření je především poskytování technické pomoci při rozsáhlých katastrofách, a to i v zahraničí. Ve Francii a Dánsku jsou pro podporu prvoplánových složek ke zvládnutí rozsáhlých katastrof určeny zvláštní vojenské jednotky. Tyto jednotky jsou vyčleněny z armády, podřízeny ministerstvu vnitra a obsahují prvky předurčené k likvidaci přírodních a antropogenních katastrof a umožňující poskytovat zdravotnickou pomoc

²² LINHART, P., ŠILHÁNEK, B. *Ochrana obyvatelstva ve vybraných evropských zemích...* 2009.s.69.

²³ Technisches Hilfswerk (THW) – Jahresbericht 2007. Bundesanstalt Technisches Hilfswerk, Bonn 2008.

postiženým osobám (ženijní, požární, protichemické a zdravotnické jednotky). Ve Švýcarsku jsou pro tyto úkoly určeny osoby, podléhající povinné službě v civilní ochraně, které jsou pravidelně školeny a připravovány. Švýcarská legislativa umožňuje starostům v rámci přenesené pravomoci v případě potřeby tyto osoby povolat ke zvládnutí přírodních a antropogenních katastrof v rámci civilní ochrany.

V současnosti se projevuje ve většině zemí tendence k integraci zejména prvoplánových složek do sdružených záchranných systémů pod společné řízení.

1.3.3 Koncepce ochrany obyvatelstva

Přijetím zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“) vznikla Ministerstvu vnitra, mimo jiné, také působnost zpracovávat koncepci ochrany obyvatelstva. Jako první byla *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015* (dále jen „Koncepce“), schválená usnesením vlády České republiky ze dne 22. dubna 2002 č. 417, ve které byly stanoveny další směry rozvoje pro občany zvláště citlivých opatření. V rámci procesu realizace tzv. krizové legislativy, jejíž součástí je i zákon o IZS, se civilní ochrana začala měnit na reálně a efektivně fungující systém ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech jako jsou živelní pohromy, průmyslové havárie nebo teroristické útoky, použitelný i při řešení krizových situací nevojenského i vojenského charakteru. Koncepce se stala dalším opatřením pro transformaci civilní ochrany zahájenou v roce 2000. V Koncepci byl uveden dosavadní stav v oblasti ochrany obyvatelstva v České republice (dále jen „ČR“) a navrženo řešení stávajících problémů, a to i v návaznosti na závazky, které pro ČR aktuálně vyplývaly z mezinárodních úmluv a přijatých dokumentů.

V Koncepci byla ochrana obyvatelstva charakterizována jako *soubor činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších subjektů i jednotlivých občanů, směřujících k minimalizaci dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatelstva, majetek a životní prostředí*. Vycházela ze základních principů, uplatňovaných ve vyspělých zemích světa, na kterých je ochrana obyvatelstva organizována. Především to byla

odpovědnost státu za ochranu obyvatelstva. V koncepci byla zvýrazněna role *integrovaného záchranného systému* (dále jen „IZS“) a potřeba vybavení jeho složek technikou a materiálem ke zvládnutí následků jakýchkoliv mimořádných událostí včetně možných teroristických útoků s použitím zbraní hromadného ničení. Důraz byl položen i na prohloubení veřejné informovanosti. Koncepce se také zabývala řešením vazeb a úkolů jednotlivých stupňů veřejné správy, podnikové sféry a občana, materiálním vybavením základních složek IZS, dobudováním systému operačních a informačních středisek IZS, informačním a komunikačním systémem krizového řízení, zvýšením úrovně připravenosti pracovníků veřejné správy, zejména obcí, právnických osob a podnikajících fyzických osob, občanů a školní mládeže, stanovením základních organizačních a technických opatření ochrany obyvatelstva a též stanovením postupu nakládání s materiálem civilní ochrany. V závěru roku 2004 byla Ministerstvem vnitra zpracována informace o stavu plnění Koncepce s návrhem na její dílčí úpravu. Vláda ČR svým usnesením ze dne 5. ledna 2005 č. 21 vzala výše uvedenou informaci na vědomí a schválila navržené úpravy, které byly do Koncepce zapracovány. Za období realizace Koncepce se potvrdila správnost opatření k ochraně obyvatelstva před mimořádnými událostmi. Analýza plnění Koncepce potvrzuje správnost nastavení hlavních směrů v oblasti ochrany obyvatelstva, zároveň však naznačuje nutné dílčí změny a upřesnění v jednotlivých oblastech a nutnost širšího pojetí opatření v ochraně obyvatelstva.

Usnesením vlády č. 165 ze dne 25. února 2008 byla schválena *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020*

Vybrané úkoly Koncepce ochrany obyvatelstva s ohledem na *jednotky požární ochrany a zařízení civilní ochrany*:

Zabezpečování úkolů na úseku ochrany obyvatelstva, které je nutné plnit zejména v rámci obce, správního obvodu obecního úřadu obce s rozšířenou působností nebo kraje při vzniku mimořádné události a následně doplnit činnosti základních složek IZS při zajišťování úkolů záchranných a likvidačních prací, je cílem jednotek požární ochrany, zařízení CO a odřadů vytvářených k plnění úkolů a opatření ochrany obyvatelstva. K jednotkám požární ochrany a do odřadů mohou být zařazováni členové

občanských sdružení nebo další osoby poskytující osobní a věcnou pomoc. Z materiálových zdrojů musejí být pro úkoly ochrany obyvatelstva využity také objekty a zařízení zřizovaná obcemi a kraji (školy, kulturní domy, sportovní stadiony apod.), a to s jejich personálem posíleným o předurčené jednotky SDH obcí, plnící specifické úkoly ochrany obyvatelstva. Pro činnosti jednotek požární ochrany, zařízení CO a vytvářených odřadů k zabezpečení plnění úkolů ochrany obyvatelstva na daném teritoriu bude určující zejména havarijní plán kraje a plošné rozmístění jednotek požární ochrany kraje a z toho vyplývající:

- zdroje možných rizik vzniku mimořádné události a stupně nebezpečí katastrálních území obcí podle plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany,
- rozsah a obsah úkolů k zabezpečení ochrany obyvatelstva vyplývající z havarijního plánu kraje nebo vnějšího havarijního plánu,
- seznam jednotek požární ochrany zabezpečujících plošné pokrytí, jejich dislokace a předurčení podle základní tabulky plošného pokrytí pro jednotlivá katastrální území obcí, množství a druh věcných prostředků využitelných pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva.²⁴

1.3.4 Koncepce ochrany obyvatelstva Jihočeského kraje

Hlavním úkolem orgánů kraje je zajišťování, organizace a následná koordinace příprav na realizaci opatření v oblasti ochrany obyvatelstva v Jihočeském kraji. Orgány kraje usměrňují přípravu a vytvářejí podmínky pro plnění úkolů ochrany obyvatelstva u složek IZS, u obcí a u právnických a podnikajících fyzických osob. Poskytují pomoc školám v přípravě žáků k sebeochraně a vzájemné pomoci v rámci výuky témat

²⁴ Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020

„Ochrany člověka za mimořádných událostí“. Úkoly ochrany obyvatelstva plní HZS kraje.²⁵

Integrovaný záchranný systém kraje koordinuje činnost a postup při přípravě na MU při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení jednotlivých krizových stavů. Hlavní úlohu v něm hraje Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje.

Vyrozumění členů bezpečnostních rad, krizových štábů, starostů obcí a ostatních složek IZS o vzniku MU zabezpečuje HZS kraje prostřednictvím operačních a informačních středisek s využitím všech dostupných prostředků např. pomocí mobilních telefonů (smluvní zabezpečení přednostního spojení určených telefonních čísel při vyhlášení krizových stavů prostřednictvím komerčního mobilního operátora). Informace jsou také předávány pomocí systému WAP server. Členové bezpečnostních rad a další jsou vyrozuměni prostřednictvím SMS zprávy a e-mailu o MU s odkazem na podrobné informace na WAP serveru. Od konce roku 2008 byl doplněn nebo nahrazen tento server systémem automatického obvolávání AMDS (Automated Message Delivery System). V případě nedostupnosti adresáta doručené zprávy mohou operační střediska předat informace dotčenému orgánu jiným způsobem. Systém dokáže automaticky předat informace všem dotčeným orgánům v průběhu několika desítek minut.

Celostátní jednotný systém vyrozumění a varování (dále jen „JSVV“) je prostředkem pro plošné a místní varování obyvatelstva, jehož provoz zajišťuje MV-GŘ HZS ČR. Krajské a sektorové operační a informační středisko HZS disponuje vyrozumívacím centrem zadávacích terminálů II. úrovně. Na tento systém je napojeno 322 rotačních a 24 elektronických sirén v majetku HZS kraje a 40 rotačních a 19 elektronických sirén v majetku obcí.

Evakuace obyvatel z území postižených MU a zabezpečení jejich nouzového ubytování a přežití jsou zapracovány v havarijním plánu kraje. Součástí evakuačního opatření musí být zohlednění možnosti samovolné evakuace (tzn. minimálně 60 % obyvatelstva) a připravení a zajištění přednostní evakuace vybraných skupin

²⁵ GŘ HZS ČR: Koncepce OOB Jčk do roku 2013 s výhledem do roku 2020; Bláha, 2009

obyvatelstva do předem určených objektů. V kraji je 7 míst ohrožení haváriemi, které jsou spojeny s možností úniku nebezpečných škodlivin nebo s nebezpečím výbuchu. Evakuační opatření se zde dotkne cca 700 osob. Náhradní ubytování v případě evakuace je smluvně ujednáno na území kraje u 89 objektů. Kapacita činí 15 648 ubytovaných osob. Vybrané objekty (školská zařízení, ubytovny apod.) mají v 90 % vlastní stravovací zařízení a jsou využitelné i v zimním období. Mobilní stanové základny humanitární pomoci jsou k dispozici ze Základny logistiky HZS ČR Olomouc a sklad Hluboká nad Vltavou.

„HZS kraje poskytuje okamžitou a následnou humanitární pomoc obyvatelstvu postiženému MU pro 20 osob v rámci vybraných požárních stanic, pro 50 osob v rámci hlavních požárních stanic a pro 50 osob automobilovým kontejnerem pro nouzové přežití.“²⁶ Nakládání s materiálem, jeho dopravu na místa určení, rozvinutí a obsluhu místa humanitární pomoci zajišťují prvotně jednotky HZS. V roce 20007 byl HZS kraje vybaven mobilní kontejnerovou soupravou pro nouzové přežití „KANP 50“. Soupravu lze využít i jako stanoviště velitele zásahu či týlovou základnu zasahující jednotky.

V případě MU velkého rozsahu je možno vyžádat pomoc MV-GŘ HZS ČR, kde v 5 skladech Základny logistiky HZS ČR Olomouc a skladu Hluboká nad Vltavou je k dispozici materiál pro 750 osob. Od 1. 1. 2009 je zajištěn materiál pro dalších 750 osob ve skladu Základny logistiky Zbiroh a u Speciálního útvaru HZS ČR Hlučín. Dále je možno vyžádat zásoby humanitární pomoci od SSHR a materiální základny humanitární pomoci Armády ČR (4x 450 osob).

Úkrytový fond v Jihočeském kraji tvoří v současnosti 43 stálých úkrytů, jejichž kapacita činí 2,47 % obyvatel kraje (15 765 osob). Tento stav je pod celorepublikovým průměrem. Využití úkrytů při řešení MU není začleněno do havarijního plánu kraje, a proto HZS Jihočeského kraje nepočítá s jejich využitím při řešení MU. Hlavním způsobem ukrytí obyvatel v Jihočeském kraji je improvizované ukrytí v běžných stavbách.²⁷

²⁶ GŘ HZS ČR: Koncepce OOB Jčk do roku 2013 s výhledem do roku 2020; Bláha, 2009

²⁷ Usnesení č. 8/1/2009/BRJK Vyhodnocení Koncepce ochrany obyvatelstva 2006-2013, projednání Koncepce ochrany obyvatelstva s výhledem 2013-2020 .

1.4 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Právním základem integrovaného záchranného systému je zákon č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění zákona č. 320/2002 Sb. který stanovuje složky IZS a jejich působnost, použití IZS, působnost a pravomoc správních úřadů a práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích. IZS můžeme považovat za nástroj součinnosti územních orgánů veřejné správy a složek k provádění záchranných a likvidačních prací při vzniku mimořádné události.

Integrovaný záchranný systém se použije v přípravě na vznik mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.

Mimořádnou událostí (dále jen MU) se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.

Záchranné práce jsou činnosti k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, a vedoucí k přerušení jejich příčin.

Likvidační práce jsou činnosti k odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.²⁸

²⁸ zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému

1.4.1 Složky IZS

Složky IZS provádějí záchranné a likvidační práce, popřípadě ochranu obyvatel.

Podle působení při záchranných a likvidačních pracích dělíme složky na:

- základní složky IZS,
- ostatní složky IZS.

Základními složkami IZS jsou:

- a) Hasičský záchranný sbor ČR,
- b) Jednotky požární ochrany zařazené v systému plošného pokrytí území kraje,
- c) Policie ČR,
- d) Zdravotnická záchranná služba.

Základní složky jsou základem systému, protože provádějí:

- nepřetržitou pohotovost pro příjem hlášení o vzniku mimořádné události,
- vyhodnocení stavu mimořádné události,
- neodkladný zásah.

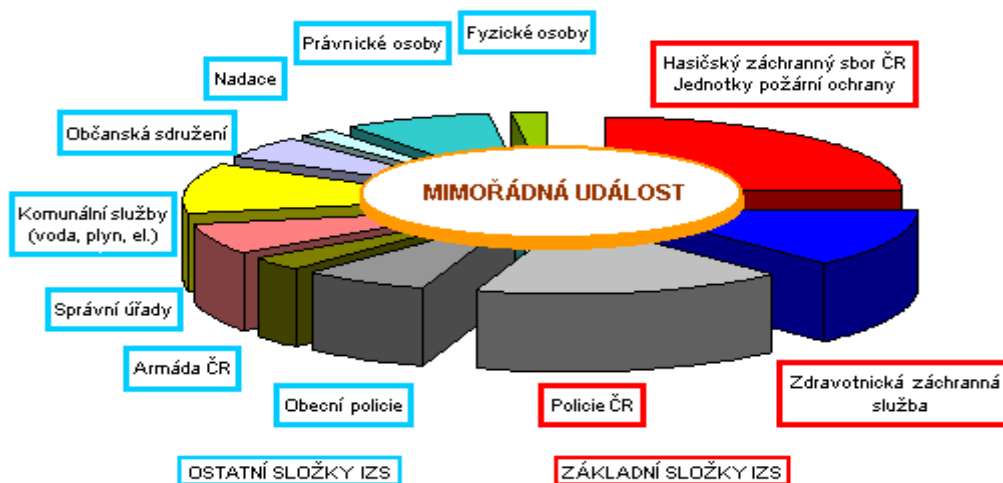
Za ostatní složky IZS se považují:

- a) vyčleněné síly a prostředky Armády ČR,
- b) ozbrojené bezpečnostní sbory (Obecní policie),
- c) ostatní záchranné sbory,
- d) havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- e) zařízení civilní ochrany,
- f) orgány ochrany veřejného zdraví (V době krizových stavů se stávají ostatními složkami IZS také odborná zdravotnická zařízení na úrovni fakultních nemocnic pro poskytování specializované péče),
- g) neziskové organizace a sdružení občanů.

Začlenění ostatních složek do IZS je podmíněno uzavřením dohody o *plánované pomoci na vyžádání*. Plánovaná pomoc na vyžádání je předem dohodnutý způsob poskytnutí pomoci při provádění záchranných a likvidačních prací obecnímu úřadu obce

s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám IZS ostatní složkou IZS. Graf 1 znázorňuje strukturu zastoupení složek IZS²⁹

Graf 1: Složky IZS

zdroj: www.hzscr.cz

1.4.2 Koordinace složek IZS

Koordinace složek IZS při společném zásahu probíhá na třech úrovních:

- *taktická* – velitelem zásahu v místě nasazení složek a v prostoru předpokládaných účinků mimořádné události,
- *operační* – na úrovni operačních středisek základních složek IZS, operační a informační střediska HZS krajů a operační a informační středisko generálního ředitelství HZS jsou stálé orgány pro koordinaci složek IZS - *operační a informační středisko IZS*,
- *strategická* - přímým zapojením starosty obce s rozšířenou působností, primátora města Brna, Ostravy nebo Plzně, hejtmána kraje, primátora hlavního

²⁹ ŠENOVSKÝ, M., ADAMEC, V., HANUŠKA, Z., Integrovaný záchranný systém...2005. s.32.

města Praha nebo Ministerstva vnitra – GŘ HZS do koordinace záchranných a likvidačních prací (krizový štáb je využíván jako poradní orgán).³⁰

1.4.3 Charakteristika vybraných složek IZS na území Jihočeského kraje

1.4.3.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky.

Hasičský záchranný sbor ČR je základní složkou integrovaného záchranného systému (IZS), který zabezpečuje koordinovaný postup při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Hasičský záchranný sbor ČR při plnění svých úkolů spolupracuje s ostatními složkami IZS i se správními úřady a jinými státními orgány, orgány samosprávy, právníckými a fyzickými osobami, neziskovými organizacemi a sdruženími občanů³¹.

Hasičský záchranný sbor ČR v současnosti hraje stěžejní roli i v přípravách státu na mimořádné události. Od roku 2001, kdy došlo ke sloučení Hasičského záchranného sboru ČR s Hlavním úřadem civilní ochrany, má HZS ČR ve své působnosti i ochrany obyvatelstva - podobně, jako tomu je i v některých dalších evropských státech. Hasičský záchranný sbor ČR (HZS ČR) tvoří generální ředitelství HZS ČR, které je organizační součástí Ministerstva vnitra, 14 hasičských záchranných sborů krajů, Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany ve Frýdku-Místku a Záchraný útvar HZS ČR v Hlučíně. Součástí Generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR jsou také vzdělávací, technická a účelová zařízení: Odborná učiliště požární ochrany (ve Frýdku-Místku, Brně, Chomutově

³⁰ vyhláška č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení IZS

³¹ Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České Republiky

a Borovanech), Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, Technický ústav požární ochrany Praha, Opravárenský závod Olomouc a Základna logistiky Olomouc.³²

Hasičský záchranný sbor Jihočeského kraje se vnitřně člení na:

- ředitelství HZS Jihočeského kraje (dále jen „krajské ředitelství“),
- 6 územních odborů HZS kraje (dále jen „územní odbory“),
- jednotky HZS kraje dislokované ve 20 požárních stanicích (organizační součástí příslušných územních odborů a krajského ředitelství).

V příloze 1 je uveden přehled dislokace a početních stavů jednotek PO HZS kraje a vybavení technikou.

1.4.3.2 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen „policie ČR“) byla zřízena zákonem č. 273/2008Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Policie ČR je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, který plní úkoly ve věcech vnitřního pořádku a bezpečnosti. Při plnění úkolů spolupracuje s mezinárodními organizacemi a policejními institucemi a s bezpečnostními sbory jiných států³³.

Policie ČR je centrálně řízená organizace v rezortu Ministerstva vnitra. Policii tvoří Policejní prezidium ČR, ředitelství krajů a hlavního města Prahy a územní odbory.

Problematika IZS je začleněna na centrální úrovni v oddělení krizového řízení a na krajské úrovni je to skupina krizového řízení. Mezi hlavní úkoly policie ČR v IZS patří po řádková činnost a regulace dopravy.

Policie Jihočeského kraje se vnitřně člení na krajské ředitelství, 7 územních odborů a celkem 44 obvodních oddělení.

³² Základní poslání HZS. <http://www.hzscr.cz/clanek/zakladni-poslani-hasicskeho-zachranneho-sboru-cr.aspx>. 8. března 2011

³³ Zákon č. 273/2008Sb. o Policii České republiky

1.4.3.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba (dále jen ZZS) je tvořena 14 územními středisky ZZS. Zřizovateli středisek jsou kraje a plnění funkce ZZS vychází zejména ze zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu ve smyslu pozdějších předpisů a vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě ve znění pozdějších předpisů. Pro ZZS neexistuje samostatný zákon o její činnosti. ZZS má nejednotnou strukturu a řízení není centralizované. Ministerstvo zdravotnictví plní pouze funkci metodickou. Posláním ZZS je poskytnutí odborné neodkladné předlékařské péče od doby vyrozumění až po předání postiženého do nemocniční péče. Principem ZZS je provedení maxima možných dostupných lékařských výkonů na místě nehody a před hospitalizací.

System ZZS je nastaven tak, aby mohla být první pomoc poskytnuta přímo na místě do 15 minut od přijetí oznámení v příslušném územním středisku. Mnohá územní střediska ZZS provozují také leteckou záchrannou službu. Letecká záchranná služba provozována mnohými územními středisky ZZS je poskytována ve stejném rozsahu jako výjezdová skupina ZZS.³⁴

Zdravotnická záchranná služba Jihočeského kraje má celkem 25 výjezdových míst, 42 posádek v pracovní době 7.00 – 15.30 a 37 posádek v době 15.30 – 7.00 hod. Výjezdové místo Frymburk je obsazeno personálem společnosti TRANS HOSPITAL, která je soukromým provozovatelem záchranné služby.³⁵

1.5 Jednotky požární ochrany

Jednotkou požární ochrany se rozumí organizovaný systém tvořený odborně vyškolenými osobami (hasiči), požární technikou (automobily) a věcnými prostředky požární ochrany (výbava automobilů, agregáty, apod.). Základním posláním jednotek PO je chránit životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou

³⁴ Vyhláška Ministerstva zdravotnictví č. 434/1992 Sb., o zdravotnické záchranné službě

³⁵ Výroční zpráva 2010 ZZS Jčk. <http://www.zzsck.cz/dokumenty/vzzzsck2010.pdf>. 20.ledna 2011

pomoc při mimořádných událostech, které ohrožují život a zdraví obyvatel, majetek nebo životní prostředí a které vyžadují provedení záchranných, resp. likvidačních prací. Jednotky PO působí buď v organizačním řízení nebo v operačním řízení.

Organizačním řízením se rozumí činnost k dosažení stálé organizační, technické a odborné způsobilosti sil a prostředků požární ochrany k plnění úkolů jednotek PO. Tímto se rozumí činnost související s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů (školení, výcvik), údržbou požární techniky a dalších prostředků požární ochrany, apod.

Operačním řízením se rozumí činnost od přijetí zprávy o vzniku požáru nebo jiné mimořádné události až po návrat sil a prostředků na místo stálé dislokace. do těchto činností se zahrnuje výjezd jednotky PO, jízda na místo zásahu, provádění záchranných, resp. likvidačních, prací, apod.

Hasiči jsou v jednotce PO rozděleni do čet, družstev, družstev o zmenšeném početním stavu, příp. skupin. Četu tvoří 2 až 3 družstva, příp. skupiny. Družstvo je tvořeno velitelem a dalšími pěti hasiči (1+5). Družstvo o zmenšeném početním stavu se sestává z velitele a dalších tří hasičů (1+3). Skupinu tvoří velitel skupiny a 1 až 2 hasiči. Pokud se jednotka sestává z hasičů dvou druhů jednotek PO nebo hasičů nejméně jedné jednotky PO a osob z dalších složek integrovaného záchranného systému nebo hasičů nejméně jedné jednotky PO a osob poskytujících osobní a věcnou pomoc, nazývá se tato jednotka odřadem.³⁶

Schéma 1: Základní úkoly jednotek PO

³⁶ Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

zdroj: www.hzscr.cz

Původně byl systém jednotek PO vybudován pro hašení požárů. S technickým rozvojem společnosti ovšem vyvstala potřeba zasahovat nejen u požárů, ale i u dalších událostí - dopravních nehod, havárií s únikem nebezpečných látek a ropných látek, živelných pohrom, apod. V tomto trendu se systém profiluje i nyní. Svým účelem je tedy systém jednotek PO vybudován jako represivní nástroj proti vzniklým požárům, živelným pohromám a jiným mimořádným událostem. Jednotky PO mají za úkol provést likvidaci požáru ovšem nemají za úkol učinit veškerá opatření vedoucí k likvidaci živelných pohrom a jiných mimořádných událostí, ale pouze opatření nutná k odstranění bezprostřední hrozby ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí.

1.5.1 Druhy jednotek požární ochrany

Podle zřizovatele jednotky PO a vztahu osob, vykonávajících činnost v těchto jednotkách, ke zřizovateli jednotky PO se jednotky PO dělí na:

- jednotky hasičského záchranného sboru kraje (HZS kraje), které jsou součástí hasičských záchranných sborů krajů a jsou zřizovány státem. V těchto jednotkách vykonávají činnost příslušníci hasičského záchranného sboru kraje jako své povolání ve služebním poměru,

- jednotky sborů dobrovolných hasičů obce (SDH obce), které zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci nebo hasičskému záchrannému sboru kraje,
- jednotky hasičského záchranného sboru podniku (HZS podniku), zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob jako své povolání v pracovním poměru,
- jednotky sborů dobrovolných hasičů podniku (SDH podniku), zřizované právníckými osobami nebo podnikajícími fyzickými osobami, které provozují činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím, a činnost v těchto jednotkách vykonávají zaměstnanci právníckých osob nebo podnikajících fyzických osob na základě dobrovolnosti.

Na každý druh jednotky PO jsou stanoveny odlišné nároky z hlediska jejich operační hodnoty, dané dobou výjezdu od nahlášení mimořádné události a maximální dobou dojezdu na místo zásahu, a odlišné nároky na osoby, vykonávající činnost v těchto jednotkách, z hlediska odborné, fyzické, zdravotní a psychické způsobilosti.³⁷

1.5.2 Jednotka sboru dobrovolných hasičů obce

Zabezpečování požární ochrany na území obce je již historicky svěřeno do pravomocí obcí, které již v minulosti zřizovaly různé hlásné služby, svými předpisy nařizovaly každému občanovi pomáhat při hašení požárů a poskytovat k tomu své věcné prostředky. Od sedmdesátých let 19. století začaly obce zřizovat první české hasičské sbory dobrovolných hasičů i profesionálních hasičů za účelem ochrany před požáry.

³⁷ HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany...* 1998. s.5

Tyto sbory plnily úlohu nejen v oblasti hašení požárů, ale i v oblasti samaritánské a společenské. V současné době základní páteř systému plošného pokrytí území krajů jednotkami PO tvoří jednotky hasičských záchranných sborů krajů, které jsou při své činnosti významnou měrou doplňovány a podporovány jednotkami sborů dobrovolných hasičů obcí.

Zřízení jednotky sboru dobrovolných hasičů (dále jen „jednotka SDH“) obce a zabezpečení její připravenosti k zásahu (akceschopnosti) dle § 29 zákona o PO je z organizačního, materiálního i finančního hlediska v samostatné působnosti obcí. Obce v samostatné působnosti zřizují jednotky SDH obcí k hašení požárů a provádění záchranných prací při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech a plnění dalších úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva (evakuace, varování, nouzové přežití obyvatelstva apod.). Potřeba jednotek SDH obcí se významnou měrou ukazuje v posledních letech zejména při živelních pohromách (povodně, větrné smrště apod.), kdy jsou zpravidla jedinými subjekty v obci, které poskytují pomoc při plnění úkolů při mimořádných událostech včetně základní pomoci obyvatelstvu.³⁸

Činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci. Při náboru členů jednotky SDH obce zřizovatel spolupracuje s občanským sdružením působícím na úseku požární ochrany.

Nejmenší základní početní stav členů jednotky SDH obce, potřebný pro zajištění zásahu jednotky, je uveden v tabulce 3. Jedná se ideální stav, kdy v obci bude stoprocentně zajištěna schopnost výjezdu družstva o zmenšeném početním stavu.

Tabulka 3: Minimální počet členů jednotky připravených k výjezdu

	Kategorie jednotky SDH obce (JPO)				
	II/1	II/2	III/1	III/2	V a N
Minimální počet členů připravený k výjezdu	4	8	4	8	4

zdroj: www.hzscr.cz

³⁸ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Pro praktické zajištění zásahu jednotky je zpravidla zapotřebí více členů jednotky.

Základní početní stav členů jednotky SDH obce je uveden v tabulce 4 .

Tabulka 4: Základní početní stavy členů jednotky SDH obce

Funkce v jednotce	Kategorie jednotky (JPO)					
	II/1	II/2	III/1	III/2	V	N
Velitel jednotky	1	1	1	1	1	1
Velitel družstva	2	5	2	5	2	2
Strojník (řidič)	3	6	4	6	2	2
Hasič	6	12	5	12	4	4
Celkem	12	24	12	24	9	9

zdroj: www.hzscr.cz

Vybavení technikou a věcnými prostředky PO

Minimální požadavky na vybavení jednotky SDH obce stanovuje příloha č. 4 vyhlášky č. 247/2001 Sb. o jednotkách PO, které se odvíjí od kategorie jednotky. Další vybavení nad rámec požadavků vyhlášky o jednotkách PO se odvíjí z předurčenosti jednotky SDH obce pro záchranné práce, např. v systému předurčenosti pro záchranné práce při silničních dopravních nehodách, předurčenosti na havárie spojené s únikem nebezpečných látek, a dále z předurčenosti pro plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva. Možnosti obstarání vybavení se doporučuje projednat s územně příslušným HZS kraje. V tabulce 5 je uveden přehled minimálního vybavení jednotek SDH obcí podle kategorie jednotky.

Mimo vybavení jednotky SDH obce technikou a věcnými prostředky je nutno zajistit systém vyrozumění členů jednotky SDH obce o vyhlášení poplachu jednotce SDH obce. Pro tyto účely se zpravidla užívá sirén a místní rozhlas v obci doplněné

dalšími prostředky a systémy, např. pagery, zasílání krátkých textových nebo hlasových zpráv na mobilní telefony členů jednotky.³⁹

Tabulka 5: Minimální vybavení jednotky SDH obce

Požární technika a věcné prostředky požární ochrany ³⁾	JPO II/1	JPO II/2	JPO III/1	JPO III/2	JPO V a JPO N
Cisternová automobilová stříkačka v základním provedení (dále jen „CAS“)	1	1	1	1	1 ¹⁾
Dopravní automobil s požární stříkačkou ⁶⁾	1	1	1	1	1 ¹⁾
Automobilový žebřík do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	1 ²⁾	-
Automobilová plošina do 30 m	1 ²⁾	1 ²⁾	-	-	-
Odsavač kouře nebo přetlakový ventilátor	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾
Motorová stříkačka	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1
Izolační dýchací přístroj ⁴⁾	4	8 ¹⁾	4	8 ¹⁾	4 ¹⁾
Vozidlová radiostanice požární ochrany	2	2	2	2	-
Přenosná radiostanice požární ochrany	2	4	2	4	1 ¹⁾
Mobilní telefon	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾	1 ¹⁾

zdroj: www.hzscr.cz

pozn.

1) Jednotka je vybavena uvedenou požární technikou, věcnými prostředky požární ochrany, jen pokud je to odůvodněno plošným pokrytím, dokumentací zdolávání požáru objektů, jejichž ochranu před požáry a mimořádnými událostmi jednotka zabezpečuje. Do počtu izolačních dýchacích přístrojů, přetlakových ventilátorů a motorových stříkaček se započítávají také tyto prostředky umístěné v CAS nebo v jiné požární technice ve vybavení jednotky.

2) Vybavení jednotky výškovou technikou se provádí podle obdobné zásady, na které je vybavena stanice typu P2 hasičského záchranného sboru kraje (příloha č 3 a č. 5 vyhlášky o jednotkách PO). Zpravidla se vybavuje jen po dohodě s HZS kraje.

3) Kromě minimálního vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany je jednotka vybavována další požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany nebo jinými prostředky, pokud je předurčena pro systém záchranných prací při dopravních nehodách, při haváriích, při živelních pohromách a ochranu obyvatelstva. To platí i v případech, kdy je nadstandardní vybavení požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany a jinými prostředky odůvodněno havarijním plánem kraje nebo dokumentací zdolávání požáru objektů, jejichž ochranu před požáry a jinými mimořádnými

³⁹ Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek PO

událostmi jednotka zabezpečuje. Vybavení požární technikou a prostředky požární ochrany může být zvýšeno až na 1,5 násobek limitů uvedených v tabulce (zaokrouhluje se nahoru).

4) Autonomní dýchací přístroj na stlačený vzduch s otevřeným okruhem, typ s plicní automatikou pro použití v plynném prostředí.

5) Základní početní stav členů jednotky se zvyšuje o potřebný počet členů stanovený právním předpisem, je-li tato jednotka současně zařízením civilní ochrany.

6) Může jít i o dopravní automobil bez požární stříkačky pro přepravu minimálně 6 osob s přívěsným zařízením a přívěsnou požární stříkačkou..

1.5.4 Občanská sdružení na úseku požární ochrany

Mezi největší občanská sdružení působící na úseku PO ve vztahu k obcím patří Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (se svými základními organizacemi s označením Sbor dobrovolných hasičů), dále Česká hasičská jednota (Hasičský sbor), Moravská hasičská jednota (Hasičský sbor). Zpravidla drtivá většina členů jednotky jsou zároveň členy těchto občanských sdružení.

Spolupráce obce s občanskými sdruženími působícími na úseku PO vychází z § 74 a § 75 zákona o PO. Občanská sdružení, ale i veřejně prospěšné organizace a jiné orgány a organizace působící na úseku PO pomáhají při plnění úkolů na úseku PO zejména tím, že:

- ✓ pomáhají vyhledávat členy jednotek SDH obcí,
- ✓ podílejí se na odborné přípravě členů jednotek SDH obcí,
- ✓ podílejí se se souhlasem vlastníka na provádění údržby, oprav požární techniky, věcných prostředků PO a objektů PO, včetně vodních zdrojů,
- ✓ podílejí se na činnosti směřující k předcházení požárům, zejména na preventivně výchovné činnosti mezi občany a mládeží,
- ✓ podílejí se na ediční a publikační činnosti a na dokumentaci historie PO a hasičstva.

Právní vztah těchto občanských sdružení k obcím je stejný jako jiných občanských sdružení. Pokud tedy členové občanských sdružení působících na úseku PO chtějí při své činnosti pro občanské sdružení užívat prostory zbrojnice, požární techniku a věcné prostředky jednotky SDH obce, které jsou vlastnictvím obce, musí mít s obcí uzavřenu smlouvu, která upravuje podmínky užívání majetku obce těmito sdruženími. Smluvně musí být ošetřen i případ, kdy vlastníkem požární techniky nebo věcného prostředku, které jednotka SDH obce užívá při své činnosti, je občanské sdružení.

1.5.5 Kategorie jednotek požární ochrany

Pro účely plošného pokrytí území ČR jednotkami PO (viz. organizace systému jednotek PO) se podle operační hodnoty dělí jednotky PO do šesti kategorií JPO I až JPO VI:

1) *s územní působností* zasahující i mimo území svého zřizovatele

- **JPO I** - jednotka hasičského záchranného sboru kraje (dále jen „HZS kraje“), s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 2 minut,
- **JPO II** - jednotka SDH obce, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, která zabezpečuje jeden (JPO II/1) nebo dva (JPO II/2) výjezdy družstva minimálně o zmenšeném početním stavu a zřizuje se ve vybrané obci s počtem obyvatel zpravidla nad 1000 a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 5 minut,
- **JPO III** - jednotka SDH obce s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace, která zabezpečuje jeden (JPO III/1) nebo dva (JPO III/2) výjezdy družstva minimálně o zmenšeném početním stavu a zřizuje se ve vybrané obci s počtem obyvatel zpravidla nad 1000 a dobou výjezdu jednotky od vyhlášení poplachu do 10 minut,

2) s *místní působností* zasahující zejména na území zejména svého zřizovatele, pokud není v případě rozsáhlých mimořádných událostí požadován výjezd jednotky jinam v souladu s právním předpisem

- **JPO IV** - jednotka HZS podniku,
- **JPO V** - jednotka SDH obce s působností zpravidla pro území obce, která ji zřizuje,
- **JPO VI** - jednotka SDH podniku,
- **JPO N** - jednotka SDH obce nebo podniku, která není zařazena do plošného pokrytí území kraje jednotkami. Požadavky na tuto jednotku jsou stejné jako u jednotky kategorie JPO V. Nezařazena do plošného pokrytí je také požární hlídka.⁴⁰

1.5.3 Operační hodnota jednotek požární ochrany

Každý druh jednotky PO má pro účely operačního řízení určitou hodnotu. Tato hodnota vypovídá o schopnosti jednotky PO zahájit a provádět plnění úkolů v operačním řízení na místě zásahu. Operační hodnotu jednotky PO tvoří:

- doba výjezdu jednotky PO z místa své trvalé dislokace po vyhlášení poplachu,
- územní působnost jednotky PO (doba jízdy, resp. vzdálenost, na místo zásahu).

Doba výjezdu jednotky PO je stanovena vyhláškou č. 247/2001, o organizaci a činnosti jednotek PO. Tato doba je maximálně:

- 2 minuty pro jednotky PO složené výlučně z hasičů z povolání,
- 10 minut pro jednotky složené výlučně z hasičů, kteří nevykonávají službu v jednotce jako své povolání,
- 5 minut pro jednotky PO složené z hasičů uvedených v předchozích dvou bodech nebo hasičů, kterým byla určena pracovní pohotovost mimo pracoviště.

⁴⁰ HANUŠKA,Z.*Organizace jednotek požární ochrany...*1998.s.67

Územní působností jednotky PO se rozumí optimální vzdálenost pro dojezd určitého druhu jednotky k místu zásahu, která vymezuje území jejího standardního působení, tzv. "hasební obvod". Vyjadřuje se buď v minutách nebo v kilometrech (při rychlosti jízdy vozidla 45 - 60 km/h dle místních podmínek). V tabulce 6 je přehled operační hodnoty jednotek PO. Při stanovení územní působnosti jednotek PO se vycházelo ze statistické analýzy zásahů jednotek PO a v potaz se braly i zkušenosti z ostatních evropských států⁴¹.

Tabulka 6: Operační hodnota jednotek PO dle kategorií

Kategorie jednotky PO	JPO I	JPO II	JPO III	JPO IV	JPO V	JPO VI
Doba výjezdu [min]	2	5	10	2	10	10
Územní působnost [min]	20	10	10	není	není	není
Počet jednotek PO	238	202	1339	94	5802	256
Druh jednotky PO	HZS kraje	SDH obce	SDH obce	HZS podniku	SDH obce	SDH podniku

zdroj: www.hzscr.cz

1.6 Plošné pokrytí území jednotkami PO

Vzhledem k tomu, že nelze vyloučit vznik požáru či jiné mimořádné události kdekoliv na území České republiky (dále jen „ČR“), je vytvořený určitý systém jednotek požární ochrany, který plošně v celé ČR zabezpečí účinnou pomoc do určitého

⁴¹ Vyhláška č. 247/2001 Sb. o organizaci a činnosti jednotek PO

časového limitu s určitým množstvím sil a prostředků (hasičů, požární techniky a dalších prostředků požární ochrany).

V České republice byl v roce 1994 přijat usnesením vlády č. 646 moderně pojatý systém jednotek PO pod názvem plošné pokrytí sil a prostředků jednotek PO na území České republiky. Jeho hlavními principy jsou:

- ✓ *přiměřenost* – požárnímu nebezpečí odpovídá zajištění jednotkami PO,
- ✓ *plošnost* – v souladu s ústavou je bezpečnost a ochrana zdraví, životů a majetku před požáry a mimořádnými událostmi přiměřeně stupni nebezpečí zaručena na celém území České republiky každému občanovi,
- ✓ *transparentnost* – doba do nasazení jednotek PO je pro každé území obce přesně stanovena, to dává smysl i dalším opatřením v oblasti stavební a jiné prevence,
- ✓ *ekonomická optimálnost* – spočívá v maximálním využití nákladné požární techniky na co nejvyšší počet zásahů do doby jejího fyzického opotřebení, změnila se i velikost základní jednotky,
- ✓ *spolupráce* – spočívá v nejužším využití jednotek PO obecních a jednotek zřizovaných státem, tato spolupráce umožňuje obcím i státu sdružovat prostředky na skutečně akceschopné jednotky PO,
- ✓ *dotační politika* – pro jednotky PO s vyšším teritoriem působení než obec jsou stanoveny dotace podporující jejich aktivitu, akceschopnost a nákup investičních prostředků.⁴²

Principem systému jednotek PO je, aby:

- ochrana majetku občana, právnické nebo podnikající fyzické osoby před požáry, resp. jinými mimořádnými událostmi, nebyla v minimální úrovni limitována jen možnostmi obce, ve které bydlí nebo mají majetek,

⁴² HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany...* 1998. s. 3

- obec v případě žádosti o pomoc při záchraně životů a majetku nebyla limitována vlastní momentální solventností nebo dobrovolnou ochotou toho, kdo může pomoc poskytnout.

1.6.1 Organizace systému jednotek PO

Při tvorbě systému jednotek PO se vychází ze dvou základních hledisek:

- organizace systému jednotek PO (druhy jednotek PO, jejich vzájemné vazby, dislokace, vybavení),
- zásahové činnosti jednotek PO.

Obě hlediska se navzájem podmiňují. Pokud by organizace jednotek PO nezohledňovala míru rizik vzniku požárů a jiných mimořádných událostí v kontextu se zásahovou činností jednotek PO, nemohly by tyto jednotky provést účinný zásah.

Základní princip organizace systému jednotek PO spočívá v tom, že každému katastrálnímu území obce je, dle stupně jeho nebezpečí, předurčeno odpovídající zajištění jednotkami PO, které je uvedeno v tabulce 7, které garantuje:

- dobu dojezdu jednotek PO, danou operační hodnotou jednotek PO dle jejich druhu,
- množství sil a prostředků jednotek PO (počet jednotek PO a jejich vybavení, počet hasičů), které se do určeného časového okamžiku dostaví na místo zásahu.

Systém jednotek PO vybudovaný dle tohoto principu garantuje základní úroveň pomoci poskytovanou jednotkami PO a je označován jako *plošné pokrytí území ČR jednotkami PO* (dále jen „plošné pokrytí“).⁴³

⁴³ HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany...* 1998. s. 15

Tabulka 7: Základní tabulka plošného pokrytí území ČR jednotkami PO

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Zdroj: <http://aplikace.mvcr.cz>

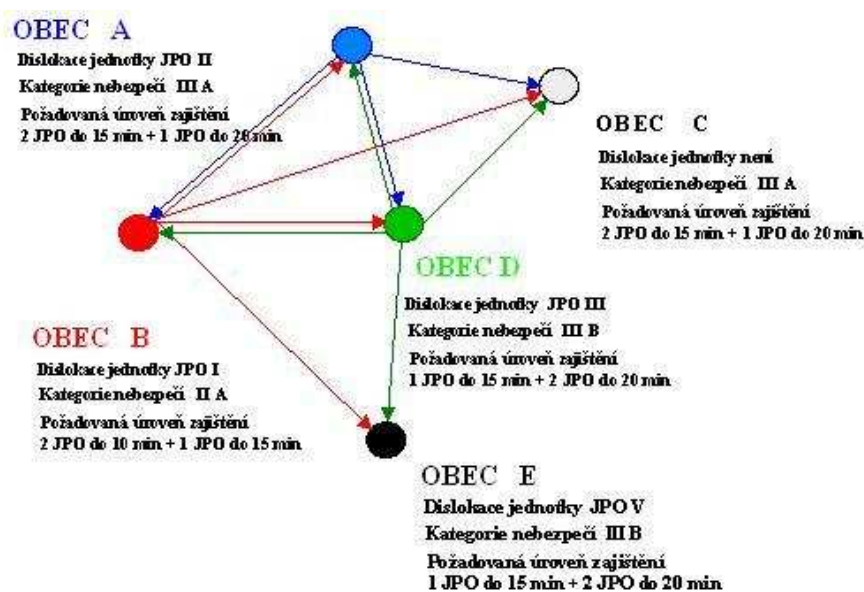
Stupeň nebezpečí území obce se stanovuje na základě ohodnocení míry rizika vzniku mimořádné události v katastrálním území dané obce v závislosti na počtu obyvatel trvale žijících v tomto katastrálním území, charakteru katastrálního území a počtu zásahů jednotek PO za rok v daném katastrálním území. Tato základní kritéria charakterizují pravděpodobnost vzniku mimořádné události v daném katastrálním území obce. Vyšší počet obyvatel, historická zástavba, rekreační oblasti, průmyslové oblasti či dopravní uzly zvyšují pravděpodobnost vzniku požárů či jiných mimořádných událostí. S ohledem na odlišnost těchto rizik je nutno i odlišně zabezpečit dané katastrální území obce. Stanovení doby dojezdu jednotek PO a minimálního množství sil a prostředků jednotek PO vychází ze statistické analýzy zásahové činnosti jednotek PO, jejich operační hodnoty, standardů obvyklých i v jiných evropských státech a ze společensky přijatelné míry rizika z hlediska nutnosti zásahu jednotek PO.

Stanovení maximální doby dojezdu jednotek PO vychází zejména z pravděpodobnosti záchrany lidského života a průměrné plochy požáru v závislosti na době dojezdu jednotek PO a dále z ekonomické únosnosti negativních následků způsobených požárem, resp. jinou mimořádnou událostí.

Ze statistických údajů vyplývá, že na likvidaci průměrného požáru postačuje 6 hasičů. Hasiči ovšem nehasí pouze požár, ale provádí i další úkoly (průzkum, záchranu či evakuaci osob, poskytování neodkladné zdravotnické pomoci, rozebírání

konstrukcí, zajišťování hasičů pracujících v nebezpečném prostředí, apod.). Na průměrný požár je tedy potřeba cca 10 hasičů. Pokud se vezme v úvahu fakt, že nejmenší jednotku PO tvoří 4 hasiči (což v současnosti nelze vždy splnit), pak na průměrný požár je zapotřebí soustředit minimálně tři jednotky PO.⁴⁴

Schéma 2: Princip plošného pokrytí

Zdroj: <http://aplikace.mvcr.cz>

Právně je princip plošného pokrytí, které znázorňuje schéma 2, zakotven v § 65 odst. 6 zákona č.133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Z hlediska územního dělení státu je stát rozdělen na kraje a ty jsou rozděleny na jednotlivé okresy.

Jihočeský kraj je rozdělen na sedm okresů. K zabezpečení plošného pokrytí kraje je vedena dokumentace, která je uložena na příslušném hasičském záchranném sboru kraje.

Dokumentace obsahuje:

- stanovení stupně nebezpečí katastrálního území obce,
- seznam jednotek zabezpečujících plošné pokrytí, jejich dislokaci a předurčenost,

⁴⁴ HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany...* 1998. s.14

- početní stavy jednotek PO, vybavení požární technikou a věcnými prostředky,
- seznam jednotek předurčených pro záchranné práce, zejména při dopravních nehodách, živelních pohromách, haváriích a pro ochranu obyvatelstva,
- způsob, kterým kraj finančně zabezpečuje plošné pokrytí (dotace ze státního rozpočtu, financování z rozpočtu obcí).

1.7 Zařízení civilní ochrany

Zařízením civilní ochrany (dále jen „CO“) rozumíme zaměstnance nebo jiné osoby s vyčleněnými věcnými prostředky právnických osob nebo obcí, vyškolené a prakticky odborně připravené k plnění úkolů ochrany obyvatelstva. Jednotlivá zařízení jsou zřizována podle § 2 vyhlášky č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva. Doplnují základní složky integrovaného záchranného systému.

Zařízení CO se podílejí především na zabezpečení úkolů evakuace, zabezpečení nouzového přežití (nouzové ubytování, stravování a zásobování vodou) a organizování humanitární pomoci. V případě příznaků hrozby ozbrojeného konfliktu budou pro plnění úkolů za stavu ohrožení státu a válečného stavu zřizována zařízení CO pro zabezpečení ukrytí osob ve stálých úkrytech, zařízení CO pro zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany, poskytování první pomoci, vyprošťování osob a odstraňování následků mimořádných událostí, zjišťování a označování nebezpečných oblastí, provádění dekontaminace a další zařízení CO vyplývající z úkolů obranného plánování.

1.7.1 Postup při zřizování zařízení civilní ochrany

Obec, jiná právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba (dále jen "zřizovatel") může požádat hasičský záchranný sbor kraje o vyjádření k účelnosti zřízení zařízení civilní ochrany.

V žádosti uvede:

a) obec - název, identifikační číslo obce jako právnické osoby, adresu sídla obecního úřadu, městského úřadu nebo magistrátu, kontaktní osobu a adresu objektu, v němž má být zařízení civilní ochrany zřízeno,

b) jiná právnická osoba - obchodní firmu nebo název, identifikační číslo, sídlo a adresu provozovny, v níž má být zařízení civilní ochrany zřízeno; není-li zapsána v obchodním rejstříku, v žádosti dále uvede předmět podnikání (činnosti) a jméno a příjmení člena statutárního orgánu,

c) podnikající fyzická osoba - obchodní firmu nebo jméno a příjmení, místo podnikání, identifikační číslo a adresu provozovny, v níž má být zařízení civilní ochrany zřízeno; není-li zapsána v obchodním rejstříku, v žádosti dále uvede předmět podnikání (činnosti). V žádosti se dále uvedou zdroje možných rizik vzniku mimořádných událostí a další skutečnosti využitelné při posuzování účelnosti zřízení zařízení civilní ochrany.

Hasičský záchranný sbor kraje zašle zřizovateli vyjádření do 30 dnů ode dne doručení žádosti a uvede v něm, pro jaký účel je vhodné zařízení civilní ochrany zřídit z hlediska potřeb zabezpečení úkolů vyplývajících z vnějšího havarijního plánu nebo havarijního plánu kraje a doporučí personální složení zařízení civilní ochrany.⁴⁵

⁴⁵ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

1.7.2 Personální složení a věcné prostředky zařízení civilní ochrany

Zařízení pro *zajištění evakuace* tvoří:

- obsluha evakuačního střediska složená z velitele, nejméně 2 pomocníků a dále osob vykonávajících doprovod v počtu potřebném podle organizace dopravy,
- obsluha přijímacího střediska složená z velitele, nejméně 2 pomocníků a osob zabezpečujících péči o evakuované v místě ubytování.

Zařízení pro *zajištění nouzového přežití a organizované humanitární pomoci* tvoří:

- obsluha zařízení pro nouzové ubytování a stravování složená podle charakteru a velikosti zařízení,
- skupina humanitární pomoci složená z velitele a 2 až 4 pomocníků.

Zařízení pro *nouzové zásobování vodou* tvoří:

- obsluha v počtu osob podle rozsahu zabezpečovaných úkolů.

Zařízení pro *poskytování první pomoci* tvoří:

- zdravotnické družstvo složené z velitele a nejméně 3 zdravotníků.

Zařízení pro *provádění prací spojených s vyprošťováním osob a k odstraňování následků mimořádných událostí* tvoří:

- vyprošťovací družstvo složené z velitele a nejméně 4 pomocníků,
- obsluha strojů složená ze 2 členů.

Zařízení pro *zjišťování a označování nebezpečných oblastí* tvoří:

- průzkumná hlídka složená z velitele, 3 průzkumníků a řidiče,

- skupina analytického zjišťování vedená velitelem skupiny, která zahrnuje
1. hlídku radiačního a chemického průzkumu složenou ze 3 průzkumníků a řidiče,
- 2. hlídku laboratorní kontroly složenou z chemika-analytika a laboranta-doзимetristy,
- hlídka dozimetrické kontroly složená z velitele a 2 dozimetristů,
- obsluha stacionárního hlásiče úrovně radiace tvořená 1 členem,
- povodňová hlídka složená ze 2 členů-pozorovatelů.

Zařízení pro *zabezpečení dekontaminace terénu* tvoří:

- hlídka strojní speciální očisty složená z velitele, 1 člena a řidiče,
- družstvo ruční speciální očisty složené z velitele, nejméně 2 členů a řidiče.

Zařízení pro *zabezpečení dekontaminace osob a oděvů* tvoří:

- skupina zabezpečující provoz stálé umývárny složená z velitele, nejméně 2 dozimetristů chemiků, 2 členů-obsluhy svlékárny, 2 členů-obsluhy sprchové části, 2 členů-obsluhy oblékárny, 2 zdravotníků, 2 směrníků, 2 členů-obsluhy dodávek vody, 2 členů vydávajících náhradní oděvy.
- skupina pro dekontaminaci oděvů složená z velitele, nejméně 2 dozimetristů-chemiků, 10 členů obsluhy, 8 nosičů oděvů.

Zařízení pro *zabezpečení dekontaminace věcných prostředků* tvoří:

- skupina složená z velitele, 2 dozimetristů-chemiků, 5 členů-obsluhy, 2 členů-pomocné obsluhy, 2 členů obsluhy dodávek vody, 2 směrníků.

Zařízení pro zabezpečení ukrytí osob ve stálých úkrytech tvoří :

- krytové družstvo složené z velitele, obsluhy filtroventilačního zařízení, zdravotníků a pomocníků v počtu podle kapacity úkrytu.

Zařízení pro zabezpečení výdeje prostředků individuální ochrany tvoří:

- skupina výdeje prostředků individuální ochrany složená z velitele a nejméně 2 členů.⁴⁶

⁴⁶ Vyhláška č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

Cílem mé diplomové práce je prozkoumat současný stav v oblasti ochrany obyvatelstva zejména ve vztahu k jednotkám požární ochrany a navrhnout vybrané jednotky požární ochrany obcí na území Jihočeského kraje k plnění úkolů na úseku civilní ochrany a ochrany obyvatelstva z hlediska plošného pokrytí území Jihočeského kraje jednotkami požární ochrany a možného vzniku mimořádných událostí. Seznam těchto vybraných jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí včetně zdůvodnění jejich výběru bude jedním z podkladů pro vydání nařízení kraje k plošnému pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany.

Hypotézou této práce, která předurčuje účelnost stanoveného cíle práce, je otázka, zda je nezbytné pro účely plnění úkolů v oblasti civilní ochrany a ochrany obyvatelstva určovat vybrané jednotky požární ochrany.

3 METODIKA

Základním impulsem pro vypracování této diplomové práce byla má bakalářská práce na téma „Zásah složek IZS a činnost krizového štábu města Třeboň s rozšířenou působností při havárii automobilní cisterny převážející kyselinu fluorovodíkovou“. Během zpracování této problematiky jsem získal prvotní znalosti o ochraně obyvatelstva jako jednoho z úkolů jednotek požární ochrany. Další znalosti a informace zejména v oblasti teorie jsem získával studiem odborné literatury, platné legislativy a dalších publikací a informací na webových stránkách týkajících se oblasti civilní ochrany a ochrany obyvatelstva. Tyto teoretické základy jsem pak uplatňoval při rozboru praktických materiálů, jako např. nařízení kraje k plošnému pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany, zpráv o zásahu na mimořádné události, rozbořem statistiky výjezdů jednotek požární ochrany na mimořádné události. Svě dílčí závěry z těchto rozborů jsem průběžně konzultoval s pracovníky obcí s rozšířenou působností zabývajícími se touto problematikou a s příslušníky oddělení integrovaného záchranného systému hasičských záchranných sborů kraje.

4 VÝSLEDKY

4.1 *Charakteristika Jihočeského kraje*

4.1.1 *Poloha*

Jihočeský kraj leží převážně na jihu Čech, ale v okolí města Dačice zasahuje i na území Moravy. Okolí Českých Velenic bylo až do roku 1920 součástí Dolního Rakouska. Na západě sousedí s Plzeňským krajem, na severu se Středočeským krajem, na severovýchodě s krajem Vysočina, na východě má krátký úsek společné hranice s Jihomoravským krajem. Na jihu sousedí s rakouskou spolkovou zemí Horní Rakousko, na jihovýchodě s Dolním Rakouskem a na jihozápadě s německou spolkovou zemí Bavorsko.

4.1.2. *Geografické podmínky*

Kraj představuje geograficky poměrně uzavřený celek, jehož jádro tvoří jihočeská kotlina. Na jihozápadě je obklopena Šumavou, na severozápadě výběžky Brd, na severu Středočeskou žulovou vrchovinou, na východě Českomoravskou vrchovinou a na jihovýchodě Novohradskými horami. V jihočeské kotlině se rozkládají dvě pánve, a to Českobudějovická a Třeboňská. Podstatnou část hranice kraje tvoří státní hranice s Rakouskem a Spolkovou republikou Německo (v celkové délce 323 km), dále sousedí s kraji Plzeňským, Středočeským, krajem Vysočina a Jihomoravským krajem. Rozlohou 10 057 km² představuje kraj 12,8 % z celé České republiky. Z tohoto území zaujímají více než třetinu lesy, 4 % pokrývají vodní plochy. Převážná část území leží v nadmořské výšce 400 - 600 m, s čímž souvisejí poněkud drsnější klimatické podmínky. Nejvyšším bodem na území Jihočeského kraje je šumavský vrchol Plechý (1 378 m), naopak nejnižším místem (330 m) hladina Orlické přehrady v okrese Písek. Území kraje náleží do povodí horní a střední Vltavy s přítoky Malší, Lužnicí, Otavou

a mnohými dalšími. V minulosti zde bylo vybudováno přes 7 000 rybníků, jejichž celková výměra dnes představuje více než 30 tis. hektarů. Největšími nejen v kraji, ale i v České republice jsou rybníky Rožmberk s rozlohou 490 ha, Bezdrev se 450 ha a Horusický rybník se 415 ha. Kromě toho byla na území kraje vybudována velká vodní díla: Lipno (4 870 ha) - největší vodní plocha v České republice, Orlík s rozsáhlými rekreačními oblastmi a Římov zásobující pitnou vodou značnou část kraje. V souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Temelín byla vybudována vodní nádrž Hněvkovice.

4.1.3 Administrativní členění

Jihočeský kraj je vymezen okresy: České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor, přičemž dle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu byl součástí Jihočeského kraje i okres Pelhřimov. Po přijetí zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky byl okres Pelhřimov zařazen do kraje Vysočina. V současné době mají okresy České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor význam pouze ve smyslu územního členění. V rámci reformy veřejné správy byla 31. 12. 2002 ukončena činnost okresních úřadů a jejich působnost byla přenesena na územní samosprávné celky (obce s rozšířenou působností a kraj), popř. jiné orgány státní správy. Při reformě veřejné správy bylo v Jihočeském kraji ustaveno 17 správních obvodů obcí s rozšířenou působností: Blatná, České Budějovice, Český Krumlov, Dačice, Jindřichův Hradec, Kaplice, Milevsko, Písek, Prachatice, Soběslav, Strakonice, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň, Týn nad Vltavou, Vimperk a Vodňany. Termín obec s rozšířenou působností označuje obec, kde přenesenou působnost (nejen v základním rozsahu svěřeném obci) vykonávají orgány obce ve správním obvodu obce, ale také ve správním obvodu určeném prováděcím předpisem (příloha č. 1 k zákonu č. 314/2002 Sb.). V současné době jsou obce s rozšířenou působností po kraji druhou nejdůležitější administrativní jednotkou státní správy. V jimi spravovaném území se nacházejí i obce s pověřeným úřadem.

Přenesenou působnost na správním území obcí s rozšířenou působností vykonávají jednotlivé odbory městských úřadů dle svého zaměření. V kraji bylo dále ustaveno 37 správních obvodů obcí s pověřenými obecními úřady, kterými jsou České Budějovice, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Nové Hrady, Trhové Sviny, Týn nad Vltavou a Zliv (okres České Budějovice), Český Krumlov, Horní Planá, Kaplice, Vyšší Brod (okres Česká Krumlov), České Velenice, Dačice, Jindřichův Hradec, Nová Bystřice, Slavonice, Suchdol nad Lužnicí, Třeboň (okres Jindřichův Hradec), Milevsko, Mirovice, Mirovice, Písek, Protivín, (okres Písek), Netolice, Prachatice, Vimperk, Volary (okres Prachatice), Blatná, Strakonice, Vodňany, Volyně (okres Strakonice), Bechyně, Mladá Vožice, Sezimovo Ústí, Soběslav, Tábor, Veselí nad Lužnicí (okres Tábor). Termín obec s pověřeným úřadem označuje obec, kde přenesenou působnost (nejen v základním rozsahu svěřeném obci) vykonávají orgány obce ve správním obvodu obce, ale také ve správním obvodu určeném prováděcím předpisem (příloha č. 1 k zákonu č. 314/2002 Sb.). Přenesenou působnost na správním území obcí s pověřeným úřadem vykonávají jednotlivé odbory obecních úřadů dle jejich zaměření. Doplnují tak činnost obcí s rozšířenou působností. V příloze 2 je znázorněna mapa administrativního dělení Jihočeského kraje.

4.1.4 Obyvatelstvo

Jihočeský kraj je krajem s nejmenší hustotou zalidnění z celé České republiky. Koncem roku 2009 v kraji žilo více než 637,6 tis. obyvatel, tedy 63 obyvatel na 1 km². Z jeho sedmi okresů má největší hustotu obyvatelstva okres České Budějovice, kde žije téměř 30 % obyvatel kraje. Je to dáno především soustředěním do samotného města České Budějovice, v němž bydlí 94,9 tis. osob. Dalšími velkými městy jsou Tábor (35,5 tis. obyvatel), Písek (29,9 tis. obyvatel), Strakonice (23,1 tis. obyvatel) a Jindřichův Hradec (22,5 tis. obyvatel). V těchto 5 městech žije třetina Jihočechů. Naproti tomu nejmenší obce do 200 obyvatel představují 38,2 % z celkového počtu obcí, ale žije v nich pouze 4,2 % celkového počtu obyvatel kraje. Nejmenší obcí v kraji (i v celé České republice) je obec Vlčkov v okrese České Budějovice s 18 trvale žijícími

obyvateli. Celkem je v kraji v současné době 623 samosprávných obcí (53 z nich má statut města) s téměř 2 tisíci částmi obcí. Podíl městského obyvatelstva dosáhl k 31. 12. 2009 celkem 64,5 %. Věková struktura obyvatel kraje je obdobná jako v celé České republice; průměrný věk v kraji i ČR je 40,7 roku. Od demografické struktury kraje se výrazněji odlišuje pohraniční okres Český Krumlov s pestřejším národnostním složením. Je zde mladší věková struktura, nejvyšší hodnoty porodnosti a téměř nejnižší úmrtnost. Okres Český Krumlov společně s okresem České Budějovice zaznamenával trvalý růst početních stavů obyvatel. Naproti tomu v ostatních okresech počty obyvatel spíše stagnovaly.

4.1.5 Podnebí

Jihočeský kraj se vyznačuje podnebím středoevropského typu. Počasí má proměnlivý charakter, přičemž převažuje oblast s mírně teplým a vlhkým podnebím. V nadmořských výškách kolem 750 m n. m. přechází v mírně chladnou oblast. Průměrný úhrn srážek v Jihočeském kraji vzhledem ke srážkovému normálu v letech 1970 – 2010 je 659 mm. Úhrn srážek v Jihočeském kraji v tomto období se přibližuje průměru ČR. V posledních čtyřech letech je úhrn srážek v kraji i v ČR nad normálem.

Co se týče průměrné teploty vzduchu, bývá v jižních Čechách nejteplejším měsícem červenec, jehož průměr dosahuje 17 - 18 °C v pánevních oblastech, v nejvyšších polohách nad 900 m n. m. klesá teplota pod 14 °C. Dnů, kdy teplota vystoupí nad 25 °C, mají nejvíce pánevní oblasti a oblast při soutoku Lužnice s Vltavou. V průměru jich bývá 40 - 50 v roce. Maximální teploty téměř každoročně překračují v nižších polohách 30 °C, výjimečně i 35 °C. Průměrná teplota vzduchu v Jihočeském kraji je 7,1 °C. V tabulce je uveden přehled vybraných ukazatelů správních obvodů obcí s rozšířenou působností na území jihočeského kraje.

Tabulka 7: Vybrané ukazatele správních obvodů ORP

Obec s rozšířenou působností	Rozloha (km ²)	Katastrální plocha (ha)	Počet obcí	Počet katastrů	Počet částí obce	Počet obcí se statutem města	Podíl městského obyvatelstva (%)	Podíl venkovského obyvatelstva (%)	Hustota obyvatelstva na km ²
Blatná	278,8	27 879	26	55	66	1	49,3	50,7	48,7
České Budějovice	923,8	92 379	79	146	184	5	73,3	26,2	160,5
Český Krumlov	1 130,3	113 032	31	113	137	3	46,1	53,9	36,2
Dačice	471,9	47 188	23	85	95	2	52,9	47,1	42,7
Jindřichův Hradec	933,2	93 323	58	143	148	4	64,6	35,4	50,8
Kaplice	484,7	48 473	15	63	76	2	58,2	41,8	39,7
Milevsko	385,1	38 509	26	77	103	1	48,7	51,3	49,5
Písek	741,7	74 170	49	116	157	4	73,6	26,4	68,9
Prachatice	839,7	83 967	44	130	162	3	55,0	45,0	40,3
Soběslav	324,2	32 424	31	55	60	2	63,0	37,0	67,9
Strakonice	574,1	57 406	69	148	153	2	59,2	40,8	78,0
Tábor	1 002,1	100 209	79	198	288	6	71,4	28,6	80,0
Trhové Sviny	452,1	45 205	16	68	90	3	62,9	37,1	38,9
Třeboň	538,7	53 866	25	43	46	3	55,4	44,6	46,7
Týn nad Vltavou	262,4	26 242	14	47	59	1	60,2	39,8	52,6
Vimperk	535,4	53 537	21	94	107	1	45,0	55,0	33,1
Vodňany	179,2	17 923	17	36	44	2	73,3	26,7	61,7

zdroj: www.czso.cz

4.1.6 Vodstvo Jihočeského kraje

Vodstvo Jihočeského kraje je tvořeno povodím horní Vltavy, Lužnice a Otavy čítající cca 8000 km vodních ploch. V těchto povodích jsou vybudovány soustavy rybníčních děl, členěných do kaskád. Mezi největší rybníky na území kraje patří tyto:

Rožmberk (15,000), Bezdrev (10,400), Dehtář (9,200), Staňkovský (7,377), Velký Tisý (7,320), Svět (7,053), Dvořiště (6,720), Záblatý (6,500), Horusický

(5,820), Koclířov (5,400), Kačležský (4,856), Opatovický (3,526) a Hejtman (2,251). Data v závorkách udávají celkový objem nádrže v milionech metrech krychlových.

Z klimatologického hlediska náležejí horní partie toků Vltavy a Otavy do chladné podnebné oblasti a ostatní části povodí spadají do oblasti mírně teplé.

Průměrný roční srážkový úhrn se pohybuje od 1200 až 1400 mm v nejvyšších horských polohách Šumavy. V nejnižších polohách při dolních tocích Otavy a Lužnice a v okolí jejich soutoků s Vltavou činí tyto úhrny cca 550 až 600 mm. Srážkově nejbohatšími měsíci jsou červen, červenec, srpen, v kterých jsou průměrné úhrny srážek zvyšovány přívalovými lijáky z bouřek. Nejsuššími měsíci bývají leden (v nízkých polohách), únor a říjen (v polohách horských).

Z hlediska velikosti odtoku je jihočeský region charakterizován poměrně velmi vodnou oblastí masivu Šumavy a Novohradských hor při své jihozápadní hranici s Německem a Rakouskem (horní partie Otavy, Vltavy a Malše), která pozvolna přechází směrem severovýchodním do oblastí malých odtoků (povodí Lomnice, Skalice, dolní partie Lužnice). Odtokové poměry jsou značně nerovnoměrné.

Povodí Otavy

Povodí Otavy je z hlediska povodňových průtoků relativně přirozeným odtokovým celkem s minimálním podílem ovlivnění průtoků lidskou činností. Velké spády v horních partiích, velké nadmořské výšky, srážková expozice a malé retenční prostory jsou příčinou poměrně strmých a krátkých otavských povodňových vln. Otava pramení v Plzeňském kraji a do Jihočeského kraje přechází za Horažďovicemi. V povodí Otavy se nachází jediná nádrž s vyčleněným ochranným objemem větším než 0,5 mil m³ (Husinec na horním toku Blanice). Na vlastní Otavě a jejích ostatních přítocích není možno průběh povodně aktivně ovlivňovat.

Povodí Lužnice

Povodí Lužnice je příkladem téměř opačných podmínek. Nižší spády a srážková expozice spolu s velkými retenčními prostory rybníčních soustav v Třeboňské pánvi způsobují méně strmé a velmi dlouhé povodňové vlny. Rybníční soustavy v tomto

povodí působí již po řadu století, v našem časovém měřítku je tedy můžeme pokládat za přirozenou a charakteristickou součástí povodí Lužnice, kde však s výjimkou rybníka Rožmberk dochází pouze k neovladatelné transformaci povodňového odtoku.

Povodí horní Vltavy

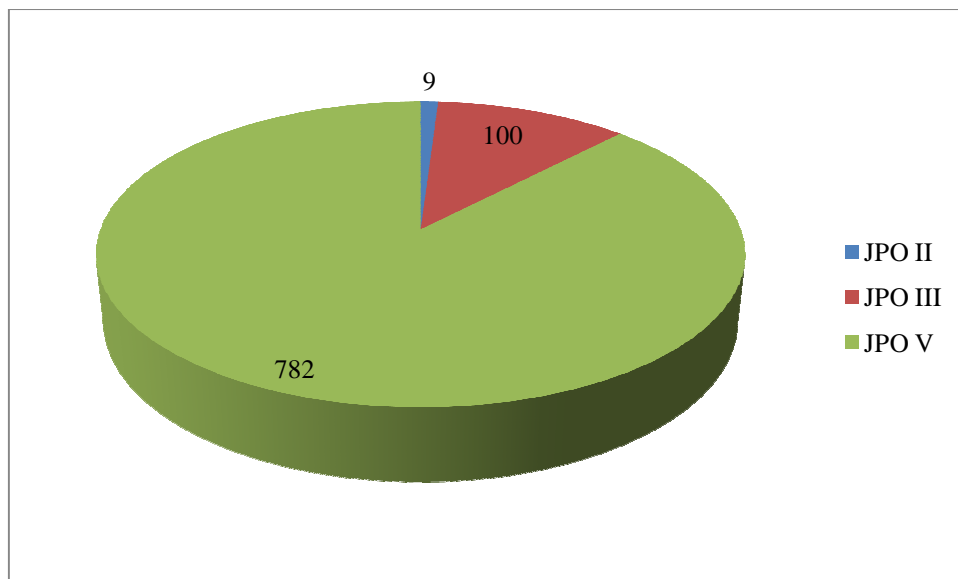
Povodí horní Vltavy ještě v historicky nedávné době mělo díky své poloze společné rysy s oběma předchozími povodími. Vedle toho má však i zajímavý specifický rys, kterým je ostrá změna orientace toku pod Vyším Brodem ze směru jihovýchodního na sever. Při současném zasažení povodí regionálním deštěm tak docházelo na dolním toku (pod Českými Budějovicemi) ke tvorbě dvouvrcholových povodňových vln. Zhruba od roku 1960 je toto povodí významně ovlivněno provozem soustavy přehrad Lipno I a Lipno II, od konce 70. let pak i provozem přehrady Římov na Malši. Tvar běžně se vyskytujících povodňových vln (cca 1 až 5 leté) je v současných podmínkách přímo závislý na manipulaci uvedených nádrží. Totéž však nelze tvrdit o extrémních vlnách, kdy nepříznivý souběh příčinné povodňové situace a omezená velikost retenčního prostoru v nádržích může být potenciálním zdrojem velmi nebezpečných průtoků.

4.2 Jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí na území Jihočeského kraje

Na území Jihočeského kraje je zřízeno celkem 891 jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí (dále SDH obce). V řadách těchto jednotek pracuje 8748 členů. Jednotky SDH obcí zřizuje obec, resp. město, a činnost v těchto jednotkách vykonávají členové jednotek sborů dobrovolných hasičů obce na základě dobrovolnosti, příp. někteří členové mohou vykonávat činnost v pracovním poměru k obci.

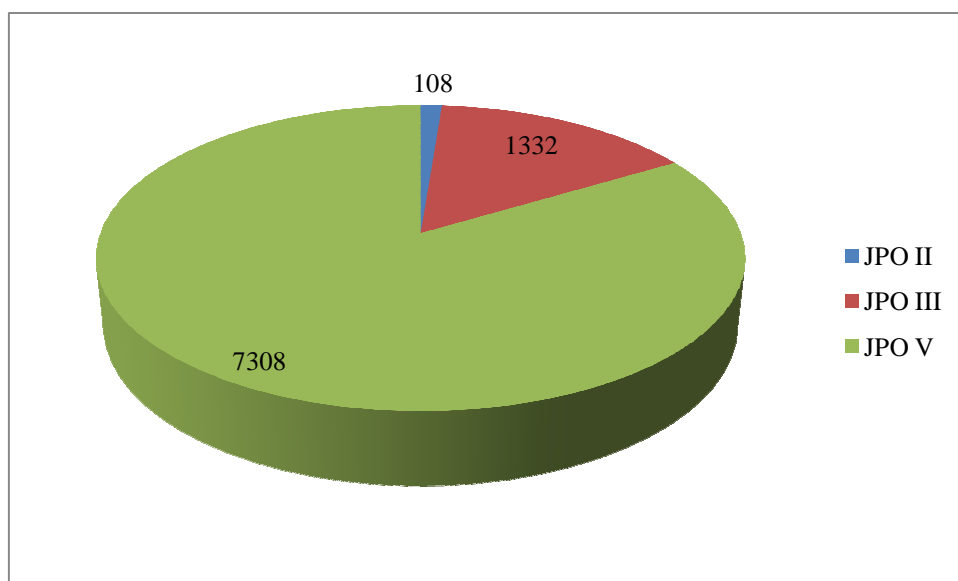
Graf 2 znázorňuje rozdělení jednotek podle kategorie. Na území Jihočeského kraje je zřízeno 9 jednotek PO kategorie II, 100 jednotek PO kategorie III a 782 jednotek PO kategorie V. V jednotkách PO II je zařazeno 108 členů, v jednotkách PO III je zařazeno 1332 členů a v jednotkách PO V je zařazeno 7 308 členů. Rozdělení počtu členů jednotek PO podle kategorie je v grafu 3.

Graf 2: Počet jednotek PO podle kategorie jednotky

Zdroj: Příloha č.8 k zabezpečení plošného pokrytí Jčk jednotkami PO

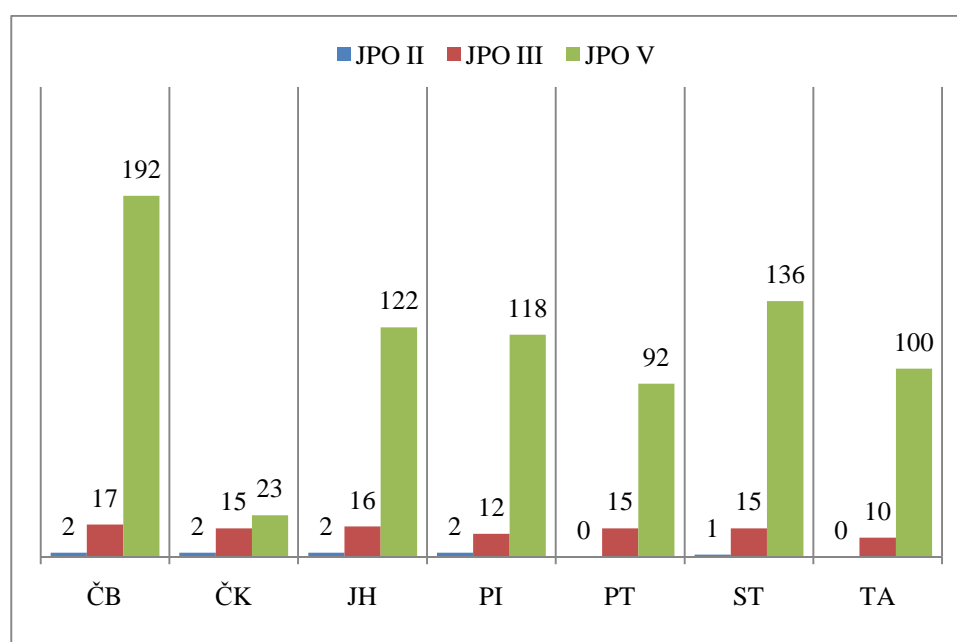
Graf 3: Počet členů jednotek PO podle kategorie jednotky

Zdroj: Příloha č.8 k zabezpečení plošného pokrytí Jčk jednotkami PO

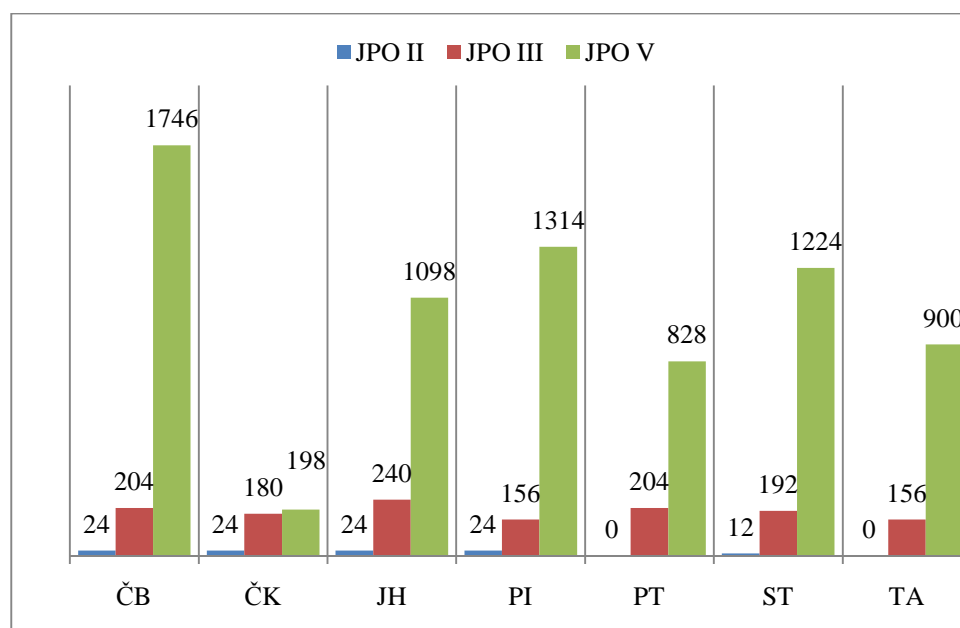
Na území okresu České Budějovice je zřízeno 211 jednotek SDH obcí, na území okresu Český Krumlov je zřízeno 40 jednotek SDH obcí, na území okresu Jindřichův Hradec je zřízeno 140 jednotek SDH obcí, na území okresu Písek je zřízeno 132 jednotek SDH obcí, na území okresu Prachatice je zřízeno 107 jednotek SDH obcí, na území okresu Strakonice je zřízeno 151 jednotek SDH obcí a na území okresu Tábor je zřízeno 110 jednotek SDH obcí. Graf 4 uvádí přehled počtu jednotek SDH obcí podle okresu a kategorie jednotky PO. V grafu 5 je přehled počtu členů jednotek PO

Graf 4: Přehled jednotek SDH obcí podle okresů a kategorie jednotky PO

Zdroj: Příloha č.8 k zabezpečení plošného pokrytí Jčk jednotkami PO

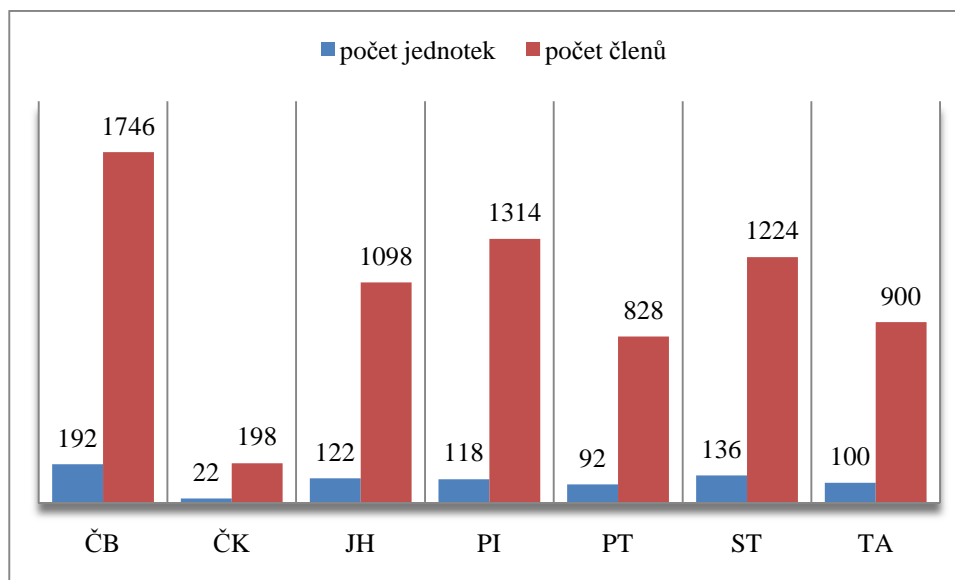
Graf 5: Počet členů jednotek SDH obcí podle okresů a kategorie jednotky PO

Zdroj: Příloha č.8 k zabezpečení plošného pokrytí Jčk jednotkami PO

Graf 6 znázorňuje počet jednotek PO kategorie V a počet jejích členů s ohledem na území okresu.

Graf 6: Přehled JPO V a počet členů JPO V podle okresů

4.3 Vybrané zásahy jednotek PO

4.3.1 Povodeň 2002

Příčiny vzniku povodní

Pro vznik povodní v uceleném povodí horní Vltavy jsou ve většině případů rozhodující hydrologické příčinné jevy na území tohoto povodí. Z území jiného uceleného povodí v České republice není příchod povodně možný. Ze zahraničí může významnější povodeň přijít pouze pro Malši, Lužnici a Dračici (Rakousko) nebo po Studené Vltavě (Spolková republika Německo).

Z hlediska srážek jsou pro vznik povodní nebezpečné regionální deště s úhrnem 80 mm/den. Za intenzivní srážky způsobující přívalové povodně lze v našich podmínkách považovat množství cca 30 mm/hod., 45 mm/2hod., 55 mm/3hod. a 60 mm/4hod. V uceleném povodí horní Vltavy je možný také výskyt zvláštních povodní,

tj. povodní způsobených umělými vlivy. Tyto povodňové situace mohou nastat zejména při narušení tělesa vzdouvacího vodního díla, nebo poruše hradících konstrukcí vypustných zařízení vodních děl, nebo nouzovém řešení kritických situací z hlediska bezpečnosti vodního díla.

Z hlediska možnosti vzniku a průběhu zvláštních povodní mají největší význam vodní díla Lipno I na řece Vltavě (okr. Č. Krumlov), Hněvkovice na řece Vltavě (okr. Č. Budějovice), Římov na řece Malši (okr. Č. Budějovice), Husinec na řece Blanici (okr. Prachatice) a dalších 43 menších vodních děl.

V důsledku trvalých dešťových srážek od **večera 6.8.2002** na území Jihočeského kraje došlo na některých vodních tocích k postupnému vzednutí hladin. Nejvíce v oblasti Novohradských hor, Šumavy a odpovídající řeky Lužnice, Stropnice, Malše, Černá a Vltava. V Českých Budějovicích do rána 7.8. spadlo 65 mm, přes den 25 mm srážek. Novohradsko do rána 7.8. – 160 mm, přes den 30 – 40 mm srážek.

Dne 7.8.2002 v 03.20 hod. první žádosti o pomoc HZS Jčk na odčerpávání vody v obcích Frymburk a Rožmberk v okrese Český Krumlov a Trhové Sviny v okrese České Budějovice. V 05.38 hod. jsou hlášeny první případy evakuace a záchrany osob: jednotky HZS Jčk vyjíždí k záchraně 2 osob ze zatopené chaty v Ledenice – Zborov. V Borovnici za pomoci člunu jednotky HZS zachraňují 10 osob a 3 psy ze zatopených chat. V časných ranních hodinách dochází k dramatickému zhoršování situace na Svinenském potoce, řece Stropnici, Zborovském potoce, řece Černé. Jednotky HZS Jčk zasahují mj. v obcích Trhové Sviny, Dolní Stropnice, Borovnice, Zborov, Štiptůň, Údolí u N.Hradů, Ličov.

V rámci Jihočeského kraje bylo dne 7.8.2002 celkem 217 výjezdů na čerpání vody ze sklepů, bytových a ostatních prostor. Dalších 20 výjezdů na odstraňování padlých stromů. Celkem zasahovalo v kraji 253 jednotek PO, z toho 168 jednotek HZS ČR. V průběhu dne bylo evakuováno z ohrožených oblastí 311 osob.

Zlom ve vývoji událostí nastal v noci ze 7.8. na 8.8.2002. V 0.30 hod. vyhláší OPIS HZS Jčk evakuaci z obcí Doudleby, Plav, Hamr, Roudné, Dolní Stropnice z důvodu plánovaného zvýšeného odtoku z vodního díla Římov. OPIS HZS Jčk žádá

OPIS GŘ o odvysílání informace v přímém vstupu ve vysílání v ČR 1 a ČT 1. Tato informace je dále zveřejněna v regionálních rozhlasových stanicích.

Rozložení srážek 6.-8.8.2002

Těžiště maximálních příčinných srážek první povodňové vlny bylo v Novohradských horách a jejich podhůří a dále, v poněkud menší míře, v jižní části Šumavy a jejím podhůří. Podle radarových sum množství srážek za první dva srážkové dny nad naše území zasahovala jen menší část rozsáhlé oblasti maximálních srážek s centrem na územím Horního Rakouska při státní hranici s ČR.

Rozložení srážek 11.8. až 13.8.2002

Rozložení příčinných srážek druhé povodňové vlny bylo ve srovnání s předchozí vlnou rovnoměrnější, prosto extrémů v Novohradských horách, ale vysoké úhrny srážek byly zaznamenány na větší ploše kraje. Maximální úhrny se vyskytovaly na Šumavě a v jejím širokém podhůří, úhrny nad 100 mm byly zaznamenány na většině stanic, menší úhrny než je tato hranice byly naměřeny sporadicky –např. na Písecku v okolí Mirovic (65 mm) a dále na severovýchodě kraje v povodí Lužnice (Kardašova Řečice 73 mm). V příloze 3 je uvedena mapa zasaženého území povodní v roce 2002.

Činnost jednotek PO v rámci kraje

Činnost jednotek v rámci kraje spočívala především v organizaci a provádění záchrany osob, organizaci a provádění evakuace osob, čerpání zatopených oblastí (byty, domy, sklepy, provozní zařízení, studny, laguny, atd.), stavění povodňových hrází, rozvoz materiálu humanitární pomoci.

Koordinace záchranných a likvidačních prací na území Jihočeského kraje byla zabezpečována následovně :

- Nasazování sil a prostředků (dále jen „SaP“) jednotek PO a dalších složek IZS do postižených oblastí kraje provádělo OPIS HZS Jihočeského kraje (OPIS

IZS), které zároveň pracovalo jako součást skupiny nasazení sil a prostředků krizového štábu kraje, v úzké spolupráci s KŠ Jihočeského kraje a KŠ okresů, obcí a měst.

- Jednotky PO byly po vyhlášení stavu pohotovosti a později po vyhlášení poplachu k provádění záchranných a likvidačních prací akceschopné, v několika případech došlo postupně v průběhu provádění výše uvedených prací k poškození a poruchám techniky zasahujících jednotek, což mělo za následek částečnou ztrátu akceschopnosti některých jednotek po dobu než byla závada odstraněna, případně jednotka PO nahrazena jednotkou jinou. Jednotky PO úzce spolupracovaly s jednotkami Policie ČR, záchrannou službou, Armádou ČR (má k dispozici dostatečný lidský potenciál, těžkou techniku, leteckou techniku, atd.) a dále s vodní záchrannou službou, ČČK, smluvními partnery (viz. evakuace), pohotovostními službami (JČE, plynárny, vodovody VaK, povodí atd.).
- Některé jednotky byly nasazovány i svými zřizovateli tzn. obcemi. Jednalo se převážně o jednotky PO kategorie JPO V. Část těchto jednotek později svůj výjezd na OPIS IZS nahlásila, výjezd a činnost některých dalších jednotek, muselo OPIS IZS v dalším období dohledávat.
- Součinnost jednotek PO s ostatními složkami IZS byla v průběhu povodňových prací na velmi dobré úrovni. Taktéž spolupráce s dalšími, zejména odbornými službami (Povodí, VaK, Plynáři, JČE ad.) byla velmi dobrá.

Místa zásahů jednotek PO

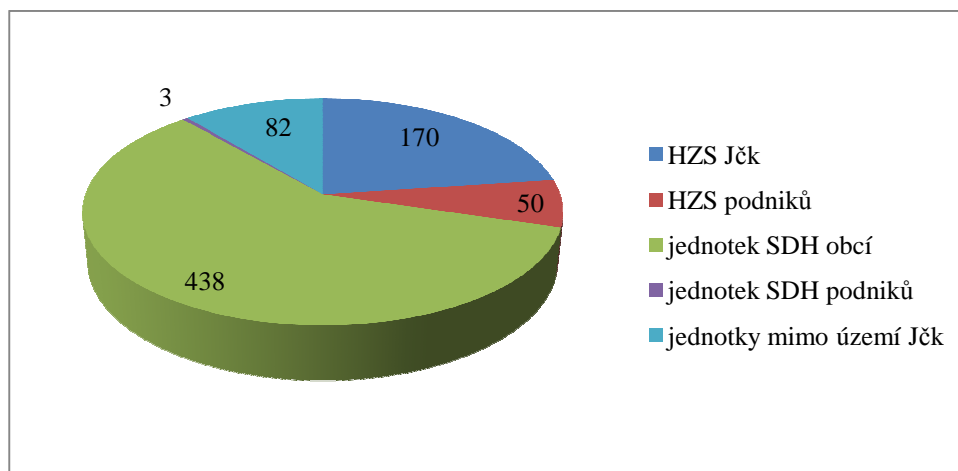
- *České Budějovice* – Povodí Malše (Římov, Doudleby, Plav, Roudné, Rožnov, Mladé, České Budějovice), povodí Vltavy (Jamné, Boršov nad Vltavou, Planá, Litvínovice, České Budějovice, Bavorovice, Hluboká nad Vltavou, Purkarec, Hněvkovice, Týn nad Vltavou, Všemyslice, Hlubocká rybníční soustava Vrbenských rybníků) povodí řeky Lužnice (Nuzice, Koloděje nad Lužnicí).

- *Český Krumlov* – Povodí Vltavy (Horní Planá, Frymburk, Lipno nad Vltavou, Vyšší Brod, Rožmberk nad Vltavou, Zátoň, Větřní, Český Krumlov, Černý potok, Křemežský potok, Polečnice).
- *Jindřichův Hradec* – Třeboňská rybniční soustava (Rožmberk, Svět, obce Lužnice, Lomnice nad Lužnicí) povodí řeky Lužnice (Majdalena, Lomnice nad Lužnicí).
- Písek – povodí řeky Blanice (Protivín, Heřmaň), povodí řeky Otavy (Putim, Písek, Luka, Zvíkovské podhradí, Zvíkov, Orlík nad Vltavou).
- *Prachatice* – povodí Vltavy (pouđolní nádrž Lipno), povodí Blanice (Husinec, Těšovice, Žíchovec, Strunkovice nad Blanicí).
- *Strakonice* – Blanice (Bavorov, Sviněnice, Bosňany) povodí Otavy (Střelské Hořnice, Katovice, Strakonice, Sedlíkovice, Čejetice, Kestřany) povodí Volyňky (Malenice, Nišovice, Volyně, Neměnice, Přední Zborovice, Radošovice, Strakonice), Metelský rybník, obec Metly, Blatenská rybniční soustava, Blatná, Myšovice.
- *Tábor* – povodí řeky Lužnice (Veselí nad Lužnicí, Soběslav, Skalice, Planá nad Lužnicí, Sezimovo Ústí, Tábor, Dobronice u Bechyně, Bechyně).

Nasazení jednotek PO při záchranných a likvidačních pracích

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **České Budějovice** podílelo celkem 92 jednotek s počtem hasičů 743. V grafu 7 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu České Budějovice rozdělených podle druhu jednotky PO.

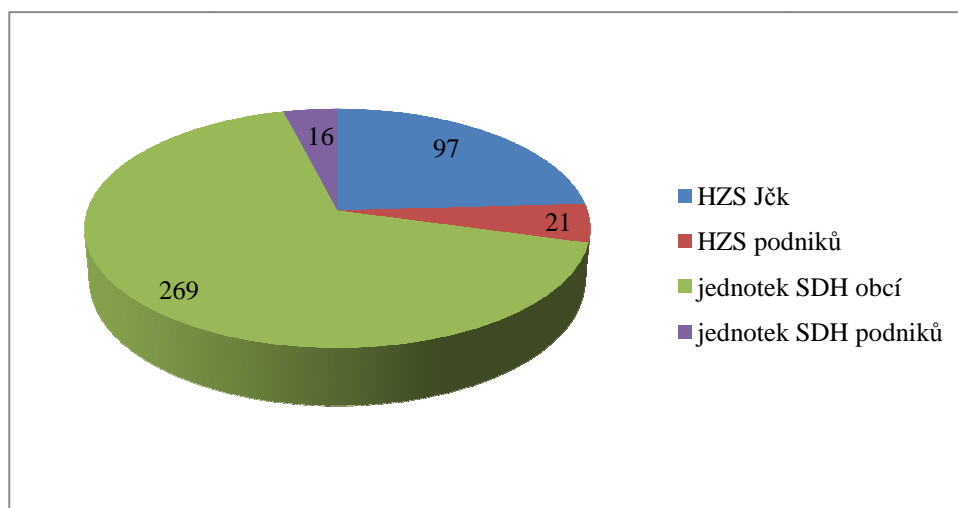
Graf 7: Přehled počtu zasahujících hasičů na okrese České Budějovice

Zdroj: HZS Jčk.

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **Český Krumlov** podílelo celkem 42 jednotek s počtem hasičů 403. V grafu 8 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu Český Krumlov rozdělených podle druhu jednotky PO.

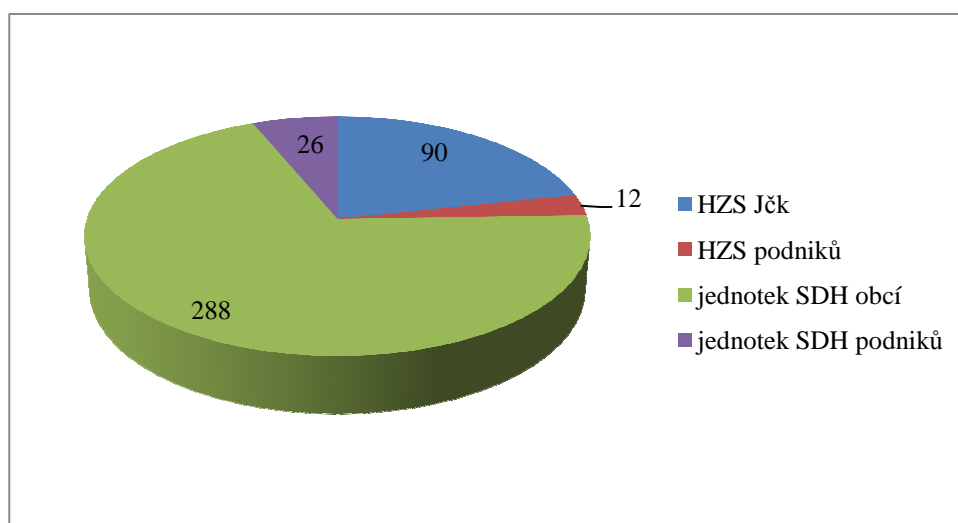
Graf 8: Přehled počtu zasahujících hasičů Český Krumlov

Zdroj: HZS Jčk.

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **Jindřichův Hradec** podílelo celkem 30 jednotek s počtem hasičů 416. V grafu 9 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu Jindřichův Hradec rozdělených podle druhu jednotky PO.

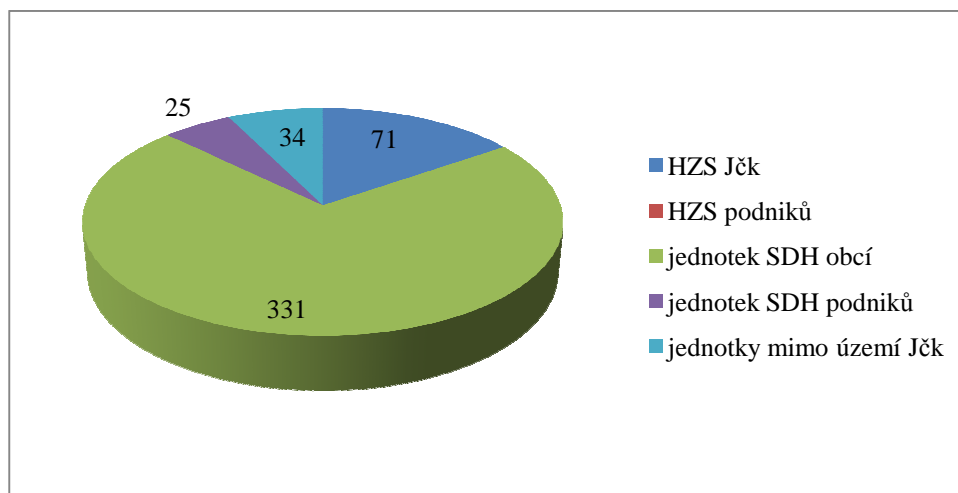
Graf 9: Přehled počtu zasahujících hasičů na okrese Jindřichův Hradec

Zdroj: HZS Jčk.

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **Písek** podílelo celkem 48 jednotek s počtem hasičů 390. V grafu 10 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu Písek rozdělených podle druhu jednotky PO.

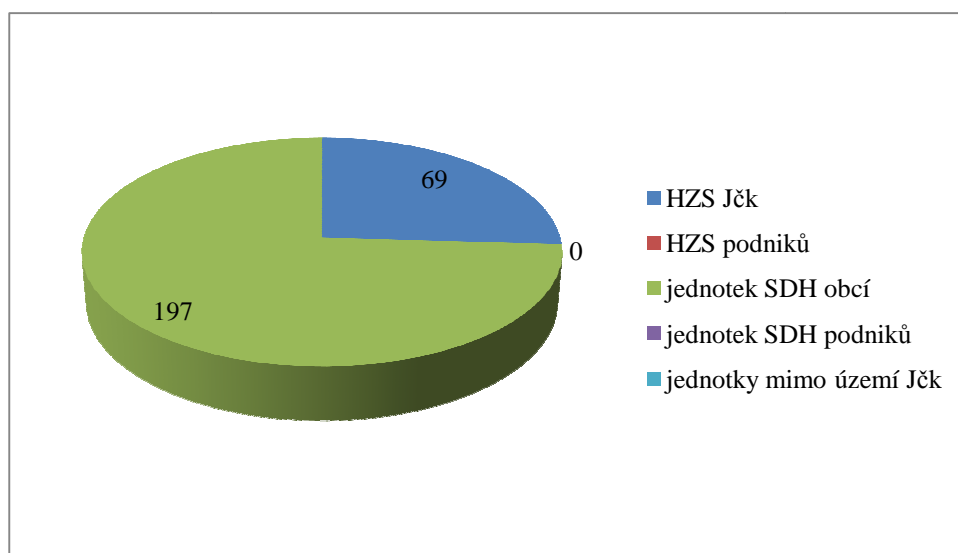
Graf 10: Přehled počtu zasahujících hasičů na okrese Písek

Zdroj: HZS Jčk.

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **Prachatice** podílelo celkem 19 jednotek s počtem hasičů 266. V grafu 11 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu Prachatice rozdělených podle druhu jednotky PO.

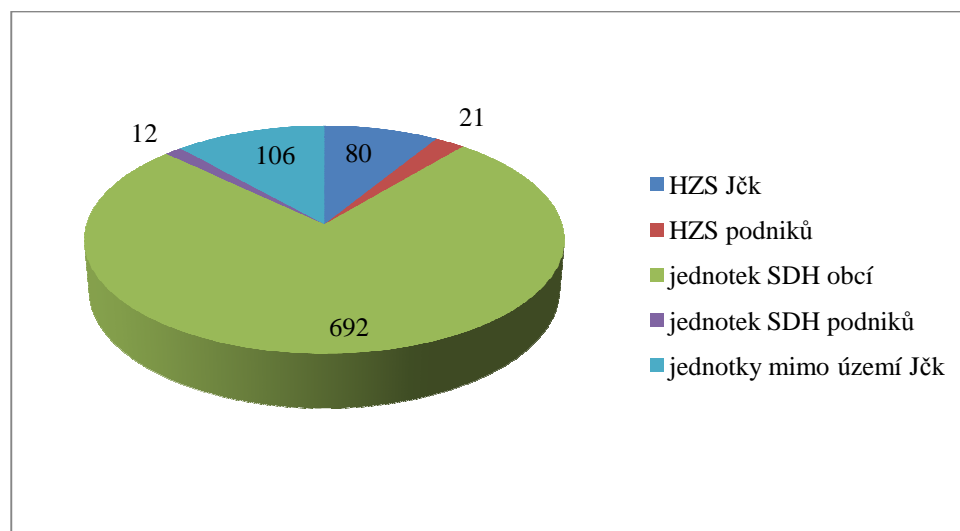
Graf 11: Přehled počtu zasahujících hasičů na okrese Prachatice

Zdroj: HZS Jčk.

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **Strakonice** podílelo celkem 92 jednotek s počtem hasičů 911. V grafu 12 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu Strakonice rozdělených podle druhu jednotky PO.

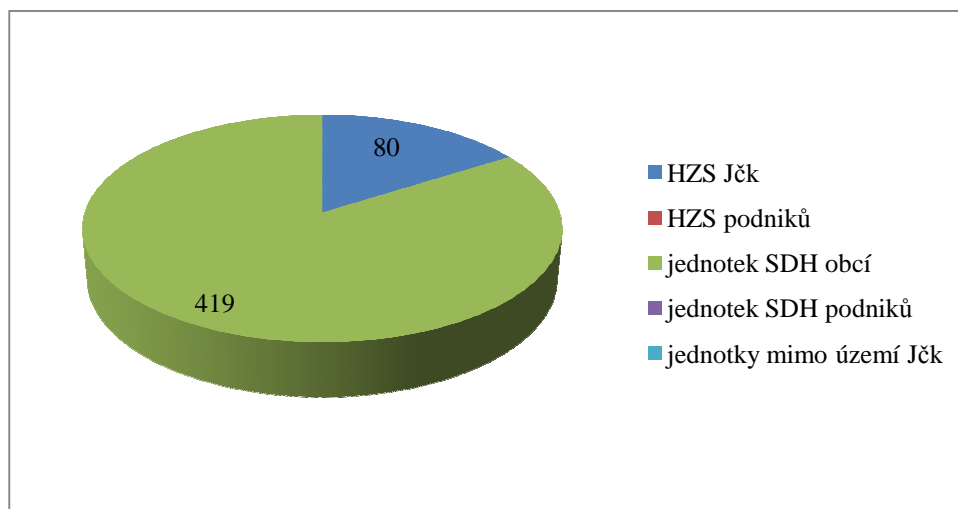
Graf 12: Přehled počtu zasahujících hasičů na okrese Strakonice

Zdroj: HZS Jčk.

V období od 7. srpna do 31. srpna 2002 se na činnostech souvisejících s povodněmi v okrese **Tábor** podílelo celkem 47 jednotek s počtem hasičů 499. V grafu 13 je přehled počtu zasahujících hasičů na území okresu Tábor rozdělených podle druhu jednotky PO.

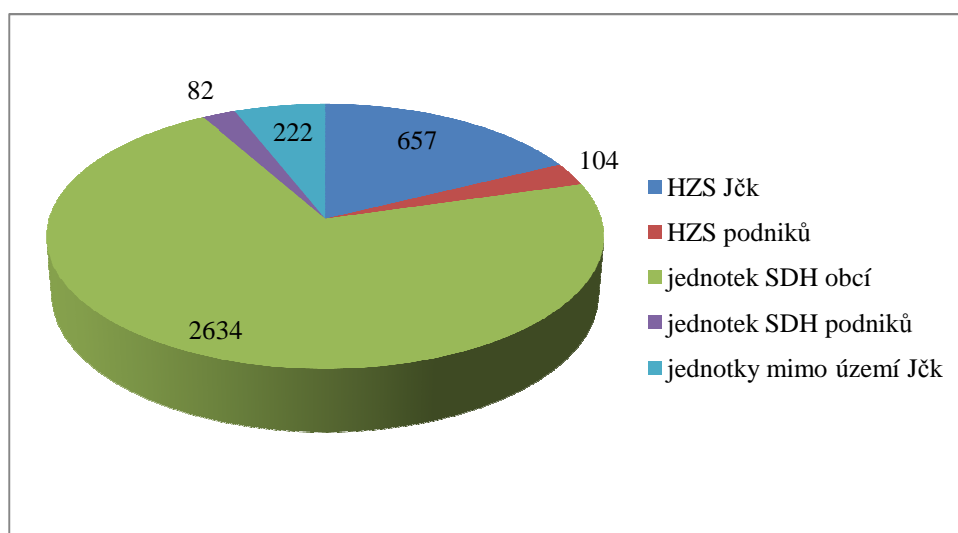
Graf 13: Přehled počtu zasahujících hasičů na okrese Tábor

Zdroj: HZS Jčk.

Celkem se v období od 7. srpna do 31. srpna 2002 na činnostech souvisejících s povodněmi na území **Jihočeského kraje** podílelo 370 jednotek s počtem hasičů 3 699. Graf 14 uvádí přehled počtu zasahujících hasičů na území Jihočeského kraje podle druhu jednotky PO.

Graf 14: Přehled počtu zasahujících hasičů na území Jihočeského kraje

Zdroj: HZS Jčk.

Činnost Policie ČR

Policie České republiky prováděla již od 7. srpna 2002 v okamžiku vzniku krizové situace v souvislosti s povodněmi zvýšený dozor v místech, kde bylo možno počítat se vzednutím hladin řek, rybníků a potoků, aktuálně sledovala hladiny vodních toků a přijímala potřebná opatření. Po vyhlášení stavu nebezpečí hejtmanem Jihočeského kraje pro oblast Jihočeského kraje začali zástupci Policie České republiky pracovat ve všech stupních krizových štábů. Byla zesílena veškerá pořádková a dopravní činnost policie. V rámci výkonu služby byl prováděn zvýšený dozor nad místy, která již byla zasažena povodněmi. Došlo k maximálnímu povolání osob do výkonu služby. Při vyhlášení nouzového stavu předsedou vlády ČR Policie České republiky Správy Jihočeského kraje už zabezpečovala všechny potřebné úkoly související se vzniklou krizovou situací, zejména:

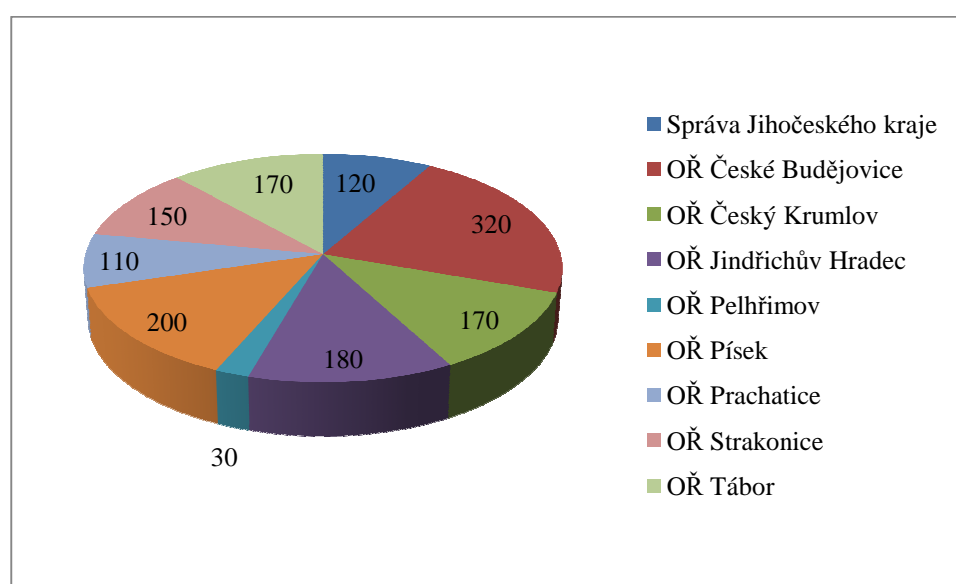
- monitorování růstu hladiny vody a předávání hlášení o postupujících záplavách,
- zajišťování informací pro činnost krizových štábů z terénu, vlastní činnost v povodňových komisích a krizových štábech,
- instalování, ve spolupráci se správou a údržbou silnic dopravního značení, vytyčování objízdných tras s ohledem na narůstající zaplavování terénu,
- uzavírky obcí a měst a zajištění odklonu dopravy v návaznosti na situaci v kraji,
- předávání informací obyvatelstvu (megafony, osobně v terénu, cestou sdělovacích prostředků) o sjízdnosti silnic, přípravě na evakuaci a spolupráce při provádění vlastní evakuace osob,
- zajišťování evakuace osob, které odmítly opustit bydliště, nebo zůstaly v místě a o evakuaci žádaly až ve stavu přímého ohrožení (prostřednictvím vrtulníku, čluny zásahové jednotky a hasičů),

- zajišťování průjezdnosti pro vozidla integrovaného záchranného systému a techniky Armády ČR,
- zajištění vlastních objektů a přechod na nouzový provoz při záplavě nebo výpadku elektřiny,

Nasazení sil a prostředků Policie ČR

K řešení krizové situace v Jihočeském kraji byli nasazeni především příslušníci pořádkové policie, dopravní policie, služby kriminální policie a vyšetřování i ostatních služeb ze všech útvarů PČR v kraji. Celkem bylo v opatření zapojeno 1450 policistů z jednotlivých útvarů v kraji. Graf 15 znázorňuje přehled počtu policistů podle okresních ředitelství.

Graf 15: Přehled počtu zasahujících policistů

Zdroj: mvr.cz

Okamžitý počet nasazených policistů v jednotlivých dnech se měnil v závislosti na činnosti a podmínkách, v kritických dnech dosahoval počtu přes 800 policistů. Na posílení stavů Policie ČR Správy Jihočeského kraje se podílelo celkem 223 policistů z jiných krajů.

4.3.2 Povodeň 2006

Všeobecný úvod

Táním velkého množství sněhu zároveň v nížinách a na horách, navíc spojeného se značným množstvím dešťových srážek, došlo na jaře 2006 k dalším velkým povodním v ČR od roku 2002. Právě tání sněhu ve spojení s dešťovými srážkami bylo kritickou kombinací a mělo za následek povodně, které se projevily zejména ve středních a nižších polohách. V souvislosti s jarními povodněmi, které v měsíci březnu a dubnu 2006 postihly část území České republiky, příslušné orgány přijímaly opatření s cílem chránit životy, zdraví a majetek osob na tomto území. V příloze 4 je mapa obcí postižených povodní v roce 2006.

První výstražnou informaci vydal Český hydrometeorologický ústav (dále jen „ČHMÚ“) dne 25. 3. 2006 a od té doby se postupně začaly vyhlášovat jednotlivé stupně povodňové aktivity ve většině krajů ČR. Třetího stupně bylo už za dva dny dosaženo na některých tocích v 6 krajích a dne 31. 3. 2006 již ve 12 krajích.

V návaznosti na vývoj této mimořádné události byla 27.3. aktivována povodňová komise Jihočeského kraje, která realizovala úkoly vyplývající z povodňových plánů. Vzhledem k eskalaci povodňové situace na území Jihočeského kraje a potřebě jejího zvládnutí za pomoci krizových opatření byl pro správní obvod obcí s rozšířenou působností Jindřichův Hradec, Třeboň, Dačice, Tábor, Soběslav vyhlášen 30.3. v 19.30 hodin stav nebezpečí, v souladu s ustanovením § 3 odst. 3 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Po vyhlášení stavu nebezpečí byly, pokud tuto možnost již nevyužili dříve starostové obcí podle zákona o IZS, aktivovány krizové štáby určených obcí. Současně s jejich aktivací se příslušné povodňové komise staly součástí těchto krizových štábů.

Ochrana obyvatelstva

Varování

Spuštění varovných signálů cestou JSVV nebylo na území kraje realizováno. K varování obyvatelstva byly využívány zejména obecní rozhlas a vozy složek IZS, které umožňují verbální výstup z výstražného rozhlasového zařízení. V některých oblastech byl využíván lokální distribuční kanál k předávání krizových zpráv prostřednictvím SMS, na který je napojeno 1200 osob. Reakce obyvatel na varování byla na odpovídající úrovni vzniklé situace. Ve většině případů se jednalo o místa a prostory často povodní ohrožené, kdy obyvatelstvo mělo připravené vlastní opatření k ochraně zdraví, života a majetku a za přispění složek IZS a obecních úřadů situaci zvládlo.

Evakuace

Celkově byla evakuace připravována v 15 obcích. Ve skutečnosti byla pak evakuace provedena v 7 obcích. Z 1467 osob určených k evakuaci bylo evakuováno ve skutečnosti 1094. Nejvíce evakuovaných osob bylo v obcích Veselí nad Lužnicí a v Dačicích. Zajištění nouzového ubytování, zásobování a stravování pro evakuované osoby zajistily obce využitím plánovaných opatření v havarijním plánu kraje a dále pak charita a příbuzní evakuovaných.

Humanitární pomoc

Humanitární pomoc postiženému obyvatelstvu byla prováděna vytvořením skupin humanitární pomoci ve spolupráci s OS ČČK a upřesněním přehledu materiálu k okamžitému použití. HZS Jčk prováděl koordinaci a vlastního výdeje prostředků k provedení úklidových prací a zejména následné desinfekce. I zde bylo postupováno v úzké součinnosti zejména s OS ČČK. HZS Jčk spolupracoval s oblastním spolkem ČČK při přípravě na poskytování humanitární pomoci v okrese a dále ve skladu ÚO HZS bylo dočasně uloženo 960 párů bot určených jako humanitární pomoc v Jihočeském kraji. Zásoby materiálu nouzového přežití HZS Jč kraje byly využity pouze výdejem 1000 ks protipovodňových pytlů ve prospěch města Český Krumlov a při vybavení 2 skupin pomoci ÚO HZS ve prospěch ostatních okresů kraje čistící

a dezinfekční prostředky, postřikovače, osobní ochranné pomůcky apod. Problémy s poskytováním humanitární pomoci nevznikly.

Informování obyvatelstva

Informace byly vydávány zasahujícími složkami IZS, městskými či obecními úřady s využitím regionálních rozhlasových stanic, webových stránek organizací a úřadů. Ve městě Český Krumlov bylo rovněž využito informování právnických osob pomocí SMS zpráv. V případě ORP Dačice byly obyvatelstvem silně navštěvovány internetové stránky města kde jsou k veřejné dispozici údaje o online stavu toku Dyje na měřicím místě v Dačicích. Nebyly shledány nedostatky ani nevykryté potřeby.

Poznátky

Zásadním problémem bylo předávání dokumentů z krizového štábu kraje na všechny obce a města Jihočeského kraje cestou KOPIS, jak se uvádí ve všech krizových a havarijních plánech. Rozhodnutí hejtmána musí být na úředních deskách obcí podepsané hejtmánem. Bylo potřeba takto tyto dokumenty předávat. Z důvodu vyhlášení nouzového stavu na celém území kraje bylo nutné rozesílat dokumenty na všechna města a obce. Toto nebylo možno realizovat pomocí faxových přenosů. Proto byl zvolen postup skenování dokumentů a jejich rozesílání elektronickou poštou. Pokud byl dokument rozesílán ve večerních hodinách, prováděl OPIS zpočátku telefonické, posléze SMS návštěvní odeslání dokumentů mailem. Odeslání SMS je však problematické z toho důvodu, že není zřejmé, zda SMS byla doručena (využitý SW toto neposkytuje) nebo přečtena. K vyrozumívání byl také rutinně využíván WAP server HZS Jčk.

Spolupráce složek IZS

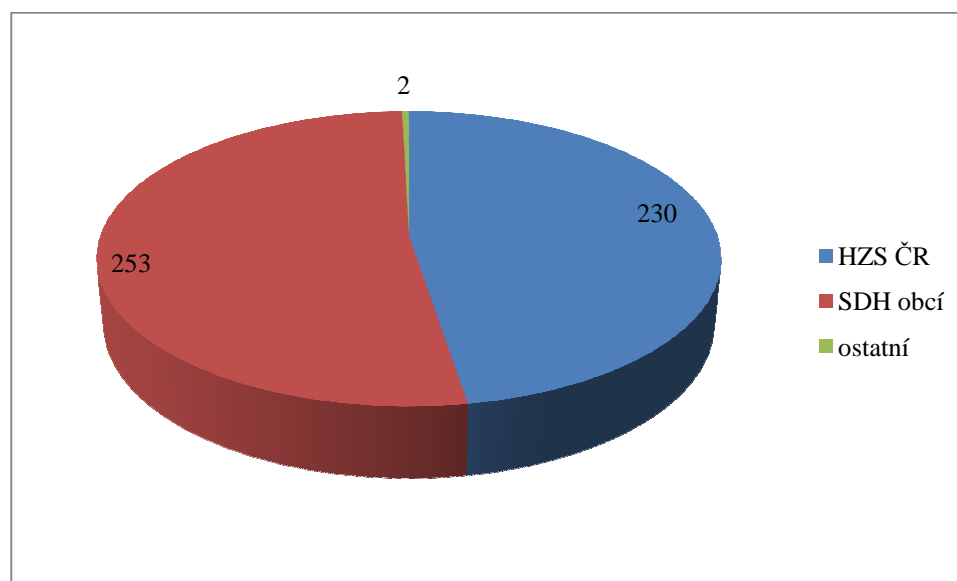
Jednotky PO

Povodňové záchranné a zabezpečovací práce nebo likvidační práce spočívaly zejména v záchraně osob z vody či vozidel v ní uvízlých, záchraně zvířat, informování občanů o aktuálním stavu, navážení písku, kamení, jílu či hlíny, pytlování písku, stavění a následně odstraňování protipovodňových hrází a zábran, výstavbě a zpevňování hrází,

monitoringu vodních toků, uvolňování zachycených kmenů a naplavených předmětů, čištění toků česel rybníků, ucpávání kanalizačních vpustí, vytváření kanálů pro odvod vody z polí, odčerpávání vody ze zaplavených prostor či míst s průsaky vody, čištění komunikací od bahna a dalších nečistot, evakuaci majetku či jeho vynášení do vyšších částí budov, zabezpečování provozu elektrocentrál, množství dalších technických pomocí spojených např. se sesuvem půdy, pomoci jiným složkám IZS apod.

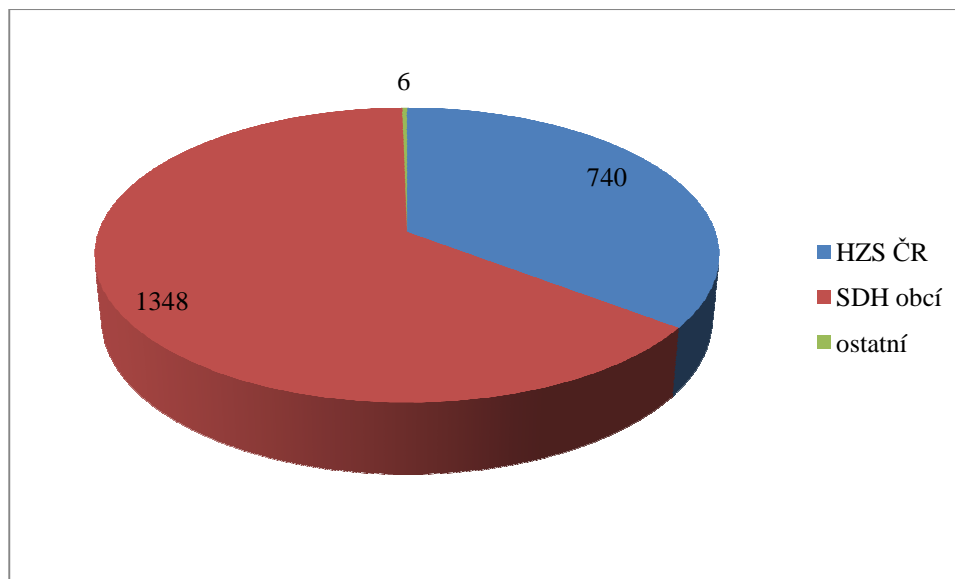
Při povodni v roce 2006 zasahovaly jednotky PO celkem u 485 zásahů. Jednotky HZS zasahovaly u 230 událostí, jednotky SDH obcí zasahovaly celkem u 253 událostí a ostatní jednotky PO zasahovaly u 2 událostí. Na plnění úkolů jednotek PO se zúčastnilo celkem 2094 hasičů. V grafu 16 je uveden přehled počtu událostí podle druhu jednotky PO, graf 17 pak znázorňuje přehled zasahujících hasičů podle druhu jednotky PO.

Graf 16: Přehled počtu zásahů jednotek PO

Zdroj: HZS Jčk.

Graf 17: Přehled počtu hasičů podle druhu jednotky PO

Zdroj: HZS Jčk.

Policie ČR

Policie ČR prováděla monitorování vodních toků, přípravu a provedení evakuace a regulaci dopravy. Záchranných a likvidačních prací se účastnil mj. i referát cizinecké a pohraniční policie (služebna Malonty). Na žádost starosty Veselí nad Lužnicí byly síly PČR posíleny o 33 vojáků VÚ 1825 Tábor.

Armáda ČR

Ve Veselí nad Lužnicí nasazen 153. ZPR z Jindřichova Hradce, který prováděl: záchranné a likvidační práce, evakuaci obyvatelstva, regulaci dopravy, ostrahu evakuovaných území. VÚ 1825 Tábor spolupracoval při ostraze evakuovaných území. V Bechyni nasazena záchranná brigáda – ženijní prapor, který prováděl záchranné a likvidační práce. 153. ZPR AČR z Jindřichova Hradce zasahoval v rámci povodní ve čtyřech akcích, vždy na vyžádání KOPIS. V Třeboni vypomáhal vytvářet povodňové hráze, na Jindřichohradecku připravoval a stavěl protipovodňové hráze a téhož dne v Jindřichově Hradci prováděl čerpání vody ze zaplavených objektů a zpevňoval povodňové hráze. V Jindřichově Hradci prováděl čištění česel na rybníku Vajgar.

Celkem se do záchranných prací zapojilo 33 příslušníků AČR s využitím 9 ks techniky.

Městské policie

Český Krumlov, Kaplice, J.Hradec, Třeboň, Dačice, Veselí n.Luž., Soběslav, Sezimovo Ústí, Tábor se podílely na monitorování vodních toků, vyrozumívání ohrožených osob a objektů, regulaci dopravy, poskytování tísňových informací, stavění hrází, hlídkové činnosti.

Oblastní spolky ČČK

Oblastní spolky ČČK Jindřichův Hradec a Český Krumlov zahájily přípravu k humanitární pomoci a odbornému zabezpečení evakuace. ČČK prováděl rozvoz dezinfekčních a čistících prostředků a vypomohl při čištění česel na rybníku Vajgar.

Těchto zásahů se zúčastnilo 30 členů ČČK, dalších 20 bylo v pohotovosti.

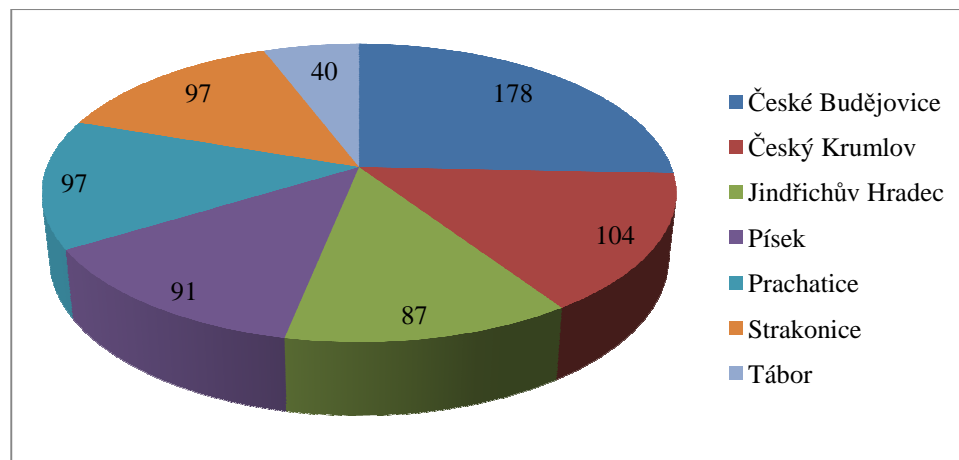
Vodní záchranná služba ČČK

Vodní záchranná služba ČČK Soběslav byla nasazena na výzvu starosty ORP Soběslav ve správním území Soběslav a v Bechyni. Stálou službu drželi 4 členové MS VZS Soběslav. Prováděla evakuaci osob a materiálu v obci Dráčov, průzkum v zasažených oblastech, informaci ohrožených obyvatel, rozvoz humanitární pomoci.

4.3.3 Orkán Kyrill

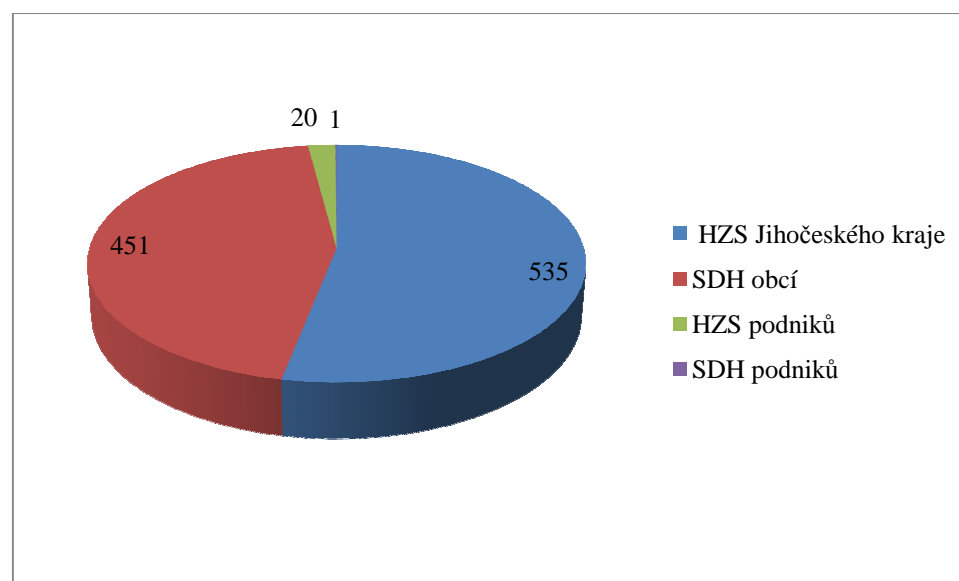
V noci z 18. na 19.1.2007 se Evropou přehnal orkán Kyrill a nevynechal ani Českou republiku. S následky orkánu bojovali i hasiči v Jihočeském kraji. Celkem vyjžděli k 694 událostem. Zásahů se celkem zúčastnilo 2835 hasičů. Při odstraňování následků živelní pohromy došlo ke zranění 7 hasičů. V grafu 18 je přehled počtu událostí podle území okresu.

Graf 18: Počet událostí podle územních odborů HZS Jčk.

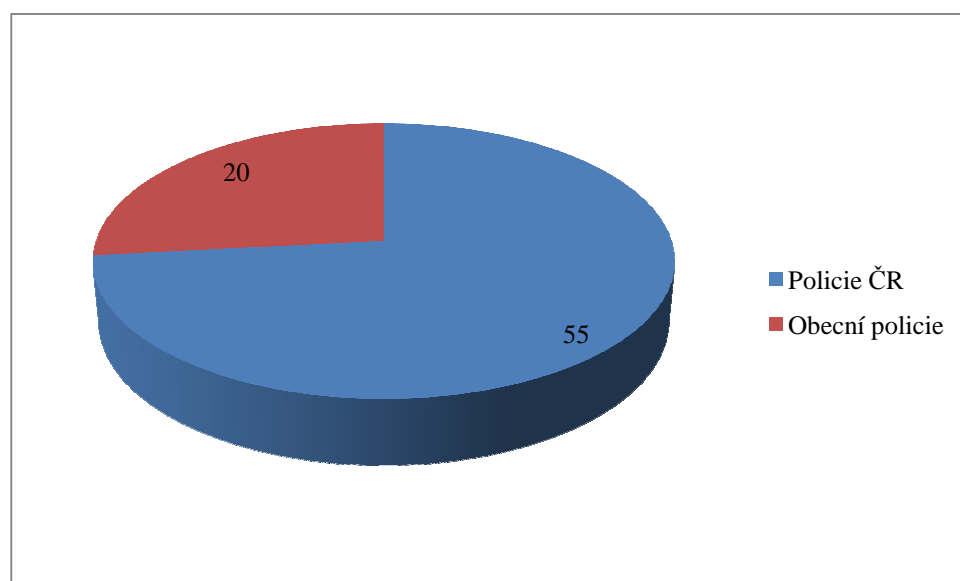
Zdroj: HZS Jčk.

Graf 19: Počet zásahů podle druhu jednotek PO

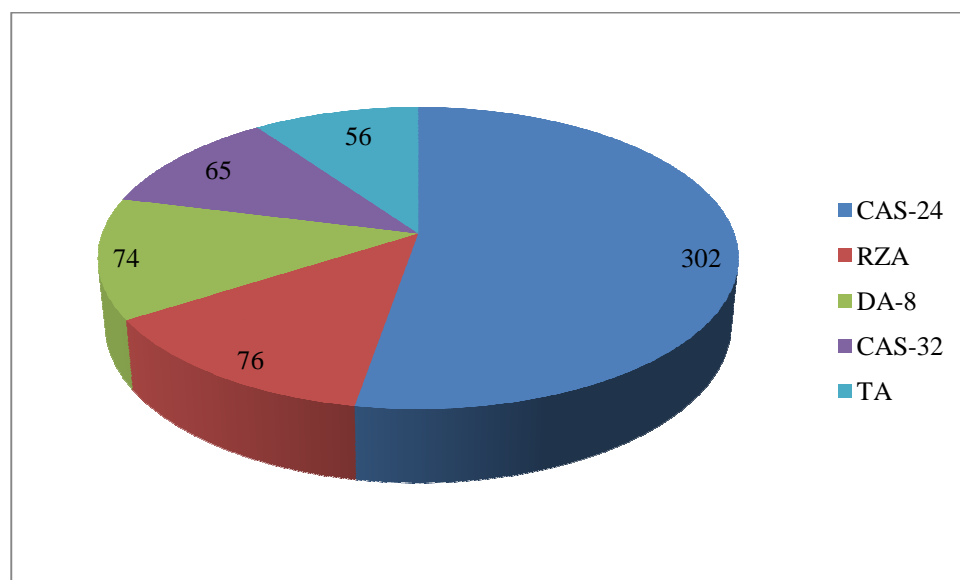
Zdroj: HZS Jčk.

Graf 20: Spolupráce se složkami IZS

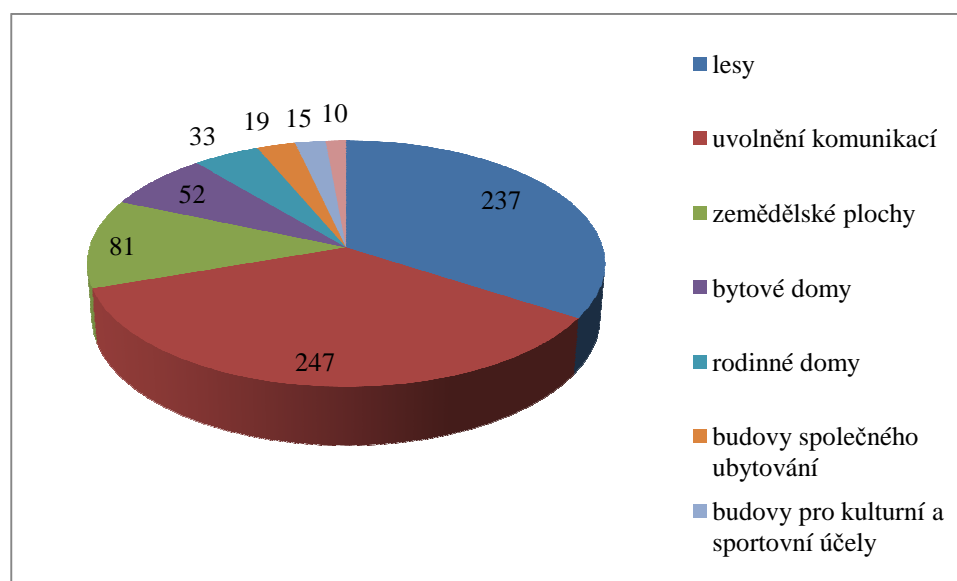
Zdroj: HZS Jčk.

Graf 21: Přehled podle použité techniky

Zdroj: HZS Jčk.

Graf 22: Přehled podle místa zásahu

4.3.4 Blesková povodeň 2009

Všeobecný úvod

V období od 22. 6. do 30. 6. 2009 se kolem tlakové níže nad Balkánským poloostrovem změnil převažující směr proudění ze západního na severovýchodní. Tento vývoj byl doprovázen přílivem teplého a vlhkého vzduchu s 90% nasycením a intenzivními bouřkami s lokálními přivalovými dešti a zaplavením objektu v průběhu odpoledne a v noci. ČHMÚ vydával v potřebných intervalech a včas výstrahy na toto extrémní lokální nebezpečí. Tento charakter počasí trval až do pátku 3. 7. 2009. Během soboty 4.7. a neděle 5.7.2009 se vlhké severovýchodní proudění s vývojem intenzivních bouřek v odpoledních a večerních hodinách změnilo na západní proudění s přechodem frontálních systému.

Blesková povodeň

V průběhu večera a noci na 24. 6. na 26. 6. a 27. 6. 2009 došlo v Jihočeském kraji k intenzivním lokálním bouřkovým srážkám opakovaně za sebou v krátkém

intervalu a na stejném území, které způsobily bleskové povodně. Tyto povodně měly velkou ničivou sílu a došlo k velkým materiálním škodám. Charakteristický pro tento typ povodní je extrémní srážkový úhrn v krátkém čase a rychlý vzestup hladin vod v zasaženém území, neboť je rychle vyčerpána fyzikální retenční kapacita půdy v povodí, voda stéká po svazích do údolí, které zaplaví. Velký vliv má nasycenost povodí předchozími srážkami. Bleskové povodně rychle odezní. Místa tyto povodně přešly na obvyklý druh povodně s postupným nárůstem a poklesem hladiny (např. střední a dolní úsek Blanice).

Úterý 23. června 2009

- Vytrvalý déšť zvedl hladiny jihočeských řek. Říčka Černá v Líčově na Českokrumlovsku vystoupala na třetí stupeň povodňové aktivity.

Čtvrtek 25. června 2009

- Hladiny jihočeských řek zvedly zvýšené odtoky z přehrad. Třetí povodňové stupně platily na Blanici v Bavorově a na Malši v Roudném. Horní toky pozvolna klesaly.

Neděle 28. června 2009

- Přívalový déšť v noci ze soboty na neděli vyplavil obce na jihu Čech. Bouře se prohnala přes Prachaticko a Strakonicko a část Českokrumlovská a Českobudějovicka. Hasiči evakovali nejméně 379 lidí. Kvůli noční bouři a dešti jsou bez proudu stovky domácností.
- 10.15 - Hydrometeorologové prodloužili varování před přívalovými dešti až do středečního večera.
- 12.00 - Další stovky lidí musely být evakuovány v Protivíně a dalších jihočeských obcích.

Pondělí 29. června 2009

- 0.30 - Otava kulminovala v Písku. Přestože panovaly pořádné obavy, kam až voda vystoupá, nakonec se nedotkla ani připravených zátarasů.
- 18.00 - Bouřka zasáhla jih Čech. Hasiči čerpají vodu ze sklepů v Hluboké nad Vltavou a na Lišovsku. Strom zastavil dopravu mezi Týnem nad Vltavou a Veselím nad Lužnicí

Úterý 30. června 2009

- Nejvyšší stupně povodňového nebezpečí platí stále na jihočeské Blanici na odtoku z Husinecké přehrad, v Bavorově a Heřmani. Řeka již klesá.

Sobota 4. července 2009

- První stupeň povodňové aktivity platil od rána na několika místech jižních Čech: na Vltavě od Lipenské přehrady až do Českých Budějovic, na celém úseku střední a dolní Lužnice a také na dolní Blanici. Prachatickem se ale odpoledne přehnal další přívalový déšť. Osmadvacet dětí a 12 dospělých z dětského tábora u Soumarského mostu se preventivně nastěhovalo do základní školy ve Volarech. Přívalové deště se objevily i na dalších místech Jihočeského kraje. V Temešváru na Písecku bylo naměřeno 44 mm srážek za hodinu. Na některých místech podle radarových záznamů mohlo spadnout až 70 mm srážek. Lokální přívalové deště s mohutnými srážkami se objevily také na Strakonicku.

Vyhlášení stavu nebezpečí

28.6.2009 v 10:00 hodin vyhlásil hejtman Jihočeského kraje stav nebezpečí na dobu do 5.7.2009 ve 24:00 hodin pro obce s rozšířenou působností Písek, Prachatice, Strakonice a Vodňany.

29.6.2009 v 17:00 hodin vyhlásil hejtman Jihočeského kraje stav nebezpečí pro obec s rozšířenou působností Vimperk a dále prodloužil již vyhlášený stav nebezpečí do 17.7.2009 ve 24:00 hodin.

9.7.2009 ve 24:00 hodin byl zrušen stav nebezpečí v Jihočeském kraji vyhlášený pro obce s rozšířenou působností Písek, Prachatice, Strakonice, Vodňany a Vimperk.

Zásahy složek IZS

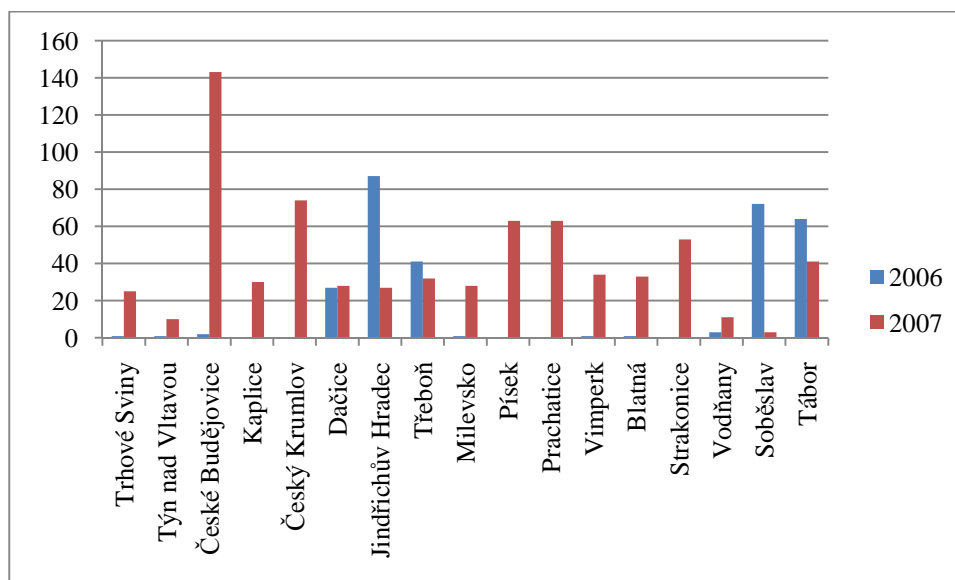
Celkem bylo ke dni 3. 7. 2009 zatopeno nebo poškozeno v Jihočeském kraji 528 objektů. Ve 129 obcích byla poskytnuta pomoc, případně byl proveden zásah jednotek PO.

Při bleskové povodni 2009 zasahovalo celkem 129 jednotek PO (20 jednotek HZS Jihočeského kraje a 109 jednotek SDH obcí) u 522 událostí, při kterých bylo mimo ostatní činnosti evakuováno 1045 osob a zachráněno 20 osob. Na likvidační práce byla nasazena jednotka HZS ČR ZÚ Hlučín a Armáda ČR k zásahu poskytla síly a prostředky 15. ženijní brigády Bechyně a 25. protiletadlové raketové brigády Strakonice.

4.4 Shrnutí

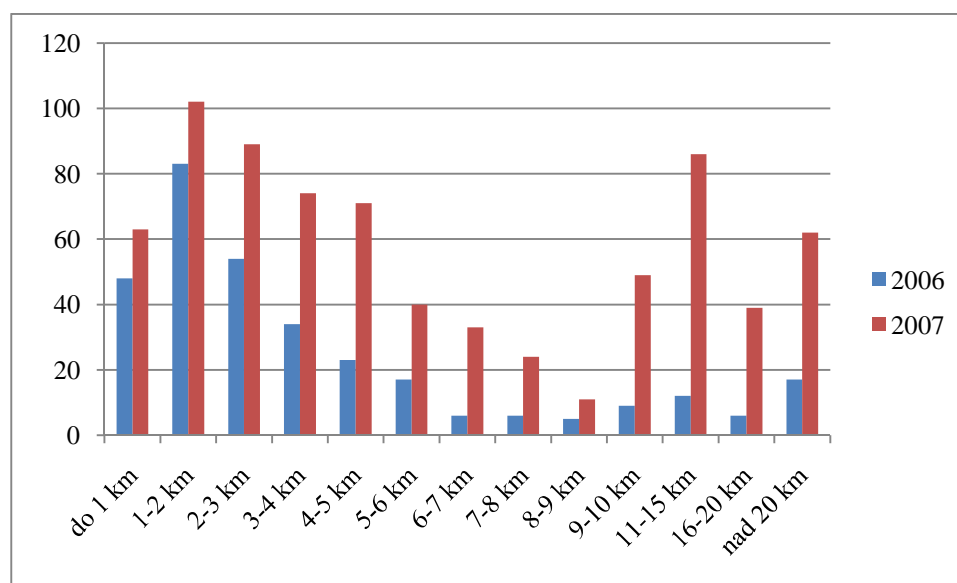
V roce 2006 bylo celkem 304 událostí živelné pohromy-převažující povodní a záplav, v roce 2007 pak bylo na KOPIS ohlášeno 698 událostí živelné pohromy -převažující větrná smršť.

Graf 23: Počet událostí „živelná pohroma“ podle ORP

Zdroj:SSU HZS Jčk.

Graf 24: Zásahy na událost „živelná pohroma“ podle vzdálenosti od základen

Zdroj:SSU HZS Jčk.

Povodně, ale i jiné mimořádné události vzniklé z různých příčin, které mohou zasáhnout obyvatele obcí, jsou do jisté míry zkouškou pro starosty obcí, zastupitele a obecní úřady při organizaci příslušných opatření, jejichž cílem je varování, evakuace a nouzové přežití obyvatelstva. V případě povodní lze k těmto obecným úkolům vyplývajícím ze zákona o integrovaném záchranném systému připojit také organizaci povodňových záchranných a zabezpečovacích prací – úkolů povodňových orgánů v souladu s vodním zákonem. Je to věc nelehká a nelze provádět bez přípravy, odděleně od života obce a spolupráce občanů.

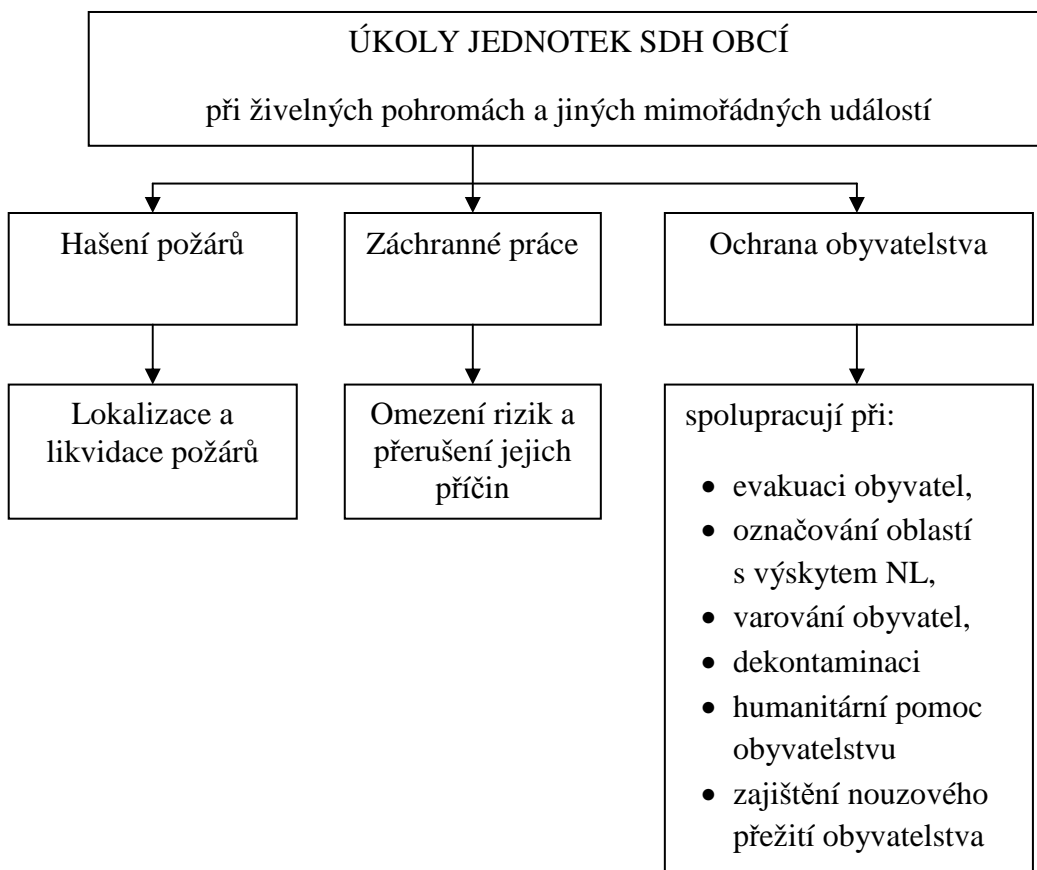
4.5 Využití jednotek SDH obcí

Jedním z nástrojů, které může obec účinně použít, jsou hasiči, tedy přesněji jednotky požární ochrany. *Obec, v souladu se zákonem o požární ochraně, je povinna ve své samostatné působnosti zřídit jednotku požární ochrany, jednotku SDH obce.* Jednotka SDH obce je organizační složkou obce. Obec si pak může určit počet hasičů v jednotce SDH, její vybavení a její akceschopnost nad rámec závazných ustanovení. Hodnota a význam této jednotky SDH obce se projeví při neočekávaných chvílích, když

na teritoriu obce nastane mimořádná událost. O přínosu jednotky k bezpečnostnímu klimatu v obci hovoří úkoly, jaké jednotky požární ochrany obecně plní na základě § 70 zákona o požární ochraně:

Úkoly, které plní jednotky SDH obcí jsou znázorněny ve schématu 3.

Schéma 3: Úkoly jednotek SDH obcí

Zdroj: www.hzscr.cz

- *požární zásah* podle příslušné dokumentace požární ochrany nebo při soustředění a nasazování sil a prostředků; požární zásah je činnost, která směřuje nejprve k lokalizaci a pak k likvidaci požáru, kdy je ukončeno nežádoucí hoření,
- *záchranné práce* při živelných pohromách a jiných mimořádných událostech. Obsahem záchranných prací jednotek při mimořádných událostech je odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádnou událostí

a vedoucí k přerušení jejich příčin, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí,

- *na úseku ochrany obyvatelstva*; zejména se podílí na
 - evakuaci obyvatel,
 - označování oblastí s výskytem nebezpečných látek,
 - varování obyvatel,
 - dekontaminaci postižených obyvatel nebo majetku,
 - humanitární pomoci obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití.

Úkoly na úseku ochrany obyvatelstva byly připojeny k základním úkolům jednotek PO v roce 2000 po reformě zabezpečení ochrany obyvatelstva na základě zkušeností z povodní roku 1997.

Podstatné je, že na základě ustanovení zákona o požární ochraně má velitel jednotky SDH obce k plnění uvedených úkolů pravomoc:

- a. požádat o osobní pomoc fyzickou osobu,
- b. požádat o věcnou pomoc fyzickou nebo právnickou osobu; zejména o dopravní prostředky, zdroje vody, spojová zařízení a jiné věci ke zdolání požáru nebo provedení záchranných prací,
- c. nařídit v souvislosti se zdoláváním požáru nebo při cvičení jednotky, aby se z místa zásahu vzdálily osoby, jejichž přítomnost není potřebná nebo aby se podřídily jiným omezením nutným k úspěšnému provedení zásahu,
- d. převzít řízení zásahu, pokud se jedná o velitele jednotky s právem přednostního velení.
- e. stejnou pravomoc, uvedenou pod výše uvedenými písmeny a, b) má také, na základě zákona o IZS, starosta obce. Pokud navíc velitel jednotky SDH obce převezme řízení záchranných prací, stává se v tomto místě velitelem zásahu těchto složek a jeho pravomoc je pak zákonem IZS posílena, má právo:
- f. zakázat nebo omezit vstup osob na místo zásahu a nařídit, aby místo zásahu opustila osoba, jejíž přítomnost není potřebná, nařídit evakuaci osob popřípadě stanovit i jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního

- prostředí a vyzvat osobu, která se nepodřídí stanoveným omezením, aby prokázala svoji totožnost; tato osoba je povinna výzvě vyhovět,
- g. nařídit bezodkladné provádění nebo odstraňování staveb, terénních úprav za účelem zmírnění nebo odvrácení rizik vzniklých mimořádnou událostí,
 - h. zřídit štáb velitele zásahu.

Ve vztahu k povodním je velitel zásahu jednotek a složek IZS podřízen rozhodnutím povodňového orgánu obce, ale na místě, v terénu, kde se provádějí faktická opatření, řídí činnost jednotek požární ochrany a koordinuje činnost ostatních složek IZS. V průběhu povodňových záchranných prací mohou být ve svých důsledcích zejména oprávnění uvedená v pod bodem e) klíčové.

Opatření povodňových orgánů v obci se s pravomocemi velitele zásahu nebo velitele jednotky nekříží, naopak,. Je otázkou, jak je jednotka i obec na uvedené partnerství připravena, jak obec dokáže svoji organizační složku při řešení mimořádných událostí využít, ale také připravit.

4.5.1 Obsah činností a znalostí jednotek SDH obcí při ochraně obyvatel

V roce 2009 byl vydán v tzv. Řádu výkonu služby jednotek PO normativ s obsahem činností a znalostí v oblasti záchranných prací a při ochraně obyvatel v obci. Konkrétní činnosti i znalost členů jednotky SDH obcí má několik obsahových hledisek.

A. Záchranné a likvidační práce

- ✓ technická pomoc při odstraňování následků mimořádných událostí,
- ✓ protipovodňová ochrana v obci,
- ✓ čerpání vody,
- ✓ pomoc při pátrání a vyhledávání osob.

Pro plnění těchto úkolů členové jednotky znají

- základní pravidla bezpečnosti při pohybu ve výškách a nad volnou hloubkou,
- základní pravidla bezpečnosti při pohybu v sutinách, rozpoznají základní nebezpečí, umí vyznačit nebezpečný prostor (označení páskou apod.) a jsou schopni provádět dle pokynů základní ženijní práce a odstraňování stavebních sutin,

- základní zásady hygieny při práci s biologickými a nebezpečnými látkami,
- základní zásady zabezpečení stavebních konstrukcí budov (nosná část a plášť střech) narušených větrem a krupobitím,
- základní činnosti při odstraňování polomů a vývrátů,
- místa v katastru své obce, ve kterých hrozí nebezpečí vzniku povodně, záplavová území vodních toků, náplavová místa a místa soustředění vody při přívalových deštích a rychlém tání sněhu.

Jednotka SDH je schopna

- ve spolupráci s povodňovými orgány zajišťovat hláskou povodňovou službu v případě, že územím obce protéká vodní tok,
- odstraňovat malé překážky z vodního toku pro zlepšení průtoku vodního toku v obci,
- zajistit objekt proti vniknutí vody pomocí jednoduchých prostředků (pytle s pískem, fólie apod.),
- provést a organizovat výstavbu protipovodňových hrází,
- podílet se na odstraňování následků povodní v obytných a veřejných prostorech (čerpání vody, odstraňování naplavenin apod.),
- poskytnout první předlékařskou laickou pomoc v rozsahu laické resuscitace, stabilizace, zastavení krvácení, ošetření popálenin a omrzlin.

B. Podíl na evakuaci obyvatel

členové jednotky znají

- ✓ obsah evakuačního zavazadla,
- ✓ místa soustředění obyvatel v obci při evakuaci, popřípadě je umí zvolit,
- ✓ obsluhu evakuačního střediska (označení, evidence osob, poskytování základních informací); dle možností má jednotka přehled o osobách se zdravotním postižením a je schopna zajistit jejich evakuaci,
- ✓ plán transportu evakuovaných osob a zvířat z obce.

C. Podíl na označování oblastí s výskytem nebezpečných látek nebo jiných nebezpečných územní

Členové jednotky znají

- ✓ základní zásady činností při úniku nebo nálezů nebezpečné látky nebo předmětu,
- ✓ nebezpečí pro obyvatelstvo, stanoví nebezpečnou nebo vnější zónu,
- ✓ improvizované (nouzové) ochranné prostředky a umí předat základní informace o nebezpečných látkách, popř. jiných nebezpečích nesouvisející s nebezpečnými látkami, např. při povodních, sesuvech půdy, nákazy apod.

D. Podíl na varování obyvatelstva

Členové jednotky

- ✓ znají způsob a místo odkud se standardním způsobem provádí varování a informování obyvatelstva, umí obsluhovat toto zařízení a zná jeho dosah v obci,
- ✓ jsou schopni předat informaci o hrozícím nebezpečí a následných režimových opatřeních,
- ✓ provádí varování obyvatelstva (osobním kontaktem, mobilním rozhlasovým zařízením apod..) v místech, kde není zajištěno varování standardním způsobem.

E. Podíl na dekontaminaci obyvatel nebo majetku

Členové jednotky

- ✓ znají organizaci místa pro provádění dekontaminace obyvatelstva,
- ✓ jsou schopni provádět vybrané činnosti mimo nebezpečnou zónu při provádění dekontaminace obyvatel (výdej náhradních oděvů apod.),
- ✓ jsou schopni zahájit dekontaminaci techniky a terénu s využitím improvizovaných prostředků a se zřetelem na nebezpečí a potřebné ochranné prostředky.

F. Podíl na humanitární pomoci obyvatelstvu a zajištění podmínek pro jeho nouzové přežití

Jde zejména o podíl na zajišťování

- ✓ nouzového přežití obyvatelstva,

- ✓ humanitární pomoci obyvatelstvu a psychosociální pomoci postiženému obyvatelstvu,
- ✓ předlékařské laické zdravotnické pomoci,
- ✓ laické posttraumatické péče o postižené,
- ✓ technické pomoci v oblasti infrastruktury pro nouzové zásobování energií, nouzové osvětlení, a nouzové zásobování vodou.

Jednotka je schopna

- zřídit provizorní místo pro soustředění osob (do 30 osob) a zajistit péči o ně po dobu 6 hodin (přístřeší, světlo, teplo strava) s využitím objektů v obci,
- odhadnout potřeby pro zásobování obyvatel a humanitární pomoc,
- podílet se na informování obyvatelstva o nebezpečích vyplývajících z výpadku dodávky plynu nebo elektrické energie,
- zřídit a obsluhovat místo pro výdej užitkové vody.⁴⁷

⁴⁷ Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků

4.6. Návrh určení jednotek SDH obcí k plnění úkolů v ochraně obyvatelstva

Všechny obce s nepatrnými výjimkami využívají osvědčené síly a to jsou jednotky požární ochrany. Nespornou výhodou je skutečnost, že téměř každá obec měla a má vlastní jednotku požární ochrany. S těmito jednotkami dokáže HZS kraje úspěšně spolupracovat, organizovat jejich činnost a metodicky řídit jejich odbornou přípravu. Navrhované řešení vychází z plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany a využívá legislativních možností předurčit jednotky SDH obcí k plnění úkolů ochrany obyvatelstva.

Tabulka 8: Území okresu Český Krumlov

JSDHO	zřizovatel
Besednice	Besednice
Český Krumlov	Český Krumlov
Dolní Dvořiště	Dolní Dvořiště
Třísov	Holubov
Horní Dvořiště	Horní Dvořiště
Kájov	Kájov
Mojné	Mojné
Netřebice	Netřebice
Nová Ves	Nová Ves
Soběnov	Soběnov
Zlatá Koruna – Plešovice	Zlatá Koruna
Zubčice	Zubčice

Tabulka 9: Území okresu České Budějovice

JSDHO	zřizovatel
Bečice	Bečice
Čejkovice	Čejkovice
Dobrá Voda u ČB	Dobrá Voda u ČB
Dynín	Dynín
Hartmanice	Hartmanice
Jankov	Jankov
Kojákovice	Jílovice
Koloděje nad Lužnicí	Týn nad Vltavou
Lhota	Mladošovice
Mokré	Litvínovice
Neznašov	Všemyslice
Nové Homole	Homole
Rudolfov	Rudolfov
Slavče	Slavče
Srubec	Srubec
Staré Hodějovice	Staré Hodějovice
Temelín	Temelín
Údolí u Nových Hradů	Nové Hradý

Tabulka 10: Území okresu Jindřichův Hradec

JSDHO	zřizovatel
Cizkrajov	Cizkrajov
Horní Pěna	Horní Pěna
Jarošov nad Nežárkou	Jarošov nad Nežárkou
Majdalena	Majdalena
Mníšek	Stříbřec
Novosedly nad Nežárkou	Novosedly nad Nežárkou
Písečné	Písečné
Popelín	Popelín
Rapšach	Rapšach
Staré Město pod Landštejnem	Staré Město pod Landštejnem
Strmilov	Strmilov
Volfířov	Volfířov

Tabulka 11: Území okresu Písek

JSDHO	zřizovatel
Božetice	Božetice
Drhovle	Drhovle
Jetětice	Jetětice
Kostelec nad Vltavou	Kostelec nad Vltavou
Kovářov	Kovářov
Milenovice	Protivín
Putim	Putim
Skály	Skály
Touškov	Mirovice
Zátaví	Kestřany

Tabulka 12: Území okresu Prachatice

JSDHO	zřizovatel
Benešova Hora	Vacov
Bušanovice	Bušanovice
Husinec	Husinec
Lenora	Lenora
Malovice	Malovice
Němčice	Němčice
Šumavské Hoštice	Šumavské Hoštice
Vitějovice	Vitějovice
Záblatí	Záblatí
Zálezly	Zálezly
Zbytiny	Zbytiny

Tabulka 13: Území okresu Strakonice

JSDHO	zřizovatel
Bílsko	Bílsko
Čejetice	Čejetice
Hajany	Hajany
Chelčice	Chelčice
Katovice	Katovice
Malenice	Malenice
Miloňovice	Miloňovice
Přechovice	Přechovice
Přešťovice	Přešťovice
Radomyšl	Radomyšl
Rovná	Rovná
Škvořetice	Škvořetice

Tabulka 14: Území okresu Tábor

JSDHO	zřizovatel
Březnice	Březnice
Borotín	Borotín
Dolní Hořice	Dolní Hořice
Košice	Košice
Nadějkov	Nadějkov
Přehořov	Přehořov
Radenín	Radenín
Sezimovo Ústí	Sezimovo Ústí
Smilovy Hory	Smilovy Hory
Sudoměřice u Bechyně	Sudoměřice u Bechyně

5 DISKUZE

Při katastrofách velkého rozsahu jakými byly povodně pracovala na postiženém území řada dobrovolníků bez potřebných znalostí a zkušeností. V současném období nelze počítat s masovým nasazením Armády ČR k plnění úkolů ochrany obyvatelstva lze spoléhat především na dobrovolnou pomoc.

Zkušenosti z řešení mimořádných událostí, a to zejména při povodních, ukázaly potřebu mít připravené organizované skupiny osob, které by plnily specifické úkoly v oblasti civilní ochrany a ochrany obyvatelstva. K organizovaným, ale zatím ne zcela připraveným skupinám v uvedené oblasti patří jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí. Jedna z možných variant je určit jednotky PO kategorie II. a III., které jsou většinou vybaveny lépe než jednotky kategorie JPO V, z tohoto ekonomického pohledu předpokládám, že podle plošného pokrytí a poplachového plánu mají tyto jednotky PO řadu úkolů v souvislosti s likvidací mimořádných událostí v místě zřizovatele, ale i mimo toto území zejména ve vztahu k záchraně osob a prvotním opatřením. Proto se mi jeví, že k plnění úkolů na úseku ochrany obyvatelstva je potřeba zařadit jednotky PO kategorie JPO V o početním stavu 1+5 nebo se zvýšeným počtem členů podle Přílohy 4 k vyhlášce č.247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, možností zapojením dalších členů občanských sdružení působících na úseku požární ochrany ke spolupráci v jednotce tak jak jsem uvedl v kapitole 4.6.

Tyto předurčené jednotky SDH obcí zároveň plní i základní úkoly stanovené všem jednotkám PO. Tyto jednotky jsou vybaveny dopravním automobilem, popřípadě mikrobusu s přívěsem, věcnými prostředky a vybavením potřebným k plnění předurčené činnosti. Předurčená jednotka SDH obce může provádět zásah i věcnými prostředky, které jim k plnění úkolu ochrany obyvatelstva poskytne HZS Jihočeského kraje.

6 ZÁVĚR

Pravidelná práce se členy jednotek sboru dobrovolných hasičů obcí v Jihočeském kraji vyplývá nejen ze zákonné povinnosti, ale také nastává potřeba seznámit a naučit pracovat členy jednotek s materiálními prostředky, které jsou uloženy ve skladech humanitární pomoci Hasičského záchranného sboru kraje. Rovněž je nutné metodicky připravovat členy jednotek nejen na zdolávání požárů, ale i na další činnosti, se kterými se při likvidaci mimořádných událostí mohou setkat. Velké množství jednotek kategorie JPO V má minimální účast při likvidaci požárů, ale přitom mají aktivní členy a jsou dobře technicky vybaveny. Jiné jednotky zase nemají možnost vzhledem k nedostatečnému vybavení k požárům vyjíždět. Přesto se v obci stávají různé mimořádné události, které si vyžadují odborný zásah.

Význam mají i nové formy provádění odborné přípravy jednotek SDH obcí při předávání informací nebo zkušeností. Toto neprobíhá jen formou přednášek, ale především vzájemným předáváním zkušeností při praktickém výcviku na předem připravených stanovištích. Díky tomuto systému odborné přípravy jednotek SDH obce získá zřizující obec kvalifikované pomocníky pro řešení mimořádných situací. Hasičský záchranný sbor kraje naproti tomu získá další organizaci, kterou se může bez problémů využít při plnění úkolů ochrany obyvatelstva. Splněním cíle mé diplomové práce jsem potvrdil hypotézu, že určení jednotek požární ochrany pro plnění úkolů v ochraně obyvatelstva je nezbytné.

7 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. GASER, H. *Civilní ochrana a mezinárodní humanitární právo*. Přel. J. Sobotka. 1. vyd. Praha: Magnet-press, 1993. 291 s. Charakteristika základních dokumentů mezinárodního humanitárního práva. Přel. z: *Commentary on the Additional Protocols*. ISBN-80-85469-61-8
2. HANUŠKA, Z., *Organizace jednotek požární ochrany*. 1. vyd. Ostrava: SPBI Ostrava, 1998. 98 s. Spektrum 13. ISBN 80-86111-26-1
3. KRATOCHVÍLOVÁ, D. *Ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. Ostrava : SPBI, 2005. 140 s. ISBN 80-866634-70-1.
4. LINHART, P. *Některé otázky ochrany společnosti*. 1. vyd. Praha : MV – GŘ HZS ČR, 2005. 95 s. ISBN 80-866440-43-4.
5. LINHART, P., ŠILHÁNEK, B. *Ochrana obyvatelstva ve vybraných evropských zemích*. 2. vyd. Praha: MV- GŘ HZS ČR: Tiskárna MV, 2009. 193 s. ISBN 978-80-86640-63-1
6. MARTÍNEK, B., ADAMEC, V. *Řešení mimořádných událostí a krizových situací*. 1. vyd. Praha: MV, 2006. 28 s. ISBN 80-86640-64-7
7. MARTÍNEK, B., et al. *Ochrana člověka za mimořádných událostí*. 2. vyd. MV- GŘ. HZS ČR : Tiskárna MV, 2003. 119 s. ISBN 80-86640-08-6.
8. NAVRÁTIL, L. *Ochrana obyvatelstva*. 2006. 1. vyd. České Budějovice : Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích Zdravotně sociální fakulta, 2006. 62 s. ISBN 80-7040-880-4.
9. ŠILHÁNEK, B., DVOŘÁK, J. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. 1. vyd. Praha: MV - GŘ HZS ČR, 2003. 176 s. ISBN 80-86640-12-4
10. ŠENOVSKÝ, M., ADAMEC, V., HANUŠKA, Z., *Integrovaný záchranný systém*. 2. vyd. Ostrava: SPBI Ostrava, 2007. 157 s. Spektrum 40. ISBN 978-80-73585-007-č

11. Technisches Hilfswerk (THW) – Jahresbericht 2007. Bundesanstalt Technisches Hilfswerk, Bonn 2008.
12. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti požární ochrany
13. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 380/2002 Sb., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva
14. Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
15. Zákon č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů
16. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
17. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů
18. Usnesení Vlády České republiky č. 165/2008, o koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020
19. Hasičský záchranný sbor České republiky. Varování obyvatelstva. (online) <http://www.hzscr.cz/soubor/9-informacni-letaky-varovani-pdf.aspx>, 14. leden 2011
20. Hasičský záchranný sbor České republiky. Jednotky požární ochrany. (online) <http://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-218325.aspx> 17. leden 2011
21. Hasičský záchranný sbor České republiky. Jednotky požární ochrany. (online) <http://www.hzscr.cz/ochrana-obyvatelstva.aspx> 15. únor 2011

8 KLÍČOVÁ SLOVA

- Integrovaný záchranný systém
- Jednotky požární ochrany
- Ochrana obyvatelstva
- Plošné pokrytí
- Povodeň
- Zařízení civilní ochrany

9 PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Příloha 1: Přehled dislokace a početních stavů jednotek PO HZS kraje a vybavení technikou.

POČTY	Kategorie JPO	Dislokace JPO :	Technika :	Cílový početní stav
4 České Budějovice	I	České Budějovice	CAS 24/3000/200 M1Z, CAS 24/2000/200 M1Z, CAS 24/4000/400-M3R, CAS 24/2500/400-S2Z, CAS 32/8200/800-S3Z, ULF4500/32/3500/3500/0/3000-S3, CAS 8/1500/0-L1Z, RZA UL3,AZ 53-S1, AVP-M1, TA 2-L1, A31 CO/360-L1, AD 28 autojeřáb	75
	I	Suché Vrbné	CAS 24/2500/400-S2Z, CAS 32/8200/800-S3Z	15
	I	Týn nad Vltavou	CAS 24/2500/400-S2Z, CAS 32/8200/800-S3Z, DA 8-L1Z, AZ 37-S3,RZA-UL3	24
	I	Trhové Sviny	CAS 24/2500/400-S2Z, CAS 32/8200/800-S3Z, DA 8-L1Z, AVP 27-S3	15
4 Český Krumlov	I	Český Krumlov	RZA-L2,CAS 20/3000/500-S3R,CAS 32/8200/800-S3R,TA-L1,AZ-M1,AP-S2 AJ-S3,DA 8 8-L3Z	39
	I	Frymburk	CAS 24/3000/500-S3R,CAS 32/8200/800-S3R,DA 8-L1Z,AP-S2	15
	I	Křemže	CAS 24/2500/400-S2Z,CAS 32/8200/800-S3R,DA 8-L1Z	9
	I	Kaplice	RZA-L2,CAS 15/2000/110-M2Z,CAS 32/8200/800-S3R,AZ-M1,DA 8-L1Z	21
3 Jindřichův Hradec	I	Jindřichův Hradec	CAS 20/3200/200 S2Z, CAS 20/3000/200 S2T, CAS 20 2400/400 S2Z, KCS 7,5 3000, AP 27 S2R, AZ 30 M1 R, VYA 14 S3, DA 15 L1Z, KA M2, KRO, MČS 400 K1, TYA	39
	I	Dačice	CAS 24 /2500/400 - S2Z,CAS 32 /8200/800 - S3R, DA 8 L1Z,AP 20 S2R, PMS	15
	I	Třeboň	RZA-R2L, CAS 15/1500/150-S2Z,CAS 32/8200/800-S3R, AP 27-S2R, DA 8-L1Z, PMS	15
2 Písek	I	Písek	CAS 24/2500/400-S2V,CAS 32/6000/600-LP,2xDA 8 - L1R,CAS 20/3200/400-S1Z, CAS 20/3600/200-S2Z,CAS 32/8200/800-S2R,AŽ 30 - MZ ,TA2 - L1, PS 8/1200,AVP 27 - SR, RZA -L2R, VEA - UL2Z, VYA - UL1V	39
	I	Milevsko	CAS 32/8200/800-S2R,CAS 15/2200/135-M3Z, AZ 30 - Z, DA 8 - L1R	15
2 Prachatice	I	Prachatice	CAS 24/4000/400-S3Z, CAS 24/2000/250-S2T,2x-CAS 32/8200/800-S3Z, CAS 20/3000/200-S3LP,AZ 30-M1Z, AP 27-S2R, DA 8-L1Z,TA-L3, TA-L1,	39
	I	Vimperk	CAS 32/8200/800-S3Z, CAS 15/2000/120-M2Z,AZ 30-M1Z, RZA 1-L2V,	15
3 Strakonice	I	Strakonice	CAS 24/3400/210-S1Z, CAS 24/2500/400-S2Z, CAS 32/8200/800-S3R, CAS 32/6000/600-S3R, DA 12-L1Z, PLHA 540-L1, RZA-L2R, AJ 14-S3, AP 27-S2R, AZ 37-M1Z, TA2-L1	39
	I	Vodňany	CAS 15/2000/800-S3Z, CAS 32/8200/800-S3R, DA 12-L1Z, RZA-L2R, AZ 30-M1Z	15
	I	Blatná	CAS 24/2500/400-S2Z, CAS 32/8200/800-S3R, DA 12-L1Z, RZA-UL1R, AP 27-S2R	15
2 Tábor	I	Tábor	CAS 24 2500/400-S2Z,CAS 24/2400/400-S2Z,2xCAS 32/8200/800-S3Z,CAS 32/6000/600-S3Z,RZA 1-L3V,AŽ 30-M1Z,AVP 32-S1Z,DA 8-L1R,TA 2-L1V,TA 4-S3V,PPLA-L1Z,NA 20,PPS 8/1200,	45
	I	Soběslav	CAS 24/2500/400-S2Z,CAS 32/8200/800-S3Z,RZA 1-L3,DA 8-L1Z,	21

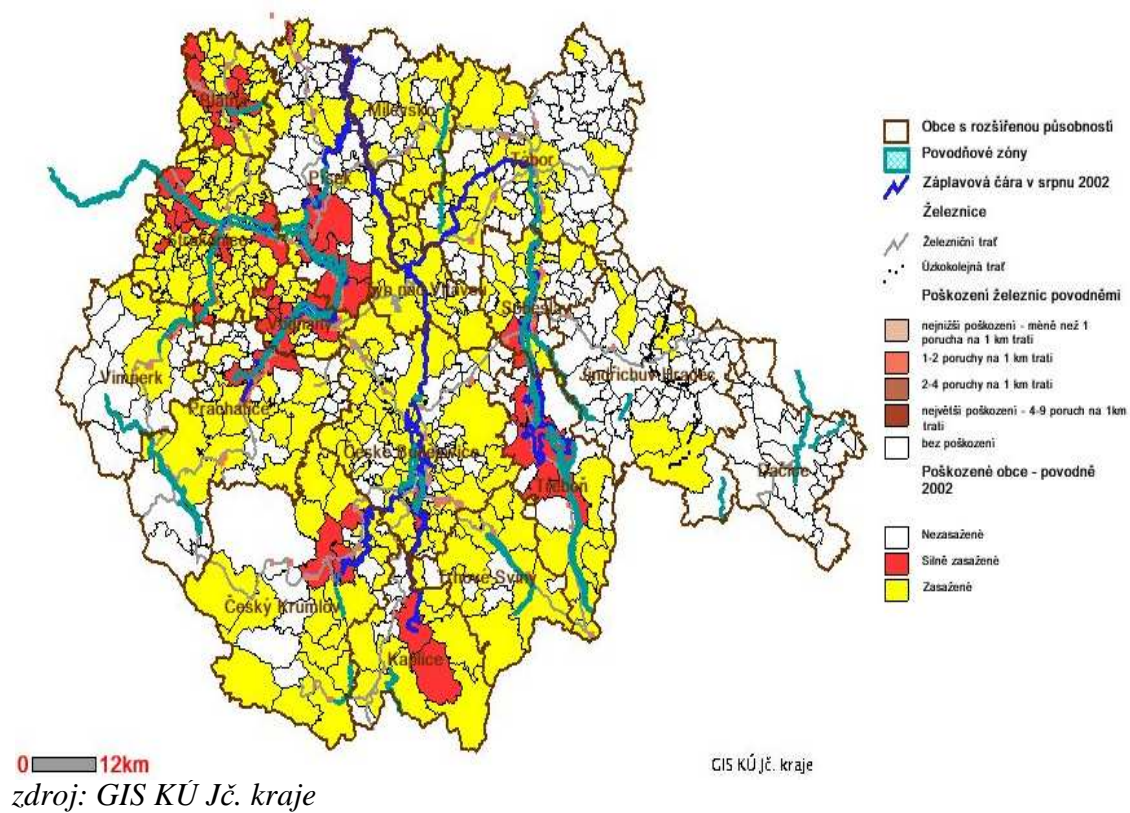
Příloha 2: Administrativní členění Jihočeského kraje

Administrativní členění Jihočeského kraje obce s rozšířenou působností

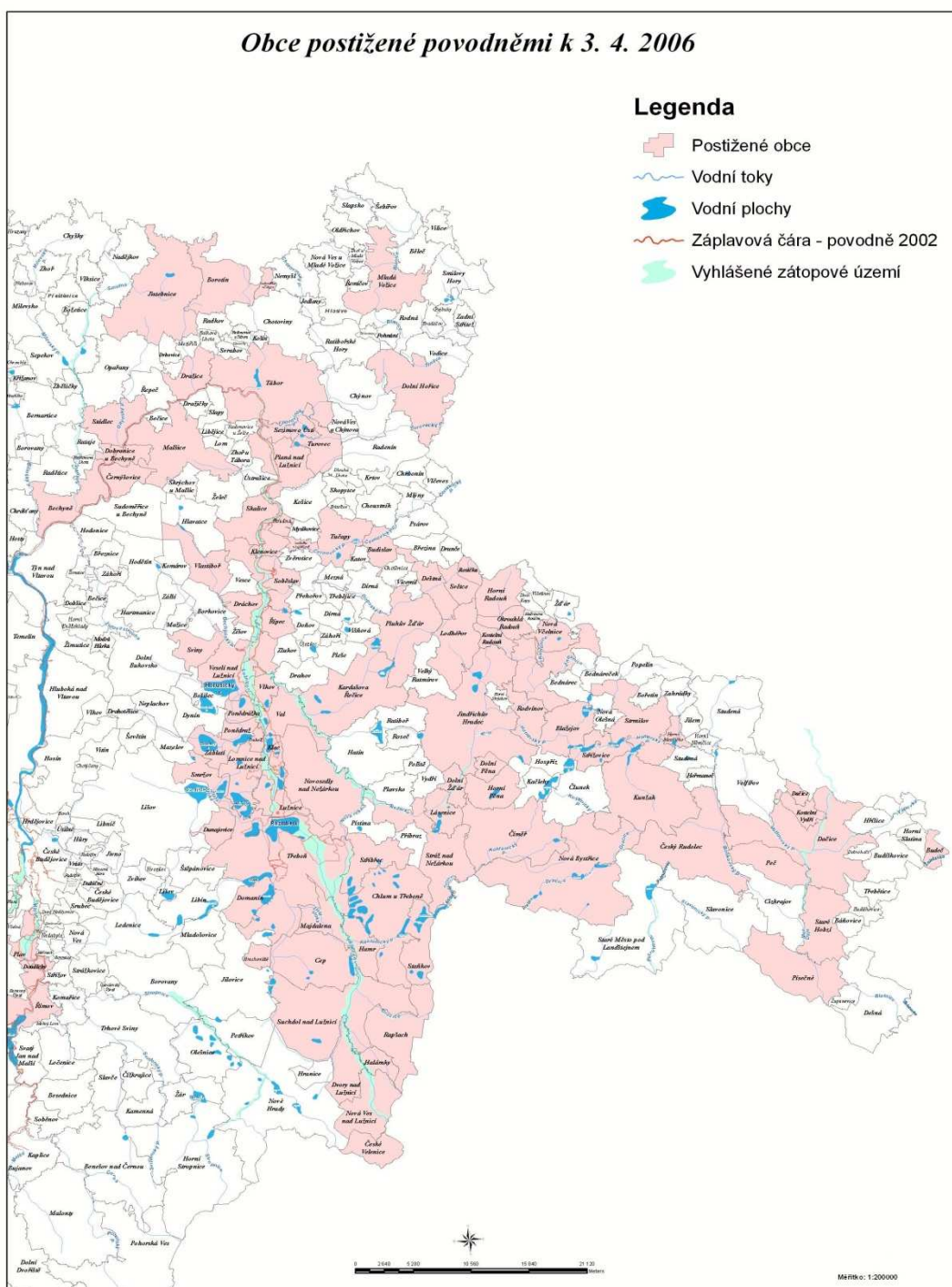

Zdroj: OINF KÚ ČB

Příloha 3: Území zasažené povodní v roce 2002

Příloha 4: Mapa obcí postižených povodněmi v roce 2006

Zdroj: OINF KÚ ČB

